

Yeni yıl özel sayısı 31 Aralık'ta sizlerle

Her cuma dağıtımında olan Gazete Kadıköy önümüzdeki hafta yaşanacak 4 gece 3 günlük kapanma öncesi evlerinize ulaşmayı hedefliyor. Bu nedenle bir değişiklik yaparak perşembe günü dağıtımda olacağız. Gazete Kadıköy Yeni Yıl Özel Sayısı'nı 31 Aralık Perşembe günü edinmeyi unutmayınız!

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 22 / Sayı: 1070

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

25 - 30 ARALIK 2020

Kadıköy'ün KORONA ile mücadelesi

» Kadıköy'de, korona virüsü pandemisine karşı kamu ve özel sektör birlikte mücadele veriyor. Kadıköy Belediyesi, yeni kapanma sürecinde korona virüsüne yakalanmış ve karantinada olan tüm hastalara VavaCars işbirliğiyle sıcak yemek ulaştırıyor ve ihtiyaçlarını karşılıyor. Ayrıca Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, bu mücadelenin bel kemiği olan mahalle muhtarlarıyla da biraraya gelerek yeni yılda yapılacakları konuştu.

» Öte yandan Kadıköy'de hizmet veren Rulo Lezzetler, salgın nedeniyle işsiz kalan kafe-bar çalışanlarına ücretsiz yemek vermeye başladı • Sayfa 2 ve 3'te

Bir dönüşememe romanı: "Sarhoşların Perşembesi"

BEHÇET ÇELİK 10'da

Suluk mavi nokta

BANU YELKOVAN 13'te

Farklı bir 'western' kahramanı: Ken Parker...

UĞUR VARDAN 7'de

"Hayatın merkezine kültürü koymak, işte Kadıköy bu!"

DÖRT YANIMIZ KİTAP 5'te

Kadının beyanı neden esas?

Tacize uğrayan kadınların sosyal medyada başlattığı dayanışma hareketiyle "kadının beyanı esasır" kavramını, cinsel şiddet sonrası yaşanan travmaları ve ifşa yöntemini psikiyatrist Arzu Erkan Yüce ve avukat Leyla Süren ile konuştuk • Sayfa 9'da

Bir "küçük" Kadıköy

İzmir'de yaşayan sanatçı Alper Bıçaklıoğlu, diorama çalışmalarında Kadıköy'ün sokaklarından esinleniyor. Hayal ile gerçek arasında bir yerde durduğunu söyleyen Bıçaklıoğlu, Kadıköy'ün sokak sanatını ve diorama çalışmalarını gazetemize anlattı

• Sayfa 7'de

Sağlık enstitülerine ne oldu?

» Doç. Dr. Fatih Artvinli'nin İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü için kaleme aldığı "Türkiye'de Salgın Yönetimi: Kurumsallaşma ve Kurumsal Hafıza Sorunu" başlıklı rapor, Türkiye'de sağlık alanında yaşanan dönüşümü tarihsel arka planıyla açıklıyor • Sayfa 8'de

Başrolde 'Covid' var!

» Oyuncular, dansçılar, müzisyenler yaklaşık bir yıldır pandemi nedeniyle çalışmıyor. Oyuncuların tek çalışma alanı dizi ve film sektörü. Oyuncular Sendikası bu alanlarda ölümüne çalışıldığına dikkat çekerek "Görünmez Olduk" diyor • Sayfa 14'te

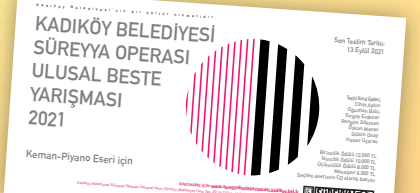
Gençlere "soru bankası" ile destek

Kadıköy Belediyesi, 5.sınıftan 12.sınıfa kadar eğitim gören Kadıköylü öğrenciler için uzaktan eğitim yöntemi ile "Konu Anlatımı Soru Bankası" uygulamasını hayata geçirdi • Sayfa 4'te

Ulusal Beste Yarışması 2021 başlıyor

Ulusal Beste Yarışması'nın beşincisi ilan edildi. "Keman - Piyano Eseri" üzerine düzenlenen yarışmaya son katılım tarihi 13 Eylül 2021 • Sayfa 11'de

Kadıköy'de vegan dayanışması

İstanbul Animal Save grubunun girişimleri ve desteği ile Kadıköy'de hizmet veren Rulo Lezzetler, göçmen işçiler ve işsiz kalan kafe-bar çalışanları için ücretsiz yemek veriyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Korona virüsü salgını ile mücadele kapsamında kasım ayının başında bir dizi tedbir açıklanmış ve yeme-içme sektöründe faaliyet yürüten birçok işletmenin kapatılmasına karar verilmişti. Alınan kararın ardın-

Adres: Caferağa Mahallesi, Nail Bey Sokak. No:15

dan binlerce kafe-bar çalışanı da belirsiz bir süreliğine işsiz kalmış oldu. Kadıköy'de ve İstanbul'un farklı semtlerinde seslerini ve taleplerini duyurmak için eylem yapan kafe-bar çalışanlarına devlet tarafından henüz bir yanıt gelmedi. Sektör çalışanlarının büyük bir çoğunluğu sigortasız çalıştırıldığı için kısa çalışma ödeneğinden ve işsizlik maaşından faydalanamıyor. Kirasını ve faturalarını ödemekte güçlük çeken kafe-bar çalışanları için Kadıköy'de bir dayanışma örneği ortaya konuldu.

“KAPIMIZ AÇIK”

Kadıköy'de vegan yemek satışı yapan Rulo Lezzetler, İstanbul Animal Save grubunun desteğiyle bir ay boyunca göçmen ve atık işçiler ile işsiz kalan kafe-bar çalışanlarına ücretsiz yemek sağlayacak. Caferağa Mahallesi Nail Bey Sokak'ta hizmet veren Rulo Lezzetler'in sahibi Taylan Koç, dayanışmanın ilk olarak göçmen işçiler için başlatıldığını ancak salgın nedeniyle işsiz kalan garsonları da kampanyaya dahil ettiklerini söyledi. Günlük 350 kişiye yemek verebileceklerini ifade eden Koç şu bilgileri paylaştı: “İstanbul Animal Save grubunun maddi ve manevi desteği ile yürüyen bir süreç bu. İçinde bulunduğumuz süreç gerçekten olağanüstü. Hem çalışanlar hem de esnaf olarak zor bir süreçten geçiyoruz. Ancak böyle zor bir dönemde dayanışmanın daha önemli olduğunu düşünüyorum. Denizde kum tanesi olarak sayılabilir ama bu kampanya bir örnek teşkil edebilir. Günde 350 kişiye yemek verecek durumdayız. ‘Ben yemek istiyorum’ diyen göçmen işçilere, kağıt toplayıcılarına ve işsiz kalan garsonlara kapımız açık. Gönül rahatlığıyla gelip yemek alabilirler. Hiçbir belge istemiyoruz. Vegan ürünlere karşı bir önyargı var, bu kampanya ile bu önyargıyı da kırabileceğimizi düşünüyorum.”

“DİĞER SEMTLERE YAYILACAK”

İstanbul Animal Save aktivistlerinden Doğa Giray da gelecek aylarda İstanbul'un çeşitli bölgelerinde dayanışma kampanyasının sürdürüleceğini söyledi. Giray, kampanyanın amacını şöyle özetledi: “İki yıldır insanları çeşitli platformlarda veganlık hakkında bilgilendiriyoruz. Düzenlediğimiz tanık olma eylemleri ile hayvan özgürlüğü aktivizmini sürdürüyoruz. Salgın sebebiyle sokaklarda bulunamadığımız bu süreçte, Animal Save Movement aktivistleri tarafından dünyada birçok ülkede hayata geçirilen Vegan Dayanışma kampanyasını biz de İstanbul'da gerçekleştirme ve yardıma ihtiyacı olan kişilere destek olabilmek şansına sahip olduk. Amacımız; etik ve sağlıklı gıda erişilebilirliğinin ne yazık ki bir ayrıcalık sayıldığı şu günlerde, mağduriyet sahibi olan kişilerin temel gıda ihtiyacını elimizden geldiğince karşılamak. Aynı zamanda bitkisel üretim yapan işletmelerin de salgın sürecinde sürdürülebilirliği-

ne katkıda bulunmak. Bu vesileyle; ödenek alamayan kafe-bar -restoran çalışanlarına ve yemek erişimi olmayan mağduriyet sahibi bireylere Rulo Lezzetler Kadıköy'de ücretsiz vegan dürüm, vegan ayran ve vegan tatlı verilecek. Gelecek aylarda da İstanbul'un çeşitli bölgelerinde dayanışma kampanyamızı sürdürmeyi planlıyoruz.”

İstanbul Animal Save ve Rulo Lezzetler'in işbirliği ile yürüttüğü dayanışma kampanyası 20 Ocak'a kadar sürecek.

“EVSİZ DOSTU ŞEHİR YARATMA PROJESİ”

İBB'nin çalışmalarına hız verdiği “Evsiz Dostu Şehir Yaratma Projesi” kapsamında, 2019-2020 arasında 3 bin 384 evsiz vatandaş misafir edildi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), kış aylarının iyice kendini hissettirdiği şu günlerde evsiz yurttaşların hem soğuktan hem de Covid-19'dan korunması için çalışmalar yapıyor.

İBB'nin evsiz vatandaşlara yönelik hizmetini, sosyal medya hesabından “İBB, evsiz vatandaşlarımızın en büyük evidir” diye yazarak duyuran İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, mesajının devamında, “Sokakta kalan evsiz vatandaşlarımızın önce sağlık kontrollerini yapıp otellerde misafir ediyor sonra da Florya'daki kampımıza yerleştiriyoruz. Bize ALO 153'ten @ibbBeyazmasa ile sokakta kalan vatandaşlarımızı bildirebilirsiniz” ifadelerini kullandı.

“3 BİN 384 VATANDAŞ MİSAFİR EDİLDİ”

2020 - 2021 kış döneminde 206 kişi, 2019-2020 kış sezonunda ise toplam 3 bin 384 evsiz birey, İBB'nin geçici konaklama hizmetinden yararlandı. Aktarma ve barınma merkezlerinin kapasiteleri, izolasyon koşulları göz önünde bulundurularak düzenleniyor.

Sokaktan alınarak test uygulanan ve sonucu negatif çıkan erkek evsiz kişiler, Florya ön aktarma merkezine yerleştiriliyor. Testi pozitif çıkanlar ise yine Florya aktarma merkezinde oluşturulan ayrı bir ortamda izole ediliyor. 10 günlük izolasyon sürecine tabi tutulan kişiler, sonrasında Esenyurt'ta bulunan misafirhanede kış mevsimini geçirmek üzere ağırlanıyor. Kadın evsiz kişiler ise İstanbul Darülaceze Müdürlüğü Kayışdağı yerleşkesinde oluşturulan aktarma ve bakım merkezinde misafir ediliyor. Buradaki kadınlar da Covid-19 testi ve 10 günlük izolasyon süreçlerine tabi tutuluyor.

ALO 153'Ü ARAMAK YETERLİ

İBB tarafından yapılan açıklamaya göre sokakta görülen evsiz vatandaşları ALO 153 İBB Beyaz Masa'ya bildirmek yeterli. Evsiz vatandaşlar İBB Zabıta ekipleri tarafından bulundukları yerden araçlarla alınarak misafir edileceği yerlere götürülüyor. İhbarlar ayrıca, 112 Acil Çağrı Merkezi, zabıta ve polis vasıtasıyla yapılabileceği gibi evsiz bireylerin bizzat kendileri de merkeze başvuruda bulunabiliyor.

“DÜNYADA BENZERİ YOK”

İBB'nin, “Evsiz Dostu Şehir Yaratma Projesi” kapsamında yürütülen çalışmalar ile ilgili bilgi veren Darülaceze Müdürü Oktay Özten, “Buradaki evlerimiz, mesafe olarak birbirine uzak ve tek kişinin kalacağı şekilde Covid-19'dan korunmak için yapmış

olduğumuz bu sistemin dünyada hiçbir yerde benzeri yok. Kalmış oldukları evde, sıcak su, banyo ve iklimli ortamlar olduğu için çok rahatlar ve istedikleri gibi hareket edebilirler. Açık hava modelini devreye soktuk. Giriş çıkış yapabilecek olanlar, sadece

kendi kaldığı evden bu giriş ve çıkışı yapabiliyorlar. Bu yıl, eski yıllara göre yüzde 50 daha fazla kişiye ev sahipliği yapıyoruz. Pandemi sebebiyle işsiz kalan insanlar var. Yine pandemiden dolayı evini ve yurdu nu dağıtan insanlar var.”

ELEKTRİK kesintilerinde DÜZENLEME

65 yaş üstü tüketiciler ve engelli tüketiciler ile şehit ailelerinin ve muharip/malul gazilerin elektriği, borcundan dolayı üç ay boyunca kesilmeyecek

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) bütün dağıtım şirketlerinin uyması gereken kuralları içeren ve bir yönetmelik ile dört Usul Esas'tan oluşan kalite mevzuatı paketini kabul etti. Mevzuatla ilgili bilgileri açıklayan EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, “Her iki yönetmelikte de kırmızı çizğimiz kaliteli hizmet ve tüketici memnuniyeti. Bu yeni dönemde kaliteden taviz veren, tüketici mağduriyetine sebep olan şirketler ağır cezalarla karşılaşacak.” dedi. “65 yaş üstü tüketiciler, engelli tüketiciler ve şehit aileleri ve muharip/malul gazilerinin elektriği, borcundan ötürü üç ay boyunca kesilemeyecek.” açıklamasında bulunan Yılmaz “Mağduriyet oluşmaması için cuma günleri, resmi ve dini bayramlarda ve bu bayramların bir önceki gününde –yani arifesinde– elektrik kesme işlemi yapılamayacak. Bir inşaat bittiğinde, elektrik altyapısını hazır hale getirmeyen dağıtım şirketine ceza verilecek. Kesinti sayı ve sürelerinde iyileştirme yapamayan elektrik dağıtım şirketlerine ceza verilecek.” dedi.

3 YILDA YÜZDE 80 ZAM

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), ekim ayında elektriğe yüzde 5.75 oranında zam kararını açıklamıştı. Yapılan zamla elektrik, konutlarda tüm vergi, pay ve fonlar dahil 71.02 kuruştan 75.10 kuruşa çıkmış ve bu artışla birlikte son üç yılda elektrik fiyatlarındaki zam oranı yüzde 80'i aşmıştı.

HASTALARA SICAK YEMEK İÇİN

Kadıköy Belediyesi, yeni kapanma sürecinde korona virüsüne yakalanmış ve karantinede olan tüm hastalara VavaCars işbirliğiyle sıcak yemek ulaştırıyor ve ihtiyaçlarını karşılıyor

● **Fırat FISTIK**

Pandeminin başından beri 65 yaş üzerinde olup özellikle yalnız yaşayan yaşlılar ve engelliler için sıcak yemek dağıtımı yapan Kadıköy Belediyesi, korona virüs salgınına karşı dayanışma kampanyalarına devam ediyor. Korona virüsüne yakalanmış hastalar evden çıkamıyor. Bu sebeple belediye, onlara da sıcak yemek dağıtımı yapıyor. Mart-nisan aylarında da emeklilerin maaşlarını alabilmeleri için zabıta ekipleri görevlendirilmiş, 65 yaş üzerindeki Kadıköylülerin ihtiyaçları belediye tarafından karşılanmış, bu yönde birçok çalışma yapılmıştı.

Bu dönemde gerçekleşen yemek dağıtımı da özel sektörle birlikte gerçekleştiriliyor. Kampanyanın destekçilerinden biri de VavaCars şirketi. Uluslararası

araç desteği

bir şirket olan VavaCars'ın CEO'su Lawrence Merritt, kampanyayı şöyle anlattı: "Korona virüsü sürecinde Kadıköy Belediyesi ile hayata geçirdiğimiz bu ikinci iş birliğinde korona virüsü hastası olan, semptomlu veya semptomsuz fark etmeksizin karantinede olan tüm hastalara sıcak yemek servisi yapılması için VavaCars olarak araç tahsis etmiş bulunuyoruz. 16 Aralık'ta başladığımız bu ortak çalışma, hastalığın seyrine göre şimdilik üç araç ile iki ay için planlandı. Nisan ayında da 65 yaş ve üstü Kadıköylülerin günlük ihtiyaçlarının temini için zabıta ekiplerine araç tahsisinde bulunmuştuk."

PANDEMİ, ŞİRKETLERİ DE ETKİLEDİ

"Sadece pandemi sürecinde değil, genel anlamda sosyal yardım ve sosyal sorumluluk projelerinde yer almak VavaCars'ın öncelikleri arasında" diyor

Merritt, şöyle devam etti: "Bir buçuk yıl önce kapılarını açmış, ikinci el araç ticareti yapan, genç, enerjik ve yeni nesil bir şirket olarak yardımlaşmanın, sürdürülebilir projelerde yer almanın ve insana yatırım yapmanın öneminin son derece farkındayız. İş birliklerimizi ve projelerimizi oluştururken de öncelikli amacımız faydalı olmak, anlamlı ve güzel işlere imza atmak."

Pandemi, tüm dünya üzerinde kuralları, davranışları değiştirdi. İnsan davranışları ve hareketlerini değiştirmesinin yanında global şirketlerin ekonomik durumlarını da etkiledi. Merritt, bu konuda "Tüm dünya daha önce hiç yaşanmamış, görülmemiş bir salgınla mücadele ediyor" dedi

ve ekledi: "Hayatı her alanda böylesine derinden etkileyen virüsün ekonomiyi ve sosyal düzeni etkilemesi mümkün olamazdı. Üretim faaliyetleri, küresel tedarik zincirleri, kısıtlanan sektörler hepsi ekonominin ayrılmaz birer parçasıyken pandemi, dünyanın her yerinde farklı farklı koşullar oluşturdu. Ülkelerin sınırlarını kapaması, sokağa çıkma yasakları ve alınan daha birçok tedbirle hem ekonomik hem de sosyal açıdan tüm dünya derinden sarsılmış olsa da bu yeni yaşam modeli beraberinde kendi düzenini oluşturmaya başladı. Bu dönemde vatandaşın toplu taşıma yerine hızlıca özel araçlara yöneldiğini gördük, bu sebeple operasyonlarımızda yoğunluk yaşadık. Biz de bu yeni yaşam, çalışma, beslenme ve eğlence biçimlerini pandeminin dayattığı koşullara göre şekillendiriyor, hayatlarımıza, iş modellerimize en uygun şekilde uyarlamayı öğreniyoruz."

BELEDİYE-ÖZEL SEKTÖR İŞBİRLİĞİ

Bu süreçte özellikle belediyelere özel bir görev düşüyor çünkü vatandaşlara en yakın kurumlardan biri yerel yönetimler. Kadıköy Belediyesi de bu çerçevede kampanyaları yürütüyor. Merritt, Kadıköy Belediyesi'ne bu kampanyalar için teşekkür ederken, özel sektörle iş birliğini çok anlamlı bulduğunu söyledi: "Özel sektör kuruluşlarının ortak ihtiyaçları karşılamak için kamu hizmetlerine gönüllü katkısı başta sosyal ve kültürel alanlar olmak üzere pek çok konuda iyileşme sağlıyor. Bu katkıların sürekliliği uzun vadede hem yerel yönetimlere hem de topluma büyük gelişimler ve avantajlar sunacaktır."

VavaCars olarak sektörümüzdeki diğer firmalara da yerel yönetimlere destek vermeleri için buradan çağrıda bulunuyoruz."

"Anadolu Yakası'nın en kalabalık ve en merkezi ilçelerinden biri olan Kadıköy'ün, mekanlarıyla, işlek caddeleri ile İstanbul'un sosyal hayatında önemli bir yeri olduğunu biliyorum" diyor Merritt, sözlerini şöyle noktalandı: "Bu değerli sementin değerli sakinlerinin hayatlarına kolaylık ve fayda sağlayabiliyorsak ne mutlu bize. Korona virüsüne yakalanan tüm vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini sunuyorum. Dilerim kısa zamanda sağlıklarına kavuşurlar."

Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı ile mahalle muhtarları yıl sonu değerlendirme toplantısında biraraya gelerek bu yıl yapılanlar ve önümüzdeki yıl planlaması hakkında fikir alışverişinde bulundu

“KENTİ BİRLİKTE YÖNETİYORUZ”

● **Seyhan KALKAN VAYIÇ**

Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, mahalle muhtarlarıyla yıl sonu değerlendirme toplantısında biraraya geldi. Kadıköy Belediye Başkanlığı Briefing Salonu'nda 23 Aralık Çarşamba günü gerçekleşen toplantıda, hem bu yılın değerlendirmesi yapıldı hem de önümüzdeki yılın planlanması ile ilgili görüşler dile getirildi.

"Bu kenti beraber yönetiyoruz sizin sorunlarınız bizim de paylaşmak istediklerimiz var." diyen Odabaşı, şöyle devam etti: "Nerede hata nerede doğru yaptığımızı konuşmamız ve sizden duymamız önemli. Sizin önerilerinizi alıp ona göre kendimizi revize etmemiz gerekiyor. Hem yıl değerlendirmesi yapmak hem de önümüzdeki dönemi planlamak istedik. Umarım nor-

mal hayatımıza döneriz. Ne kadar normal olacak her şey, onu hep beraber göreceğiz."

Başkan Şerdil Dara Odabaşı'nın açılış konuşmasının ardından muhtarlar tarafından sorunlar ve talepler dile getirildi. Pandemi döneminde yapılan yardım desteğinden, muhtarlıklara maske ile dezenfektan verilmesinden duyulan memnuniyetin dile getirildiği toplantıda, bu yıl açış budama işinin de çok başarılı bir şekilde yapıldığının altı çizildi. Osmanağa Mahallesi muhtarlık binası ile ilgili sorunun aktarıldığı, Erenköy Mahallesi'ne sağlık ocağı talebinin dile getirildiği toplantıda, Koşuyolu Mahallesi'nde bazı sokakların otopark gibi kullanılması, Fikirtepe Mahallesi'nde kağıt toplama depolarının neden olduğu kötü koku ve metruk binalar gibi birçok sorun paylaşıldı. Başkan Odabaşı, sorunlar ile talepleri dinledi, not aldı ve çözüme yönelik düşüncelerini ifade etti.

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:

- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:

- Alzheimer
- Demans
- Geriatri
- Palyatif (Yatağa Bağımlı)
- Parkinson
- ALS
- NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
- PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi)
- Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altintepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

MARMARA BALIK EVİ & MARKET

Yıllardır Kadıköy halkına Marmara Balık olarak hizmet ediyoruz. Yeni bir hizmetle yine aynı yerde ailecek balık ziyafetine bekliyoruz.

Ya da ALO PAKET SERVİS ile Marmara Balığı evinize ve işyerinize getiriyoruz.

Taze ve Zengin Balık çeşidi ile sizlerle

Tel: 0216 3493424

Kadıköy Çarşı Yağlıkçı İsmail sok.no:6

“Eğitimde eşitlik ilkesi yok sayılıyor”

Anaokullarının yüz yüze eğitime başlaması kararı, tartışmaları da beraberinde getirdi. Eğitim-Sen Şube Başkanı Çayan Çalık, “Gizlenemeyen temel gerçeklik, sürecin özel okullar lehine işletilmesidir” diyor

kurumları/sınıfları için yapılan yönetmelik değişikliğidir. Yönetmelik değişiminde konu edilen temel içerik, devlete bağlı okul öncesi okul/sınıflarda ikili eğitime (yarım gün) geçilmiş olmasıdır. Aynı zamanda devlet okullarında tam gün eğitimden yararlanmanın yolu kulüp faaliyetine indirgenerek, tam gün eğitim veliler tarafından ‘satın alınan bir hizmete’ dönüştürülmüştür. Buradan yola çıkarak bakanlığın okul öncesindeki sınıf/okul ayrımını ve özel okullar ayrımının ne anlama geldiğini daha iyi anlamamız mümkün olacaktır.”

“KAMUSAL HİZMET GÖZDEN ÇIKARILDI”

Çalık “Bakanlık kendi eliyle yapmış olduğu yönetmelik değişikliğini bildiği halde neden kamuoyunu yanıltan ‘tam gün hizmet veren devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumları’ gibi gerçekliği olmayan bu açıklamayı yapmıştır.” diyerek bilgilendirmeyi şöyle sürdürüyor: “Burada gizlenen, okul öncesi eğitime ilişkin devletin kendi kurumlarını piyasalaştırması, okul öncesi eğitim hizmetinin satın alınabilen metaya dönüştürülmesidir. Bakanlık, bu çıplak gerçeği bildiği halde tartışmaların hedefi olmamak ve pandemide olduğu gibi algıyı yönetmek için yüz yüze eğitime açılanın sadece özel okul öncesi eğitim kurumları olduğunu gizlemektedir. Okul öncesi eğitim hizmetlerinde kamusal hizmetin tamamen gözden çıkarıldığının itirazı niteliğinde olan bakanlığın bu açıklaması, pandemi döneminde orada çalışan eğitim emekçilerinin, yardımcı hizmetlerde çalışan emekçilerin sağlığının ve pandemi yönetiminin yok sayıldığını göstermekte. Tamamen sermayenin ihtiyacına cevap vermeye yöneliktir. Pandemi döneminde tüm çıplaklığıyla ortaya çıkan ya da gizlenemeyen temel gerçeklik, bakanlık

eliyle özel okullar lehine sürecin işletilmesi, eğitimde eşitlik ilkesinin tamamen yok sayılmasıdır.”

“EŞİTSİZLİK DERİNLEŞECEK”

Milli Eğitim Bakanlığı’nın, salgında 10 aylık bir dönemi geride bırakırken, uzaktan canlı derslerle ilgili eğitim hizmetlerine tüm öğrencilerin erişimini sağlayacak bir alt yapıyı, teknik desteği hayata geçiremediğine dikkat çeken Çalık, “Halen dağıtılmayan tablet ve bilgisayarlar göz önüne alındığında, eğitim öğretim yılının birinci döneminin sonuna kadar devam edeceği kararı düşünüldüğünde, uzaktan canlı ders uygulamasının eğitime erişim açısından eşitsizliği derinleştireceği ortadadır. Bu eşitsizliğe rağmen Milli Eğitim Bakanlığı’nın sınavları yapmaktaki ısrarı, politik bir tercihin sonucudur. Bu tercih imkanı olanı, imkanı olmayana tercih etmektir. Bakanlık bu uygulamalarıyla eğitimde ayrıcalıklı olanın hizmetinde olduğunu sürdürmektedir. Diğer taraftan bakanlığın uygulamaları salgın döneminde göstermiştir ki yüz yüze eğitime ara verildiği tarihten itibaren neye hizmet ettiği belli olmayan, öğretmenlerin haftada bir okula gideceği kararı halen uygulanmaktadır. Bu uygulama, eğitim emekçilerini salgında risk altında olduğunu göstermektedir. Derhal bu uygulamadan vazgeçilmelidir.” diyor.

“SORUMLULUK ÖĞRETMENLERE ATILIYOR”

“Okul öncesi eğitim kurumlarının yüz yüze eğitime açılması, çalışan ebeveynlerin ihtiyaçlarını karşılıyor gibi görünse de, salgında ebeveynlerden birinin çocuklarının bakımı için ücretli izin verilmemesi nedeniyle patronların ihtiyacını karşılamaya yöneliktir.” diyor Çayan Çalık, şöyle devam ediyor: “Diğer bir hedef ise 4+4+4 gerici ve piyasacı eğitim yasası sonucunda sayıları artan, yönetmelikte yapılan değişikliklerle tam gün eğitim veremeyen devlet okulları yerine, tam gün eği-

tim verme imkanı sağlanan özel okul öncesi eğitim kurumlarını, çalışan veliler açısından cazip hale getirmek ve mecbur etmektir. Diğer taraftan devlete ait okul öncesi eğitim kurumlarının açılmasıyla ilgili okullara bir yazının gitmediğini, okulların açılmasıyla ilgili okul müdürlüklerinin inisiyatif kullandıklarını, öğretmenlere tutanak tutturularak okulların açılıp açılmamasıyla ilgili sorumluluğu öğretmenlere atan bu uygulamayı doğru bulmadığımızı belirtmek isteriz.”

Çayan Çalık, sürekli değişen kararların telafi eğitimlerinin başladığı 31 Ağustos tarihinden itibaren, başta eğitim emekçilerinin, öğrencinin ve velilerin güvenliğini sarstığını da belirtiyor: “Algı yönetimini esas alan açıklamalar, salgın krizinin ortaya çıkardığı yüz yüze ve uzaktan canlı ders sorunlarının görmezden gelinmesine neden olmuştur. Uygulamada ortaya çıkan sorunlar öğretmenlerden kaynaklı olduğu savıyla, öğretmenler ve veliler karşı karşıya getirilmeye çalışılmıştır. Okul öncesi başta olmak üzere eğitimin tüm kademelerinde yaşanan en temel sorun mesleğe karşı yabancılaşma, iş yükü artışı ve dinlenme saatlerinin belirsizliği olarak ifade edilebilir. Et-kileşimin temel olduğu eğitim hizmetlerinde öğrenciden öğretmene, öğretmenden öğrenciye olumlu ya da olumsuz sonuçların yansımaları kaçınılmazdır.”

Eğitimde sağlıklı bir süreç yürütmenin birinci koşulunun pandemi sürecini sağlıklı yönetmekten geçtiğine vurgu yapan Çalık, “Baştan beri bilim insanlarıyla ve muhatapları olan demokratik kitle örgütleri ile süreçte ortak akla müdahaleyi ısrarla savunduk. Aynı şekilde eğitimde de muhataplarıyla birlikte işletilmeyen sürecin sonuçlarını tüm toplum ve yoksul halk kesimleri yaşıyor. Yüz yüze eğitim süreci, uzaktan canlı ders etkinlikleri içerikten bağımsız tartışıldığı müddetçe, eğitime ulaşım imkanları açısından eşit olmayanların aleyhine sonuç üretmeye, telafisi olmayan olumsuzluklara neden olacağı unutulmamalıdır.”

Uzaktan eğitime “Soru Bankası”

Pandemi nedeniyle uzaktan eğitim gören öğrencilere destek vermek için çalışmalar yürüten Kadıköy Belediyesi, Kadıköylü öğrenciler için uzaktan eğitim yöntemi ile “Konu Anlatımı Soru Bankası” uygulamasını başlattı

desteği

Eğitimde fırsat eşitliğinin tüm çocukların hakkı olduğu düşüncesini savunan, pandemi nedeniyle evde eğitim görmesi gereken ama bilgisayarı olmayan çocuklara yardım edebilmek amacıyla “Elini Uzat Uzakta Kalmasınlar” isimli dijital destek kampanyasını düzenleyen Kadıköy Belediyesi, şimdi de 5.sınıftan 12.sınıfa kadar eğitim gören Kadıköylü öğrenciler için uzaktan eğitim yöntemi ile “Konu Anlatımı Soru Bankası” uygulamasını hayata geçirdi.

ÖĞRENCİLER ÜCRETSİZ FAYDALANACAK

Kadıköy Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren tüm eğitim merkezlerinde (Çocuk Sanat Merkezi, Gençlik Sanat Merkezi, Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi, Karikatür Evi, 19 Mayıs Gençlik ve Çocuk Eğitim Merkezi, Kuşdili Gençlik ve Çocuk Eğitim Merkezi)

Nergis Yüce

pandemi nedeniyle eğitimler nisan ayından beri uzaktan gerçekleştiriliyor. Kadıköy Belediyesi daha önceki yıllarda gençlik ve çocuk eğitim merkezlerinden faydalanan öğrenciler için ücretsiz konu anlatımı ve soru bankası kitapları dağıtımını yapmaktaydı. Fakat bu eğitim döneminde uzaktan eğitime uygun olarak eğitim merkezlerinden yararlanılan öğrenciler için “Konu Anlatımı Soru Bankası”nı uygulamaya geçirdi. Bu uygulamadan tüm Kadıköylü öğrenciler faydalanabiliyor.

Ortaöğretim için matematik, fen bilimleri, Türkçe, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi, lise için de kimya, fizik, biyoloji, matematik, tarih, Türk dili ve edebiyatı, coğrafya, felsefe ile din kültürü ve ahlak bilgisi dersini kapsayan, 300 binden fazla soru, 5 binden fazla konu anlatım videosu ve hazır deneme bulunan uygulamada, her sorunun çözüm videosu da yer alıyor. Öğrenciler, yanlış yaptıkları soruların çözüm videosunu izleyebildiği gibi benzer soruları ve konu anlatım videolarını izleyerek eksik oldukları konuları da tamamlayabiliyor. Soru bankası ayrıca öğretmenlerin istedikleri konulardan diledikleri kadar test oluşturmaya da imkan sağlıyor.

“BU SİSTEMLE EĞİTİM VERİMLİ GEÇİYOR”

“Konu Anlatımı Soru Bankası” uygulamasından faydalanan 50. Yıl Tahrir Anadolu Lisesi 11.sınıf öğrencisi olan, Kadıköy Belediyesi 19 Mayıs Gençlik ve Çocuk Eğitim Merkezi’ndeki online eğitime de devam Neslihan Sezin, “Kullandığımız sistem ile online eğitim sürecini en verimli şekilde geçirmeye çalışıyoruz.

Ahmet Gemici

Merkezdeki öğretmenlerimizin yardımıyla sistemden yararlanıyoruz. Anlamadığımız konular olduğunda eksiklerimize yönelik anlatım yapılıyor. Önümüzdeki üniversite sınavı için benim açımdan yarar sağlayan tarafları olduğunu düşünüyorum.” diyor.

Asım Kibar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nden geçen olan Nergis Yüce de “Şu an 19 Mayıs Gençlik Merkezi’nin online kurslarından faydalaniyorum. Üniversite sınavına hazırlanıyorum. Kursun bana çok yararı oldu. Öğretmelerimin desteği ile birlikte çoğu konuda ilerlemeye başladım. Konu Anlatımı Soru Bankası uygulamasının da çok fazla yararını görüyorum.” şeklinde konuştu.

Zeynep Kamil Sağlık Meslek Lisesi mezun olan Ahmet Gemici ise şunları söyledi: “Aşırı faydalı bir sistem olduğunu düşünüyorum. İstedğim derslerin konu anlatımına ve sorularına anında ulaşabiliyorum. İnternette hep ayrı ayrı kaynaklara bakmaktansa tüm bilgilerin tek çatı altında toplandığını görmek ve bunu kullanabilmek çok iyi. Derslerimde anlamadığım kısımları konu anlatımını dinleyerek anlıyorum ve testleri çözerek eksiklerimi çok güzel bir şekilde gideriyorum. Bu sayede genel olarak netlerim arttı.”

KAYIP

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. Eda DUMAN
2018-2019 yıllarına ait 275612-179669-38302 - 38301 nolu emlak vergi mabuzlarımı kaybettim. Hükümsüzdür. Ahmet Turgay CANYURT
Kapadokya Üniversitesi öğrenci kimlik kartımı kaybettim. Hükümsüzdür. Barış OĞUZ

	
GEREKLİ TELEFONLAR	
KADIKÖY BELEDİYESİ	
Santral	542 50 00
Çağrı Merkezi	444 55 22
Evlendirme Dairesi	542 50 02
Alo Engelli Taksi	444 00 81
Evlendirme Dairesi	
Kokteyl Salonu	345 42 62
ACİL	
İtfaiye	347 32 28
Emniyet Müdürlüğü	411 08 19
Kaymakamlık	330 60 99
İSKİ Kadıköy	345 03 04
Yangın İhbar	110
Polis İmdat	155
Elektrik Arıza	186
Gaz Arıza	187
Ambulans	112
Vefa Hattı	199
Telefon Arıza	121
Alo Zabıta	153
Sağlık Danışma	184
Bilinmeyen No	11811
Cenaze Hizmetleri	188
İBB Beyaz Masa	153
Maliye	189
HASTANELER	
Göztepe Eğt. ve Araştırma	566 40 00
Haydarpaşa Numune	542 32 32
Siyami Ersek H.	542 44 44
Erenköy Ruh ve Sinir H.	302 59 59
Dr. Rana Beşe Polik.	348 40 27
Zeynep Kamil	391 06 80
FSM Araştırma H.	578 30 00
Erenköy Fizik Ted. ve R.	411 80 11

Hüseyin KALAYCI

0532 613 3158

KALAYCIOĞLU ÇATI UYGULAMA

- Ahşap Çatı
- Çelik
- Konstrüksiyon
- Kenet Çatı
- Kaplama
- Sandviç Panel
- Atermit
- Kiremit
- Metal
- Kiremit
- Galveniz
- Çinko
- Bakır
- Kurşun
- Pimaş
- Osb
- Isı Yalıtım
- Fileskobit
- Membran
- Süirme
- İzolasyon
- Temel
- Bohçalama

kalaycioglucati@gmail.com

ÖNCELİK KADIKÖYLÜ ÖĞRENCİLERİN

Kayıtları devam eden, öncelikli olarak Kadıköy’den başvuran öğrencilere yönlendirilmenin yapılacağı, kontenjan dahilinde İstanbullu tüm öğrencilerin yararlanabileceği uygulamaya talep formu oluşturmak için sorubankasi.kadikoy.bel.tr adresine girerek sistemde yer alan üyelik talep formunu doldurmak yeterli. Üyelik talep formu sisteme düştükten sonra öğrenciye sms ile kullanıcı adı ve şifresi gönderiliyor. Gelen kullanıcı adı ve şifre ile sisteme giriş yapılıyor. “Konu Anlatımı Soru Bankası” uygulaması sistemi hakkında ayrıntılı bilgi edinmek isteyenler (0216) 542 50 00 nolu telefon numarasından Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü’nün (1258) dahili numarasını arayarak bilgi edinebilir.

DÖRT YANIMIZ KİTAP

Kadıköy Belediyesi'nin ortaklarından biri olduğu, T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı kapsamında hibe almaya hak kazanan, Türkiye Yayıncılar Birliği tarafından kurulan OKUYAY Platformu'nun hazırladığı Dört Yanımız Kitap'ta yazarlar eşliğinde Kadıköy kitapçılarını, Kadıköy sahafalarını ziyaret etmeye devam ediyoruz. Kültür dünyamıza katkıları, şekillendirdikleri okurlar, müthiş tesadüfler, unutulmaz karşılaşmalar, kitaplarla geçen yıllar... Odağımız kitapçı ve sahafalar, pusulamız kitaplar... Yazı dizimizin son bölümünde konuklarımız Büyülü Dükkân'dan İlyas Erkul ve yazar Ayça Güçlüten.

ORTAKLIKLAR VE AĞLAR HİBE PROGRAMI
OKUYAY

● Nazlı Berivan AK

Kadıköy'ün en özel çizgi roman dükkânlarından birine konuk olduk son röportajımızda: Büyülü Dükkân. Söyleşi boyunca kitabevinin okur trafiği hiç yavaşlamadı, İlyas Erkul sorularımıza yanıt verirken bir yandan da okurlarla ilgilendi, önerilerini paylaştı, sohbetler neredeyse mini atölyelere dönüştü. Sataşlar süren sohbetimizin bir bölümünü gazetemize taşıyorduk, kalanı için okurları Büyülü Dükkân'a davet ediyoruz.

● **Büyülü Dükkân'ın hikâyesiyle başlayalım isterim İlyas Bey, vakit ayırdığınız için teşekkür ederim.**

Hoş geldiniz, ismim İlyas Erkul. Dükkân olarak 2002'den beri aktif durumdayız. Beyazıt'ta Sahaflar Çarşısı'nın dibinde tezgâh açarak başladık aslında. 80'li yılların sonuydu. Hep çizgi roman üzerine çalıştım. Hatta bir dönem Bilka Yayınları Örümcek Adam serisini çıkarıyordu, orada da çalıştım.

Bir dönem yayıncılık yaptık. Örümcek Adam, Thor, Hulk, Kızıl Maske, Gordon, Valiant'ın iki karakteri... İyi kitaplar bastık.

● **Büyülü Dükkân'ın çizgisi, kitapçılığa yaklaşımları nedir?**

Dünyayı takip ediyoruz. Çok uzun yıllardır dünyada ve Türkiye'de çıkan her şeyi taramaktayız. Yalnızca yerli değil ama Amerikan, İngiliz, İtalyan, kısacası dünyadan çizgi roman işleri de var burada. Koleksiyon kitaplar, mangalar... Oyuncağlarımız, yan ürünlerimiz var, imza günleri yapıyoruz. Yerin imkânını fazlasıyla kullanıyoruz, geniş bir alana yayılmanın hakkını veriyoruz diyelim.

● **Önemli imzalar yapıldı Büyülü Dükkân'da, Puslu Kıtalar Atlası'nın imzası neredeyse bir şehir efsanesine dönüştü.**

Çok kıymetli isimlerle güzel imzalar yaptık evet. Puslu Kıtalar Atlası'nın çizeri İlban Ertem'in imzası unutulmazdır, efsaneleştiği kadar vardır. En son kepenk kapattık, müthiş bir ilgi olmuştu, yıllar geçti, hâlâ anlatılır, konuşulur.

● **Kadıköy okuruyla ilgili ne söylersiniz?** Kasımpaşalıyım ben, 28 yaşına kadar oradaydım. 20 seneden fazladır burada yaşıyorum. Kadıköy halkı Avrupa'ya açılan yüdür bence ülkenin. Yalnızca okur olarak değil üstelik, kitap almak, eğlenmek, sosyalleşmek, kültürü hayatının merkezine koymak söz konusu olduğunda çok farklı bir kitledir.

● **Dükkânın müdavimleri olduğunu biliyorum.**

Bizi bilenler gelirdi eski dükkâna, şimdi sokaktan geçenler de geliyor. Müdavimlerimizin çok olmasının nedeni gelen okurla ilgileniyoruz biz. Spesifik bir iş yapıyoruz ve hakkını vermek için çalışıyoruz. Zagor arayan kişiye, "Özellikle şu macerayı anı-

İlyas Erkul

yorum," diyene yardımcı olacak insanlar olmalı kitapçıda, müdahim böyle oluşur. Ekolleri biliyoruz, önerilerimizi deneyimlerimizle, bilgilerimizle yapıyoruz. Bu sıcaklığı görünce geliyorlar. Çekirdekten gelen insanları. Zincir mağazalarda böyle bir şans yok okurun. En başta zincirlerde arşiv yok, deyim yerindeyse karman çorman koyuyorlar ellerindeki kitapları. Dev zincir mağazalarda ufacak alanlara sıkıştırıyorlar çizgi roman eserlerini. En büyük zincir mağazalarda bile gördüğümüz bir durum bu.

● **Uсталık çıraklık konusunda neler söylemek istersiniz?**

Benim ustam olmadı. İlkokul çağlarında okumaya başladım. Satış yapıya geçtik, yaparken de okuduk. Çocukluğumdan itibaren bir bilgi birikimi oluştu. 1972 doğumluyum, 1980 sonrası kuşak çizgi roman görmedi. Bizlerle aşağı mahalleye,

yukarı mahalleye gider, misket oynar, çizgi roman paylaşırdık birbirimizle.

● **Çırağınız oldu mu?**

Çırağ gözüyle bakmıyorum ama yanımda yetişen insanlar oldu. Birbirimize omuz vererek belli bir noktaya geldik. Bu sevindirici bir şey. 1980 sonrası kuşağın ne yazık ki çizgi romanla alakası yok. Sistemi öğretirsin, satışı öğretirsin çırağa ama okurla ilgilenebilmesi için okuyor olması lazım çalışanın. Okuma sevgisi olanı bulmak da kolay değil.

● **Okuma kültürünün yaygınlaştırılmasında çizgi romanın etkisi nedir sizce?**

İstemediği şeyi yaptıramazsın insana. Gelişmiş ülkelerde çocukları eğitirken çizgi romana çok önem veriyorlar. Çocuğun hayal dünyasını genişletiyor, okuma sevgisini resimle aşıyor. Çizgi romanda kendini bulabiliyor çocuk. İyiliği, kötülüğü, değerleri anlıyor. Çizgi roman ilk basamaklardan biri. Asteriks Fransa'da ders kitabı olarak okutuluyor. Okuma yazma oranını da böylece yükseltiyorlar. Siz çocuğa kitap olarak yalnızca ders kitabı verirsiniz ondan okuma alışkanlığı bekleyemezsiniz. O ders kitabının arasına çizgi roman saklayıp okuyacak, okuma sevgisi böyle oluşur!

● **Okurlara önerdiğiniz favori kitaplarınızı dinlemek isterim.**

Bir okura kitap önerilemem için karşındakini keşfetmem lazım. İlgi duyduğu alanları dinlemek gerek. Mangalarla mı ilgileniyor, hangi ekole yakın, konu olarak ne seviyor... Kimisi polisiye sever, kimisi bilimkurgu sever, kimisi western sever. Bir kere doğru kitabı bulursa, devamı gelir zaten.

● **Çizer adayları da geliyor dükkânınıza bildiğim kadarıyla.**

Elbette ama çok fazla gelmiyor son dönemde, gelenleri de çizer arkadaşlara yönlendiriyoruz. Yıllar içinde çizerlerle, sanatçılarla aile olduk, birbirimizden haberimiz hep olur, sürekli haberleşiriz.

“EN ÇOK OKUMA İŞTAHINI KABARTTIKLARI İÇİN ÇOK YAŞASINLAR!”

Edebiyatımızın verimli yazarlarından Ayça Güçlüten; İstisnai Buluşmalar, Uykusuz, Disko Topu ve Oda adlı kitaplarıyla kendi okunu oluşturmuş bir isim. Yıllar içinde pek çok kereler kitabevlerini birlikte gezdik, sahafalarda rafları birlikte inceledik, mezaatlara birlikte katıldık. Bu kez Kadıköy sokaklarını gezdik, kitabevleri ve sahafaları konuştuk.

● **Sahafla, kitapçıyla ilk tanışma hikâyesini dinlemek isterim.**

Tanıdığım ilk sahaf bendim galiba. Kardeşimle evdeki kitapları oturduğumuz apartmanın önünde tezgâh açıp satmaya çabalandık. Bir oyundu bu tabii ve ne yaptığımızın tam olarak bilincinde değildik. Teyzemin Beyaz Dizi ve Barbara Cartland kitaplarına göz dikerdik genellikle. Kendi kitaplarımızı, Gültan Dayıoğlu ve Enid Blyton serileri mesela, kıyamazdık. Ufak ödemeler alırdık. Eş dost, çocuk gönlümüzü yapardı haliyle ama kitaplar bizde kalırdı. Bu görece başarısız girişimimiz bizi kitapla daha da yakınlaştırmıştı belki de. Esasında lise yıllarımda "sahaflar" kelimesiyle tanıştım. Sokak sahafalarını görüyordum Şişli'de. Apartmanda bir komşumuz Leyla Erbil'in yakın arkadaşı bir hanımdı. Sahaflardan da kitap almam gerektiğini söylemişti. Tavsiye üzerine bu alımlara başladım. Kitapların içinden notlar, yemek tarifleri, kurutulmuş çiçekler olunca

sadece bir kitabı okumadığınızı, başka hayatlara da bir şekilde tanık olduğunuzu hissediyorsunuz. Sonra o kitabın bir kokusu var, yıllar içinde büründüğü bir renk var. Çok özel, kıymetli geliyor insana bunlar. Duygusal bir yanı var benim için.

● **Peki ya Kadıköy kitapçıları, sahafaları?**

Avrupa yakasında yaşadığımdan Kadıköy tarafını bir Kadıköylü kadar tanııyorum elbette. Dolayısıyla semtin misafiri oluyorum zaman zaman diyelim. Kadıköy İskeleyi'nden başlayarak Caferaga-Moda hattını yürüme-yi ve bu hat üzerindeki sahafaları gezmeyi severim. Ama galiba en çok Nâzım Hikmet Kültür Merkezi'nin yer aldığı bölgedeki sahafaları seviyorum. Başlıca sebebi, kitap mezaatları. Müthiş heyecan veriyor insana. Bilhassa Patika Sahaflar'ın mezaatları. Mezaat yapan kişinin her kitabı tutuşunda heyecanını koruması, sokağa taşan sandalyeler, her kitap sahneye çıktığında başlayan tempo, kitabı sahibine elden ele dolaştırarak ulaştırmak, yapılan şakalar... Özlüyorum bu ortamı, paylaşımı.

Ayça Güçlüten

● **Edebiyat dünyamı besleyen güzel karşılaşmalar da yaşadığınızı biliyorum.**

Üçüncü kitabım Disko Topu'nda bahsettiğim Kırmızı Çiçek (Baroness Orczy, çeviri Bülent Teyman, Akba Yayınevi, 1963 baskısı) adlı kitabı furarda bir sahaftan almıştım. Yanlış hatırlamıyorsam, Kadıköylü bir sahafta kendisi. Bana uğur getirdiğine inanıyorum o kitabın, Disko Topu'na da... Okurun en hakiki yoldaşları sahafalar ve bağımsız kitapçıları bana kalırsa. Mesela çok istediğiniz ve/veya bir çalışmanız için ihtiyaç duyduğunuz bir kitap var ve baskısı tükenmiş. Sahaflarla iletişime geçtiğinizde kendinizi kurtarıcı bir zincirin içinde buluyorsunuz. Şimdilerde sosyal medyadaki "elden ele yayalım" gibi bir hareket başlıyor ve o kitap çok büyük olasılıkla elinize ulaştırılıyor. Bir de muhabbet kısmı var elbette. Sahaflar ve bağımsız kitapçıları iyi okurlar oluyor genellikle. Bir kitabı sormak için giriyorsunuz bazen ve belki de o kitap dışında 10 kitapla çıkıyorsunuz dükkândan. Niye? Çünkü iştahınızı kabartan bir hasbihal içine girmişsinizdir oracıkta. Bu insanların okurluğu çok yüksek, çok ciddi boyutta oluyor tabii. Hemen hep-

si okumak aşkına bu işe girmişler zaten. İlk gençlik zamanlarımda girdiğim sahafta mutlaka yaşlı ve gözlüklü kişiyi arardı gözlerim. Kesin en çok okuyan ve en çok bilen odur diye. Çok saygı duyuyordum bu dükkânlara, bu geleneği yaşatanlara. Biz de yaşatmalarına daha çok katkıda bulunmalıyız.

● **Kitabevlerinin duygusu nedir senin için?**

Saf ve tutkulu mekânlar sahafalar, bağımsız kitapçıları... Yolunuz düşerse de, yolunuzu düşürmeniz gereken yerlerdir. Şu "çok satanlar" kalıbının alaşağı edildiği, "okumanız gerekler", "okumazsanız eksik kalırsınız" kalıplarının başrolü kaptığı yerler. Kitabın asıl ruhu, kimliği buralarda gün ışığına çıkıyor. Ünmüş, popülerlikmiş mühim değil; iyi kitap, iyi kalem geçerli o kapıdan girdiğinizde. E bunların kıymetini de iyi okur anlıyor doğrusu. Kadıköy bölgesi, İstanbul'da önemli bir sahaf ve kitapçı noktası. Sanırım daha çok gideceği buralara. Beyoğlu'nda da çok iyi sahafalar, kitapçıları var ama Beyoğlu için kaygılıyım. Kültür sanatın orada yavaş yavaş ölüme terk ediliyor olması çok üzücü. Yine de ümidimi yitirmiyorum. Pandemi biter bitmez önce Beyoğlu'nda Aslıhan Pasajı ve Robinson Crusoe'ya sonra Karaköy'den vapurla Kadıköy'e geçiş yaparak kitap temali gezilerimize dönmeyi sabırsızlıkla bekliyorum.

Uçurumun kıyısındakilere şiirler

● Gökçe UYGUN

Akademisyen-şair Alphan Akgül'ün şiir kitabı "Bir Uçurumun Haritası", Yapı Kredi Yayınları'ndan çıktı. 80 sayfalık eserde, 28 şiiri yer alan, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde Dr. Öğretim Üyesi olarak görev yapan Akgül ile şiiri ve kitabını konuştuk.

Siz bir şair olmanın yanı sıra ABD'de şiir üzerine çalışmalarda da bulunan bir akademisyensiniz. Dolayısıyla bu sorunun size sorulması gerektiğini düşünüyorum; şiir nedir?

Şiir, dilin ses, imge ve çağrışımlarıyla oluşturulan bir sanat. Günlük yaşamda dili bir anlama aracı olarak kullanırız. Buna iletişim dili diyoruz. Bu dilde odak noktamız dilin kendisi değil, sözcük ve ifadelerin anlamıdır. Oysa şiirde, dile olması gerekenden daha fazla odaklanılır. Ses oyunları yapılır, sözcüklerin çağrışımları alanını kullanıp onları çok anlamı hale getiririz. Hissettığımız bir duyguyu, dilin bütün imkânlarını kullanarak dışavurmak yani. Şiirin tanımlarından biri bu olabilir.

Şiir kitabı "Bir Uçurumun Haritası"nı yayımlayan Alphan Akgül, "Dünya bir uçurumdur, istemeden biz atıldık buraya ve acılar çekerek bir benlik kurmaya, sonra da onu savunmaya çalışıyoruz" diyor

mun açığa çıkmasını sağlıyor. Günlük hayatta maske takarız, benlik gerilere itilmiştir; oysa şiir maskeyi atar, beni gerçekten "Ben" haline koyar.

“YAŞAMAK BİR UÇURUMDUR”
Bir Uçurumun Haritası, neyin şiirlerinden oluşuyor? İsim neye işaret ediyor?

Yaşamak bir uçurumdur, diye düşündüm bundan beş sene önce. Kafamda dizeler dönüp dururken dünyaya sanki bir uçuruma atılmışız gibi fırlatıldığımızı düşündüm. O zaman yeni şiirlerimi bu imge üzerine kurmaya karar verdim. Dünya bir uçurumdur, istemeden biz, atıldık buraya ve büyük acılar çekerek bir benlik kurmaya, sonra da onu savunmaya çalışıyoruz.

Kitaptaki 28 şiirin ortak bir izlegi var mı?

Evet, bu şiirler birbirine harita izlegiyle ekleniyor. Üç ayrı harita var kitapta. Varoluşun Haritası, Huzursuzluğun Haritası ve Korkunun Haritası... İlki dünyaya atılmakla ilgili. Birden kendimizi dünyada varoluşmuş bir şekilde buluyoruz, bunun nedensizliği bende bir ürküntü uyandırıyor. Bir anlamda dünyaya korkmuş bir halde düşüyoruz. Ardından yaşamla ilgili kaygıları duymaya başlıyoruz. Başarılı olup toplumsal ve bireysel bir kimlik edinme çabası insanda bir huzursuzluk yaratıyor örneğin. Aşk bile yoğun bir huzursuzluk kaynağıdır insan için. Sonra, belki ya ilerledikçe artan bir ölüm korkusu baş gösteriyor. Şiirler doğduğumdan ölüme dek süregelen kaygıların ancak şiirli haritalarla aşılabilceğini ima ediyor. Çünkü şiir saf bir dışavurum biçimi olduğu için gerçekliğin kendisinden bile daha gerçektir. Eğer kendi varoluşumuzu şiir potasında kavrar, bu aynada

görüp tanırsak, kaygılarımız azalır diye düşünüyorum.

Şiirlerin aralarında metinler de var. Bir şiir kitabına neden paragraflar koymayı tercih ettiniz?

Her şiirin bir meselesi olmazdır, yani şiirler sadece bir sanat eseri olarak değil, düşünce üreten estetik nesneler olarak da görülmeli. Bu yüzden şiirlerin aralarına, her şiiri açan, onu kavramsal bir düzeye çeken, deneme uçları yerleştirdim.

“KADIKÖY BENİ CEZBEDİYOR”

Kadıköylü müsünüz? Burası ile bağınız nedir?

Mecidiyeköy doğumluyum ama Kadıköy ve Beşiktaş'ın Türkiye'nin özgürlük sembelleri olduğunu düşünüyorum. Kadıköy rock kültürünün, underground yaşamın ve sanatın merkezidir. Bir sanatçı olarak Kadıköy beni cezbediği için bu civara yerleştim. Benim için Kadıköy'ün müzik mekânları, pub ve barları vazgeçilmez önemde.

Kadıköylü müzisyen Deniz Tuzcuoğlu'na ithaf ettiğiniz şiirin nasıl, ne zaman ve hangi duygularla yazıldığını bahsedersiniz?

İlk gitar derslerimi ondan aldım. Sonra, Deniz'le arkadaş olduk. Çok yönlü bir müzisyen. Hem usta bir gitarist hem de besteci. Bu yüzden "Kadıköy'de Bir Mezar" şiirimi ona ithaf ettim. Amacım Kadıköy'ün rock/blues kültürünü bir şiire dökmektir, bunu başardım sanıyorum.

İstanbul'un renkleri tanıtıldı

İBB, kentte yaşayan farklı inanç gruplarını anlatan “İstanbul'un Renkleri” kitabını bir toplantıyla tanıttı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), kentte yaşayan sayıca az inanç gruplarını anlatan “İstanbul'un Renkleri” kitabı için tanıtım toplantısı düzenledi. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen tanıtım toplantısında; Fener Rum Patriği Bartholomeos, Türkiye Ermeni Cemaati Başrahibi Tatul Anuşyan, Türkiye Musevileri Hahambaşı Rav İsak Haleva, Süryani Kadim Cemaati lideri Metropolit Mor Filüksinos Yusuf Çetin, Türkiye Ermeni Katolikleri dinî önderi Kerabaydzar Levon Zekiyan ve İstanbul Keldani Kilisesi Papazı Remzi Diril hazır bulundu.

“HER GÜN DAHA AYDINLIK”

Toplantının ilk konuşmacısı, kitaba katkı sunan eski CHP genel başkanlarından Altan Öymen oldu. İstanbul'u anlatan şairler ve şiirlerinden seçkiler sunan Öymen, “hemşehrilik” duygusunun önemine dikkat çekti. Öymen, “Hepimiz, birlikte Türkiye'yiz” dedi. Öymen'in ardından kürsüye davet edilen Türk Yahudi Toplumu Başkan Yardımcısı, Türk Cemaat Vakıfları Temsilcisi Moris Levi, “2-3 gün önce, yılın en uzun gecesini ya-

PROJEDE YER ALANLAR

Projede Rum, Ermeni, Yahudi, Bulgar, Polonya-lı, Süryani ve Latin gibi tüm toplulukların kültürleri ele alındı. Giriş yazısını Altan Öymen'in yaptığı eserde; Ali Çokona, İstanbul Rumlarını; Saro Dadyan, İstanbul'da yaşayan Bulgarları; Püzant Akbaş, İstanbul Ermenilerini; Rinaldo Marmara, İstanbul'un Latin Katolik Cemaatini; Nâzim Alpman, İstanbul'da bir Polonya köyü olan Polonezköy'ü; Ivo Vedat Molinas, İstanbul Yahudilerini; Sait Süsin, İstanbul Süryanilerinin dünü bugününü, Mehmet Yüce de bu toplulukların Türk sporuna katkılarını anlattı. Kitabın final yazısını, aynı zamanda proje direktörü olan Cengiz Özkarakbekir ve Sevecen Tunç birlikte kaleme aldı. İBB İştiraki Kültür AŞ tarafından yayınlanan eserin genel yayın yönetmenliğini Ahmet Bozkurt, editörlüğünü de Saro Dadyan üstlendi.

şadık. Artık her gün, biraz daha aydınlık. Bu pandeminin karanlığında bu kitap, bize de ışık gibi geldi, küçük dini toplumlarımıza.” dedi.

“ZENGİN BİR ŞEHİRDEYİZ”

Toplantının son konuşmasını gerçekleştiren İmamoğlu, katılımları için cemaat liderlerine teşekkürlerini ilettiler. Davetlilerden Latin Katolik ruhani lideri,

Vatikan İstanbul temsilcisi Rubén Tierrablanca González'in dün gece vefat ettiği bilgini paylaşan İmamoğlu, baş sağlığı dileğinde bulundu. “Yüz yıllar boyu, farklı kültürlerden, dinlerden, milletlerin, insanların bir arada, hoşgörü içinde yaşadığı ve bu çabayı ortaya koyduğu bir şehirdeyiz. Zengin bir şehirdeyiz” diyen İmamoğlu, “Her cemaatimizin, her inançtan olan insanımızın, bu şehrin sokaklarına, parklarına, hayatına, yaşamına büyük izler, derin hikâyeler, çok derin miraslar bıraktığının da farkındayız.” ifadelerini kullandı.

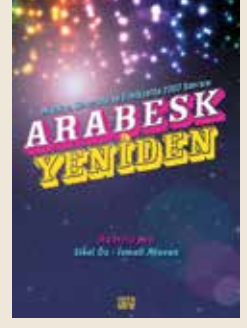
Konuşmacılardan Levi'nin 500, kendisinin ise 40 yıllık İstanbullu olduğuna dikkat çeken İmamoğlu, “Nasıl bir yarışa tutuşsak? Bu mümkün değil. O bakımdan her yönüyle rengarenk bir şehir İstanbul. Ben, bunun zenginliğini, nimetini yaşamak ve bu şehre yaşatmak istiyorum. Bu-

nun da tek yolu var; hep birlikte yapabiliriz bunu.” diye konuştu.

İstanbul'da, farklı etnik köken ve dine mensup insanların asırlardan bu yana aynı mahallelerde yaşadığına dikkat çeken İmamoğlu, sunları söyledi: “Avrupa'daki örneklerin aksine, İstanbul'da bu gruplar, bir getto oluşumu şeklinde de gelişmemiş, kaynaşmışlar, bir arada olmuşlar. Mahalleli olmak, komşuluk duygusu, birbirine katkı sunan unsurlarla bazen ticarete, bazen sosyal yaşamda çok güzel görüntüleri ortaya koymuşlar. Bayramları bir arada kutlama geleneği, bu şehrin geçmişinde var. Onun için, yan yana ibadet-haneleri görürsünüz ve burada insanların iyi günlerinde bir arada güldükleri, eğlendikleri; kötü günlerinde de bir arada ağladıklarını üzüldüklerini görürsünüz. İşte bu eser, bir anlamda bunu anlatıyor; bütün duyguları bir araya getiriyor.” İmamoğlu, “İstanbul'un Renkleri'nin her okura güzel şeyler katmasını diliyorum.” dedi.

HAFTANIN PUSULASI KİTAP

Arabesk Yeniden

Sibel Öz ve İsmail Afacan'ın hazırladığı “Müzikte, Sinemada ve Edebiyatta 2000 Sonrası Arabesk Yeniden” kitabı raflardaki yerini aldı. NotaBene Yayınlarından çıkan derlemede 17 yazar;

2000'li yıllarda arabeskin edebiyat, sinema ve müzikte nasıl yenilendiğini ve mevcut ekonomik/politik iklimden nasıl beslendiğini ele alıyor. Çalışmada “İsyanın dili arabesk mi? Arabesk, rap müzikle nerede tanıştı? Nostalji arabesksiz yapamıyor mu? Müslüm filminin üstünü çizmeden altını çizmek mümkün mü? Neden edebiyatın sokaklarında 'Bangır Bangır Ferdi Çalıyor?' Behzat Ç. çilekeş mi, çaresiz mi, Che mi?” gibi sorulara yanıt aranıyor. (Tanıtım Bülteninden) Nota Bene Yayınları / 224 sf / 30 TL

Remzi Kitabevi'nden aldığımız bilgiye göre haftanın çok satan kitapları şunlar oldu:

- Metastaz 2: Cendere / Barış Terkoğlu-Barış Pehlivan / Kırmızı Kedi Yayınları
- Inferis / Mahfi Eğilmez / Remzi Kitabevi
- 2021 Var Olmak / Zeynep Turan / İnkılâp Kitabevi

ALBÜM

Bozkırın Tezenesi'nden eski kayıtlar

Sekiz yıl önce kaybettiğimiz yakın dönemin en önemli halk ozanlarından “Neşet Ertaş”ın makara bantlara kaydedilmiş eski dönem eserleri, uzun süren titiz bir çalışmayla temizlenerek “Bozkırın Tezenesi” adıyla CD ve LP formatında yayınlandı. Kalkan Müzik'in yayınladığı albümlerdeki eserler, Neşet Ertaş'ın 1970'li ve '80'li yıllarına ait. Ustanın en sevilen türkülerinin toplandığı iki CD ve üç LP'den oluşan albümlerde toplam 28 eser yer alıyor.

TEKLİ

Cemil Kara / Tesadüfler

Müzisyen Cemil Kara pandemi sürecinde bestelerini hayata geçirme fikrinden sonra ağustosta ilk teklisi “Falan Filan”ı dinleyici ile buluşturdu. Alternatif/bağımsız müziğin yeni seslerinden olan Cemil Kara söz ve müziği kendisine ait olan ikinci teklisi “Tesadüfler”i ise 18 Aralık'ta dinleyiciye sundu. Falan Filan şarkısında metropolde sıradanlaşan, duygusunu yitiren insan temasını işleyen müzisyen Tesadüfler ile bu defa bize “bir ihtimal” umudunu aşıyor.

DİZİ

The Durrells

The Durrells esas olarak yaşanmış bir aile hikâyesini konu alıyor. Dizi ailenin en küçük üyesi Gerald Durrell'in yazdığı “My Family

and Other Animals” adlı kitaptan yola çıkarak kurgulanmış. The Durrells, 1935 yılında Louisa Durrell'in, kocası öldükten sonra dört çocuğu ile birlikte İngiltere'den Yunanistan'ın Korfu adasına taşınmasını ve orada kaldıkları süre boyunca başlarından geçenleri anlatıyor. Oyuncu kadrosunda Netflix'in ses getiren yapımlarından olan Bodyguard'dan tanıdığımız Keeley Hawes, yine aynı şekilde Netflix'in en iyi yapımlarından biri olan The Crown'da Prince Charles'a hayat veren Josh O'Connor bulunmakta. Diziyse zaman zaman Fransız, İsveçli ve hatta Türk karakterler de katılıyor. 4 sezondan oluşan ve her sezonunda 6 ila 8 bölüm olan dizi, pandemi günlerinde sürekli önümüzde gelen distopik dizilerden bikanlar için harika bir seçenek. Yunan adasının güzelliğini içine çekmek ve bir roman okur gibi dizi izlemek isteyenler kaçırmasın!

Hayalimdeki Sahneler “BİZ DE VARIZ” DİYOR

Yönetmen ve sanatçı Metin Akdemir'in yazıp yönettiği “Hayalimdeki Sahneler”, yılın son gösterimini İstanbul Modern Sinema'nın “Biz de Varız!” seçkisinde yapıyor

Yönetmen ve sanatçı Metin Akdemir'in Atıf Yılmaz ve Yavuz Özkan'ın filmlerinden yola çıkarak Türkiye sinemasındaki kuir arzu temsillerini sorguladığı belgeseli “Hayalimdeki Sahneler”, yılın son gösterimini İstanbul Modern Sinema'nın Biz de Varız! seçkisinde yapıyor.

Küratörlüğünü Müge Turan'ın yaptığı ve yılın en çok konuşulan bağımsız yapıtlarını buluşturan Biz de Varız! programına seçilen “Hayalimdeki Sahneler”, 23-25 Aralık tarihlerinde istanbulmodern.org'da çevrimiçi ve ücretsiz gösterilecek.

Metin Akdemir'in yazıp yönettiği, yapımçılığını Emre Kayave İrem Akbal'un

üstlendiği “Hayalimdeki Sahneler”, Atıf Yılmaz'ın 1985 yapımı “Dul Bir Kadın” ve 1987 tarihli “Kadının Adı Yok” filmleri ile Yavuz Özkan'ın 1992'de çektiği “İki Kadın” filminden yola çıkarak, Türkiye sinemasında kuir arzuya uygulanan sansürü ve otosansürü tartışmaya açıyor. Deniz Türkali, Hale Soygazı, Nur Sürer, Serap Aksoy gibi oyuncuların yanı sıra sinema yazarı Engin Ertan ve akademisyenler Özlem Güçlü ve Umur Tümay Arslan'ın da konuk olduğu belgesel, bu üç filmin utanış birer örnek mi, yoksa Türkiye sinemasında kuir'i konu edinen “cesur filmler” mi olduğu sorusunun peşine düşüyor.

“Çocukca Caz Yeldeğirmeni'nde

Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi'nin geleneksel “Çocukca Caz Konseri” 25 Aralık Cuma, saat 18.00'de, Yeldeğirmeni Sanat Merkezi'nde gerçekleşecek. Bu yıl pandemi koşullarına uygun olarak 4'üncüsü hazırlanan programın konluğu akordeon ustası Edward Aris olacak. Aris'in, Çocuk Sanat Merkezi öğrencileri ve öğretmenleriyle birlikte sahneye taşıdıkları eserler arasında “Autumn leaves” ve “Fly me to the moon” gibi seçkin örnekler de yer alıyor.

Sağlık çalışanlarına özel dans atölyesi

Beykoz Kundura'nın 2021 baharında açılacak performans ve tiyatro sahnesi Kundura Sahne, seyircisiyle çevrimiçinde buluşmaya devam ediyor. Kundura Sahne'nin bu ayki programında, “İçinde Yaşadığım Mekân: Beden” adlı somatik farkındalık ve dans atölyesi düzenleniyor. Ödüllü dans sanatçısı Tuğçe Ulugün Tuna'nın tasarladığı ve pandemi sürecinin yorgun tanıkları sağlık çalışanlarına yönelik yapılacak atölye; dansın dönüştürücü, kuvvetlendirici ve rahatlatıcı doğasından beslenerek iyileşmeye yönelik bir beden çalışması sunacak. 27 Aralık'ta çevrimiçi gerçekleşecek atölyeye tüm sağlık çalışanları ücretsiz katılabilecek.

Kayıt ve detaylı bilgi için: <https://www.beykozkundura.com/sahne/etkinlik-grup/icindeyasadigimmekan-beden-tr>

Güneş yeniden doğuyor!

“Güneşin Yeniden Doğuşu” Uluslararası Karma Sergi, 21 Aralık 2020 – 21 Şubat 2021 arasında online olarak sanatseverlerle buluşuyor

Küratörlüğünü Murat Küçükkayalı'nın yürüttüğü, “Güneşin Yeniden Doğuşu” adlı karma sergi, 21 Aralık'ta dijital olarak sanatseverlerin beğenisine sunuldu.

Küçükyalı sergiyle ilgili şunları söylüyor: “Yüzyıllardır birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış olan Anadolu toprakları farklı kültürleri bir arada yaşamış, bu kültürler nesilden nesile aktararak dünyanın birçok yerine yayılmıştır. İçinde bulundukları yerlerin kültürüne, yaşam tarzına, coğrafi yapısına göre bazı farklılıklar göstererek de olsa devam etmiştir. Biz de bu sayede, birbirimize ait bayramları, özel günleri kutlayarak hep birlikte büyük bir aile olarak yaşadık. Nardugan, eski Türklerde yeni

yıl bayramıdır ve “güneşin yeniden doğuşu” anlamına gelmektedir. Eski Türklerdeki mitolojik inançlara göre, gece ile gündüz arasındaki savaş, gündüzün kazanması ile büyük bir güneş doğmuş. Türkler bu güneşi, yeni bir başlangıç, yeni umut, yeni hedefler olarak düşünürler. Bu bayram, kutsal sayılan akşam ağaçlarının altında kutlanırdı ve insanlar sevinçlerini birbiriyle paylaşırdı. Geleceğin zamanla Mezopotamya'ya göçen Sümerler'e geçtiği oradan da Anadolu aracılığıyla Eski Roma'ya kadar uzandığı düşünülmektedir.”

Pek çok usta sanatçının katıldığı sergi 21 Şubat'a kadar görülebilir. www.eraproject.org

Farklı bir ‘western’ kahramanı: Ken Parker...

UĞUR
VARDAN

Kuşak itibarıyla geleneksel çizgi roman kültürüne daha yakınım. Çocukluğum Tommiks, Teksas, Kızılmaske, Zagor, Mandrake, Tek, Kaptan Swing, Mister No, Jeriko; yerli ayakta da Tarkan ve Kara Murat, az biraz da Karaoğlu ve Malkoçoğlu evrenleri arasında geçti. Doğan Kardeş’le Milliyet Çocuk da ayrı bir hatti... ‘Süperman’ın bizim toprakları uğraması ise 70’ler ikinci yarısıydı ve beyazperdedeki ilk ve görkemli ziyaret de (Richard Donner’ın filmini kast ediyorum) halkayı tamamlıyordu. Belki bu geleneksel bağdan dolayı (post)modern zamanlar kahramanlarına karşı aramda hep bir mesafe oldu. Aslında çoğu Marvel çıkışlı ‘Süper’lerin doğum tarihleri eskiye dayanıyordu ama bizim coğrafyamıza uğramaları bir hayli zaman almıştı. Lise son, üniversite yılları başı döneminde ise iki özel kah-

raman tanıdım: Conan ve Ken Parker. Onlar benim için bir tür geçiş dönemi ifadeleriydi. Artık fakülte dediği dersler, yeni meşgaleler, ülkeyi ve dünyayı kurtarma hamleleri (!) dolayısıyla hayatımda çizgi romanın yeri daralıyordu. Klasikler zaten tükenmişti, yenilerden de sevmeye değer çok az karakter vardı gibime geliyordu. Conan, Amerika’daki Bhagwan Tarikatı’na göndermelerde bulunan John Milli-uz imzalı filmle de ilgilimi çekiyordu ama asıl cevher benim için Ken Parker’dı. Bir kere öykülerinde ‘Derin’ western tadı vardı; John Wayne ekolünden uzakta, felsefe, sosyoloji, insan ilişkileri, ‘öteki’ni anlama çabasına sahip maceralarda geziniyordu. Hatta bir macerası eşini kaybettikten sonra yalnızlık çeken bir kadınla olan ilişkisine odaklanıyordu ve o kadar beğenmişim ki anlatılanları, “İleride yönetmen falan olursam bu hikâyeye çekerim” diye düşündüğümü hatırlıyorum.

Giancarlo Berardi’nin yarattığı, Ivo Milazzo’nun da çizgileriyle ete kemiğe büründürdüğü Ken Parker’ın görsel anlamda ilham kaynağı Robert Redford ve de özellikle ‘Jeremiah Johnson’da canlandırdığı tiptemeydi. Aslında bu çizgi romanın bizdeki serüvenine ilişkin ilginç bir giriş öyküsü de var; Ken Parker’ı Tür-

kiye’deki okurlar ilk olarak ‘Alaska’ ismiyle tanıdı. Bu durumu halen çizgi romanı çıkarak ‘Rodeo’ ekibinden Hakan Şaşmaz’dan dinliyoruz: “Tay Yayıncıları’nın sahibi Sezen Yalçiner, Ken Parker’ın yayımı için CEPİM* Editör-ale ile anlaşmıştır. 1982 yılının son çeyreğine girerken serinin ilk üç kitabı Türkiye’de basılır. Dağıtım öncesi numune kopyalar gerekli izinler için Emniyet Müdürlüğü’nün ilgili basım yayım şubesine götürülür. Ülke halen 12 Eylül sonrası askeri yönetimle idare edilmektedir ve şiddet dolu sahneleri gören şube yetkilisi, dizinin yayımlanmasını sakıncalı bulur. Rahmetli Yalçiner yayınevine döner ve pratik bir manevra yapar: Önce balına gemisinde, sonrasında ise Alaska’da geçen serinin dokuzuncu ve onuncu kitabını birleştirip hacimli ve farklı bir ilk sayı olarak yayım sırasının başına alır. Dizi ismini de ‘Alaska’ ola-

lanmadığı dönemler... Senede bir, bazen iki defa İtalya’daki çizgi roman fuarlarına gidip Avrupa’daki yayımları takip ediyordum. Fuarlarda, özellikle çizimlerini beğendiğim Milazzo ve ardından Berardi’yle tanışıp yazışmaya başladım. Bu kadar kaliteli gördüğüm bir

rak değiştirir ve ‘yeni’ serinin dağıtım izni- ni Emniyet’ten çıkarır. Zaten bir sonraki hikâye de aynı coğrafyada geçtiği için ‘Alaska’ ismi okur tarafından da yadırganmayacaktır. Yalçiner, hali hazırda ‘Ken Parker’ ismiyle basılmış ve depoda atıl du-ran üç kitabı, sadece

kapaklarını yeniden basarak, üçüncü sayıdan itibaren ‘Alaska’ serisine dâhil eder. Tay Yayınları, üç ayrı seri olarak toplam 65 kitap yayımlar ama tekrarları çıkarırsak 57 farklı hikâyedir aslında basılanlar.”

Peki bu karakterin gerçek ismiyle Türkiye’deki öyküsü nasıldır dersiniz yine Hakan’dan dinliyoruz: “1997-99 arası, Türkiye’de hemen hiçbir çizgi romanın yayımlanmadığı dönemler... Senede bir, bazen iki defa İtalya’daki çizgi roman fuarlarına gidip Avrupa’daki yayımları takip ediyordum. Fuarlarda, özellikle çizimlerini beğendiğim Milazzo ve ardından Berardi’yle tanışıp yazışmaya başladım. Bu kadar kaliteli gördüğüm bir

eserin Türkçe olarak, layıkıyla yayımlanmamış olması beni rahatsız eden bir şeydi. Bu süreç zarfında Ivo Milazzo’yla samimi de olmuşuk. Sonraları, ‘Telifini almak istesem ne olur, Türkçe yayımına vesile olabilir miyim?’ diye düşünmeye başladım. Ken Parker’ı çok seven Murat’la (Mihçioğlu) o dönemlerde tanışıyorduk, O da beni gaza getirdi, birkaç görüşmeden sonra anlaştım. Antalya Sheraton Otel’inin Teknik Müdürü’ydüm ve o sene prim almıştım. Yaklaşık 12 kitaplık telif bedeline bedel. Onu peşin olarak yolladım. Ama yayıncılık tecrübe ve birikimimiz yoktu. Nasıl yaparız derken ilk 12 sayı için Parantez Yayınları’yla anlaştım. 2000 yılı, haziran ayı. Murat’la birlikte editörlüğünü yapacak şekilde Parantez’le mutabık kalmıştık. Daha sonra Parantez kanadı satışları yeterli bulmayıp 12. kitapta diziyi bırakınca, mecburen ‘Rodeo Yayınevi’ni kurarak bugüne kadar devam ettik.”

Sonuç olarak Ken Parker, ‘Rodeo Yayıncılık’ çatısı altında yoluna devam ediyor. En son kitap geçen ay çıktı. Bu alabildiğine özgün karakteri kuşkusuz çizgi roman severler biliyor, taniyor, ilgisini esirgemiyor. Velez ki henüz tanınamış olan cephedesiniz ya da hâlâ klasik ekole kendinizi yakın hissediyor ve westernin derin suluruna dalmak istiyorsanız, nazizane tavsiye ederim.

İyi okumalar, mutlu, sağlıklı yıllar...

“İYİ HUYLU” Delilik

● Erhan DEMİRTAŞ

Kadıköy, grafitileriyle, duvar resimleri ve sokak sanatının birçok örneği ile İstanbul’un özgün semtlerinden biri. Sokak sanatı anlamında birçok ilkin ve yeniliğin ortaya çıktığı ilçe, aynı zamanda farklı şehirlerde yaşayan sanatçılara da ilham oluyor. İzmir’de yaşamını sürdüren Alper Bıçaklıoğlu da Kadıköy’ün sokaklarından, ruhundan ve sokakla ilişkisinden etkilenen bir sanatçı. Uzun yıllardır diorama sanatıyla eserler ortaya koyan Bıçaklıoğlu, hayal gücünü gerçekleleştirerek sokakların, binaların ve mekânların minyatürlerini yapıyor. Yaptığı çalışmaları Instagram hesabı üzerinden paylaşan Bıçaklıoğlu ile İzmir’den Kadıköy’e kurduğu sanat köprüsünü, Kadıköy’den neden etkilendiğini ve sanatsal çalışmalarını hangi tekniklerle oluşturduğunu konuştuk.

İZMİR’DEN KADIKÖY’E BİR DOKUNUŞ

Bıçaklıoğlu sanatsal çalışmalarına 1998 yılında grafiti yaparak başlamış. Daha sonraki yıllarda da sokak sanatının farklı alanlarında eserler üretmeye de-

vam etmiş. Onun ifadesiyle grafiti çalışmaları aynı zamanda şu an yaptığı sokak minyatürlerinin temellerini atmış. 2010 yılında “Otomorfoz” adlı ilk kişisel sergisini açan Bıçaklıoğlu, profesyonel sanat hayatına girmiş.

Bıçaklıoğlu 2016 yılından beri ilgilendiği ve eserler ürettiği diorama sanatını ise şöyle tanımlıyor: “Birçok farklı sanat disiplininin içinde barındıran, iyi bir gözlem, analiz gerektiren bir sanat. Çok geniş bir malzeme bilgisine dayanıyor. Ben yaptığım işe ‘iyi huy- lu delilik’ diyorum. Çünkü ileri seviyede bir tutku ve sabır gerektiriyor. Aslında rölyef olarak üretimler yapıyorum lakin bunun da kendi içinde bir hikayesi var. İki boyuttan üç boyuta giden bir yol izliyorum. Her bir parçayı bir diğeriyle birleştirdiğimde ise hepsi kendi içinde farklı hikâyeler saklayan sokaklar, binalar ve duvarlar oluşuyor.”

KADIKÖY’LE İLK TANIŞMA

Üretimlerinde farklı disiplinleri harmanlamayı ve çeşitlendirmeyi sevdiğini ifade eden Bıçaklıoğlu, “Eserlerim birçok tekniğin biraraya gelmesiyle oluşuyor. Belli bir teknikten bahsedemeyeceğim kadar çeşitli aslında. Sokak minyatürleri yapıyorum ve malze-

Alper Bıçaklıoğlu, yaptığı diorama çalışmalarında Kadıköy’ün sokaklarından ilham alıyor; semtin binalarını ve mekanlarını hayal gücüyle yeniden kurguluyor. “Kadıköy sanatçıları özgür hissettiriyor” diyen Bıçaklıoğlu ile “iyi huy- lu delilik” dediği sanatı ve Kadıköy üzerine konuştuk

memde sokak, şehir ve insan ilişkisini ortaya koymaya çalışıyorum. Yani bu üçünün karışımı gibi. 10 yılı aşkın bir süredir üretiyorum, kişisel ve karma sergilere katılıyorum. Ama diorama ile sanatsal üretimlerimde kendimi en doğru biçimde ifade edebildiğimi düşünüyorum.” diyor.

Bıçaklıoğlu’nun sanatında öne çıkan önemli bir unsur da geri dönüşüm malzemelerinden yararlanması. Karton, boya, dolgu malzemeleri ve metal gibi ürünleri geri dönüşümden edindiğini söyleyen Bıçaklıoğlu, Kadıköy ile olan ilişkisini ise şu sözlerle anlatıyor: “İzmir’de yaşıyor ve üretiyorum ama üretimlerim sadece İzmir ile sınırlı değil. Kadıköy ile sanatsal anlamda 2012 yılında Hush Gallery’deki ikinci kişisel sergim ile tanıştım. Ama bunun öncesinde Kadıköy sokaklarına stickerlarımı ve çeşitli minik işlerimi yerleştirmiştım. Yaklaşık iki yıl önce de Moda sokaklarına minyatür sokak (mobese) kamerası ve minyatür klimalar yerleştirdim. Kör noktalara, grafitili duvarlara uyguladığım bu çalışmayı bir sokak sanatçısının etiketini bırakması gibi değerlendirebiliriz. Klimalar bir yerde küresel ısımaya gönderme yapıyor, evet minikler ama gerçek dünyada etkileri bir o kadar büyük ve düşündürücü.”

“ÖZGÜR HİSSETTİRİYOR”

Dünyanın farklı şehirlerinin sokaklarını modellediğini söyleyen Bıçaklıoğlu, Kadıköy’ün sokak sanatı anlamında çok önemli bir semt olduğunu ifade ediyor. “Kadıköy’ün sokakları günceli yansıtıyor ve yaşıyor” diyen Bıçaklıoğlu, “Kadıköy sokaklarını tercih etmemi sebebi ise bir sanatçı gibi beni de özgür hissettirmesi. Tarihi yapıların çekiciliği de var tabii. Farklı sanat disiplinlerinde ürün ortaya koyan sanatçıların yaşadığı, ürettiği bir semt. Sanatçı bir dokü bırakıyor ve bu güzel hissettiriyor. Bunun dışında tabii ki çeşitli grafiti ve mural sanatçıların bulunduğu binalar benim için oldukça çekici. Kadıköy sadece bana değil, birçok sanata ve sanatçıya bu anlamda olanak sağlıyor.”

Yeldeğirmeni’ni sevdiğini söyleyen Bıçaklıoğlu’nun çalışmalarındaki Kadıköy sokakları aslında bire bir gerçek değil. Hayal ile gerçek arasında gezinen Bıçaklıoğlu, “İlk başlarda ki üretimlerim daha çok replika gibiydi. Öyle başlamıştım ama birebir yaptığım modellemelere kendi yorumumu katmaya başladım. Aslında her diorama ile kendi şehrimi oluştuyorum. Bunlar ne kadar ayrı gözükse de birleştiğinde benim gözümünden, hayalimden yarattığım bir şehri oluşturluyorlar.” diyor.

KADIKÖY BELEDİYESİ
KARİKATÜR
EVİ

**Karikatür Evi
2020-2021 Sezonu
Çevrimiçi Atölye Programı**

IV. DÖNEM MART-NİSAN | V. DÖNEM NİSAN-MAYIS

25 Ocak Pazartesi günü başlayacak olan kayıtlarımız, internet üzerinden yapılacaktır.

0216 418 10 49, Hasanpaşa Mh. Kurbağlıdere Cad. No: 69 Kadıköy

katikoy.bel.tr | 444 55 22 | kadikoybelediye

DAVETLİSİNİZ

KADIKÖY
BELEDİYESİ

Kurumsuzlaşmaya

GİDEN YOL

● Erhan Demirtaş

Korona virüsü salgını dünya-da bir yılı geride bırakırken ülkemizde de ilk vakanın açıklanmasının üzerinden 10 ay geçti. Tüm dünyanın gözü aşı çalışmalarına ve bu çalışmalardan çıkacak sonuçlara çevrilmiş durumda. Bir süre daha hayatımızda olacak korona virüsü salgını ne ilk ne de son olacak. COVID-19 pandemisi sırasında yapılan ve 25 Avrupa ülkesini içeren bir araştırmaya göre, kurumsallaşmış ve güven duyulan kurumların varlığı ile ölümlerin azlığı arasında bir paralellik söz konusu. Peki Türkiye’de salgınla mücadele hangi kurumlarla yönetiliyor, bu kurumların güvenilirliği ne kadar yüksek? Osmanlı Devleti’nde ve Türkiye Cumhuriyeti’nde salgınla mücadele için hangi kurumlar oluşturulmuştu, bu kurumlarda hangi çalışmalar yapılıyordu?

Salgınla mücadelede kurumsallaşmanın önemine dikkat çeken Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Fatih Artvinli, İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü için “Türkiye’de Salgın Yönetimi: Kurumsallaşma ve Kurumsal Hafıza” başlıklı bir rapor hazırladı. Rapor esas olarak Osmanlıdan Türkiye Cumhuriyeti’ne değin Türkiye’deki salgın alanındaki kurumsallaşmaların varlığını ve yokluğunu tartışmaya açıyor.

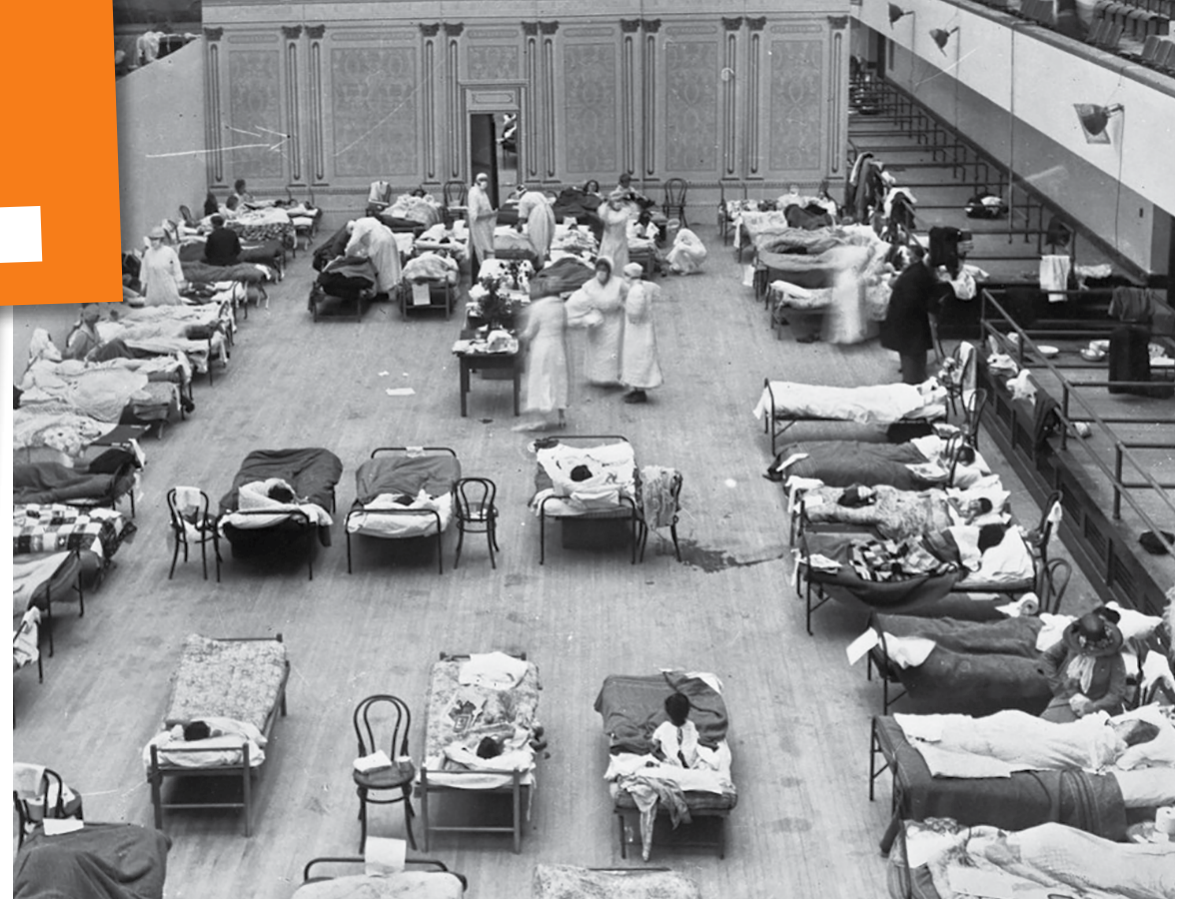
Salgınların yönetiminde akla gelen ilk uygulamalardan biri olan karantinanın, tarihi çok daha eski yüzyıllara dayansa da ancak 17. yüzyıldan itibaren sistemleşmeye başladığını ifade eden Artvinli, Osmanlı Devleti’nde modern karantina düşüncesinin ve uygulamalarının ise yenileşme, çağdaşlaşma ve yeniden düzen kurma çabalarının yaşandığı, 19. yüzyılın ilk yarısına denk düştüğünü belirtiyor.

Artvinli, 19. yüzyıl boyunca Osmanlı Devleti’nde her ne kadar kamu sağlığıyla ilgili çeşitli düzenlemeler ve uygulamalar hayata geçirilse de bu girişimlerin salgın hastalıkları da kapsayacak şekilde, süreklilik gösteren bütünlüklü bir halk sağlığı kurumu olmadığına dikkat çekiyor. 1918 yılında ortaya çıkan İspanyol Gribinin Osmanlı Devleti’ni de etkilediğini yazan Artvinli, “Başkent İstanbul’un işgal altında olduğu bir dönemde hüküm süren salgında, ülke genelinde koordinasyon gücü olan bir kurum ve enstitünün yokluğu daha somut olarak açığa çıkmıştır.” diyor.

HIFZISSİHHA ENSTİTÜSÜ KURULUYOR

Raporda, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş yıllarında yapılan sağlık çalışmalarına da yer veren Artvinli, o yıllardaki kurumsallaşma çabalarını şöyle anlatıyor: “Milli mücadele yıllarında sağlık hizmetlerinin yeniden örgütlenmesi için Ankara Hükümeti, 1920 yılında Sağlık Bakanlığı’nın kuruluşunu gerçekleştirmiş, saltanatın kaldırılmasının ardından 1922 yılı sonlarından itibaren İstanbul’da bulunan yönetim birimleri yeni başkente taşınmaya başlamıştır. Daha esashi yapılanma ise Dr. Refik Saydam’ın (1881-1942) yeniden Sağlık Bakanı olduğu 1925 yılından sonra ortaya çıkmıştır. Saydam’ın 1937 yılına kadar sürdürdüğü bakanlık görevi aynı zamanda erken Cumhuriyet döneminin halk sağlığı politika ve uygulamalarının şekillendirildiği ve sağlık bürokrasinin bu defa daha kalıcı bir biçimde ulusal çapta örgütlendiği dönemdir.”

İki dünya savaşı arası dönemde, pek çok Avrupa ülkesinde halk sağlığı ve bulaşıcı hastalıklara odaklanan Hijyen Enstitülerinin kurulduğunu hatırlatan Artvinli, raporda şu bilgilere yer veriyor: “1922 yılında Kimyahane, Bakteriyojohane, Kuduz Tedavi Müessesesi ve Sıhhi Müze bir araya getirilmiş ve İstanbul Hıfzıssıhha Müessesesi adıyla oluşturulan kurum bünyesine dahil edilmişti. Ankara’da ise yeni bir hıfzıssıhha enstitüsü kurma planı 1928 yılında açılan Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi ile gerçekleştirildi.

Doç. Dr. Fatih Artvinli, İstanbul Politik Araştırmalar Enstitüsü için “Türkiye’de Salgın Yönetimi: Kurumsallaşma ve Kurumsal Hafıza Sorunu” başlıklı rapor hazırladı. Artvinli, “21. yüzyıl Türkiye’inde salgın ya da pandemi yönetimi denildiğinde özerk bir bilimsel kurum ya da enstitünün varlığından bahsedemiyoruz” diyor

Kimyevi tahlillât Bölümü, 1936

Bakteriyojohane, 1936

Dönemin diğer enstitüleri gibi bu kurumun da esas kuruluş amacı, halk sağlığı alanında bilimsel gelişmelerin izlenerek halk sağlığı koşullarının düzeltilmesiydi. Bununla birlikte kurumun, Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenecek konularda görüş bildirme, aşı ve serumlar üretme, ilaç kontrollerini yapma gibi görevleri tanımlanmıştır. Dönemin en önemli sağlık sorunu olmaya devam eden salgın hastalıklarla mücadele için alanında uzman bir ekip ve tesisler oluşturulmaya başlanmıştır.”

AŞI ÜRETEBİR BİR ÜLKE

Erken Cumhuriyet döneminin en önemli sağlık kurumlarından biri olan Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü’nün 1930’lar boyunca gelişimini sürdürdüğünü belirten Artvinli’nin raporda yer verdiği bilgilere göre; Dr. Refik Saydam’ın ölümünden sonra, isminin anısına 1942 yılından itibaren Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü olarak anılan kurum bünyesinde 1931-1950 yılları arasında BCG başta olmak üzere, tıfıs, çi-

çek, boğmaca, enflianza aşılı, kuduz aşısı, serumu ve akrep serumu üretimine geçilerek başarılı çalışmalar da yapılmış. Bu aşılardan bir kısmı, özellikle kolera aşısı, talep halinde ihtiyaç duyulan ülkelere gönderilmiş. 1938 yılında ciddi bir kolera salgınıyla başa çıkmaya çalışan Çin’e 1 milyon doz kolera aşısı hibe edilmiş. Yunanistan, Suriye, Irak gibi ülkelere tetanos ve difteri serumları gönderilmiş.

DEVLET ELİNİ ÇEKİYOR

Artvinli’nin başarılar ile anlattığı süreç ilerleyen yıllarda ise olumsuz bir tabloya dönmüş. Artvinli dönüşüm sürecini şöyle ele alıyor: “1950-60 yılları arasında bulaşıcı ve salgın hastalıklarla mücadele kapsamında kolera, tıfıs, boğmaca ve çiçek aşılı üretimine ve geniş ölçekli aşılama çalışmalarına devam edilmiş. 1960 yılından sonra ise, Dr. Nusret Fişek (1914-1990)’in öncülüğünde sağlık hizmetlerinin ülke genelinde sosyalleştirilmesi planlanmış. Devletin her yurttaşı için eşit bir şekilde sağlık hizmeti sunma ve tedavi imkânlarını sağlamak olarak özetlenebilecek bu politika doğrultusunda Türkiye genelinde sağlık hizmetlerinin kentlerden köylere yaygınlaştırılmasını, koruyucu ve tedavi edici hekimlik hizmetlerinin birlikte yürütülmesini içeren bir çerçevede adımlar atılmış.

1980’li yıllardan itibaren sağlık alanında yürütülen politikalar genel olarak sağlığın devlet tarafından denetlenmesi ve planlanması, özel sektörün teşvik edilerek alanda daha aktif yer almasının sağlanması doğrultusunda şekillenmiş. Dolayısıyla sağlık politikalarında bu yönde değişiklik yapılabilmesi için çeşitli yasal ve yönetsel düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamalara ise sağlık hizmetlerinin devlete mali bir yük getirdiği, dolayısıyla devletin kaliteli, verimli bir hizmet sunmadığı anlayışı egemen olmuştur.”

“Üretim, denetim, yayın ve eğitim gibi alanlarda görevini merkez ve bölge teşkilatlarıyla sürdüren Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü’nün hizmet yönetmeliği 1982 yılında yayınlanmıştır... 1990 yılında kurumun örgütsel yapısı yeniden değişime uğramıştır. 1997 yılında aşı üretim tesisleri faaliyetlerini durdurmuş ve 1999 yılında ise aşı üretim tesisleri kapatılmıştır. Kuruluşundan itibaren doğrudan Sağlık Bakanı’na bağlı bir kuruluş olan Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, 2011 yılında kapatılmış ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu adıyla bakanlığa

bağlı yeni bir kurum açılmıştır. Halk Sağlığı Kurumu her ne kadar Hıfzıssıhha Merkezi’nin kuruluş amacını içeren halk sağlığını koruma ve geliştirme görevini üstlenmiş gibi görüne de enstitünün yapısal bütünlüğünün dağılmasına yol açacak şekilde görevler farklı birimlere devredilmiştir.”

“YENİDEN ÖRGÜTLENMELİ”

Geniş çaplı salgınlar karşısında hazır olmak için hem acil eylem planlarının hazırlanmasının hem de halk sağlığını ilgilendiren her alanda daha fazla yatırım yapmanın zorunlu olduğuna dikkat çeken Artvinli, raporun sonuç kısmında şu önerilerde bulunuyor:

“Bulaşıcı hastalıklar konusunda sadece bilgi, araştırma, bilimsel öneriler değil aynı zamanda bu alanda bilimi bizzat üreten, aşı ve ilaç geliştirme dahil olmak üzere somut çözümlerin örgütlendiği kurumlara ihtiyaç var. Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü’nün kuruluşu ve gelişim yıllarında sergilediği kurumsallaşma örneğinde olduğu gibi, bugün Türkiye’de bir ‘Enfeksiyon Hastalıkları ve Salgınlar Enstitüsü’ veya aynı amaç doğrultusunda bir enstitünün, geçmiş deneyimler göz önünde bulundurularak yeniden örgütlenmeli. Enstitü bünyesinde ileri referans laboratuvarları,

enfeksiyon hastalıkları uzmanları, halk sağlığı uzmanları, epidemiyologlar, virologlar, mikrobiyologlar, biyoinformatikçiler, psikologlar, sosyologlar, istatistikçiler gibi farklı disiplinleri bir araya getiren ve bulaşıcı hastalıklar konusunda ileri düzeyde çalışmalar yapmaya imkan veren altyapı ve bilimsel bir ortam yaratılabilir.”

Bakteriyojohane Şahane’nin Nişantaşı’ndaki binası, 1899

“KURUM VE ENSTİTÜ YOK”

Son 20 yılda Türkiye’yi yıkıcı biçimde etkilememiş olsa da iki küresel salgın tecrübe edildiğini belirten Artvinli, şöyle devam ediyor: “21. yüzyıl Türkiye’inde salgın ya da pandemi yönetimi denildiğinde öncelikle akla gelen özerk bir bilimsel kurum ya da enstitünün varlığından bahsedememekteyiz. Bununla birlikte salgınların yönetimi konusunda sorumlu olan Sağlık Bakanlığı’nın son iki pandemi sürecine benzer biçimde, COVID-19 pandemisi sırasında oluşturduğu ve görev süreleri pandemi ile sınırlı geçici bir kurulun varlığından bahsedilebilir.”

Kadıköy meydan yarışması sonuçlandı

Kadıköy Meydanı için İBB tarafından düzenlenen yarışmanın son ayağı olan halk oylaması sona erdi. 26 nolu proje 17 bin 245 oy alarak birinci oldu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Kadıköy Meydanı için düzenlenen yarışmanın son ayağı olan halk oylaması tamamlandı. İBB yıllardır tartışma konusu olan ve bir türlü yapılamayan Kadıköy Meydanı için haziran ayında düğmeye basmış ve tasarım yarışması açmıştı. Yarışma şartnamesine göre yarışmaya konu edilen bölge, Kadıköy Tarihi Çarşısı ve Yeldeğirmeni (Rasimpasha), Bahariye, Moda gibi kendine has kimliği olan bölgelerle etkileşimi içerisinde tarif edilmiş ve yaya hareketliliğini kolaylaştıran bir çerçeve önerilmişti. İstanbul Planlama Ajansı ve İBB Etüd Projeler Daire Başkanlığı işbirliği ile yürütülen yarışmaya 53 proje katılmış jüri değerlendirme sonucunda üç eşdeğer ve beş mansiyon olmak

üzere sekiz proje seçilmişti. Jüri tarafından değerlendirilen üç eşdeğer proje halk oylamasına sunulmuştu.

istanbulsenin.org web sitesi üzerinden yapılan ve 17 Aralık’ta sona eren oylamada 31 bin 370 kişi Kadıköy Meydanı için oy kullandı. Yarışma sonucunda Selahattin Tüysüz’ün ekip başı olduğu 26 numaralı proje 17 bin 245 oyla birinci oldu.

Yarışmada Mehmet Cemil Aktaş’ın ekip başı olduğu 53 nolu proje 10 bin 504 oy alırken, Hatice Büşra Al Öz-dilek’in ekip başı olduğu 15 nolu proje 3 bin 621 oy aldı.

Yarışma ile ilgili detaylı bilgilere <https://konkur.is-tanbul/duyurular/kadikoy-sonuclar.html> adresinden ulaşılabilir.

TACİZDE toplum önce KADINI suçluyor,,

Tacize uğrayan bir kadın ya da çocuk neden susar? “Kadının beyanı esastır” ne demek? Psikiyatrist Arzu Erkan Yüce ve avukat Leyla Süren’e sorduk. Yüce de Süren de tacizde toplumun önce kadını suçladığına dikkat çekerek ifşa etmenin hiç de kolay olmadığını söylüyor

● Leyla ALP

Geçtiğimiz günlerde sosyal medyada bir yazarın yirmiyeye yakın kadını taciz ettiğinin ifşa edilmesiyle başlayan süreç başka kadınların yaşadığı tacizleri açıklamalarıyla devam etti. İfşaların birbiri ardına açıklanmasının ar-

dından tacizeci olarak işaret edilen isimlerden bazıları hukuksal süreçleri başlattığını duyurdu. Diğer yandan ifşa yöntemine başvuran kadınlar ise cadı avına maruz kaldı. İlişkileri, yazdıkları, fotoğrafları, yaşantıları didik didik edildi, ediliyor.

Psikiyatrist Arzu Erkan Yüce ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu avukatlarından Leyla Süren ile konuştuk.

“İFŞA BİR ÖZSAVUNMA ARACIDIR”

Cinsel istismarın son derece ağır travmalarından biri olduğunu vurgulayan Arzu Erkan Yüce “İfşa bir yardım çığlığı, bir dayanışma, bir öz savunma aracıdır” diyor.

◆ **Taciz, istismar hem çocuklar hem yetişkinler için ifade edilme-si zor bir durum. İfade etmekte niye bu kadar çok zorlanıyoruz?**

Cinsel şiddet (cinsel taciz, saldırı ve istismar) insan eliyle gerçekleştirilen son derece ağır travmalardan biri. Cinsel şiddete maruz kalanlar yaşadıklarını anlatırken kendisine inanılmayacağını, suçlanacağını, ayıplanacağını ya da cezalandırılacağını düşünebilir. İçinde bulunduğu korku ve şaşkınlık, yaşadıklarını sözcikleştirmesini zorlaştırabilir. Yaşadıklarını anımsadığında utanç duyduğu için anlatarak yeniden yaşamaktan kaçındığı sık görülür. Çünkü travmanın yeniden anımsanması en az travmanın kendisi kadar rahatsız edicidir. Oysa ancak suskunluk bozulduğunda yaşananlar dile geldiğinde travmaların işlenmesi, failin eylemlerini sonlandırması ve adaletin tesisi mümkün.

◆ **Bir de maruz kalanların yaşadığı suçluluk duygusu var, bunun nedeni ne?**

Failin duymadığı suçluluğu cinsel şiddete uğrayan düşünür alır. Maruz kalan, durumun farkına varıp rahatsızlık dile getirmeye ve karşı koymaya başladığında, fail aslında onun da bunu istediğine, kendisini baştan çıkarmanın o olduğuna ikna etmeye başlıyor. Kişi bazı durumlarda korkutulmuş, uyuşturulmuş ya da gizlice alınan bir takım görüntülerle şantaj yapılarak cinsel şiddete boyun eğmek zorunda kalıyor.

Özellikle çocuklarda bu türden cinsel yakınlaşmalarda istemsiz olarak bedenlerde uyarılma belirtileri ortaya çıkabilir. Bunu fark eden çocuklar da bu nedenle bu suçun ortağı olduklarına inanmaya başlayabilirler. Oysaki bu uyarılmalar kalp atışı gibi otomatik ve istemsizdir, çocuğun elinde değildir ve asla rıza gösterdiği anlamına gelmez. Çocuk ve rıza kavramları yan yana gelemmez. 18 yaş altına yöneltilen tüm cinsel yaklaşımlar suçtur. Ancak hem fail hem mahkemelerdeki kimi avukat ve hakimler, hem de toplumun bir kesimi; istismara uğrayanın kendini etkili biçimde savunamamasını, mükerrem istismara karşı koyamamasını rızası gibi gösterme, suçlama ve failin cezasını ortadan kaldırma gayretinde bulunuyor. Bu da maruz kalanın bir de toplum ve adli süreçlerce istismar edilmesi anlamına geliyor. Ateşkil toplum düzeninin dayattığı toplumsal cinsiyet rolleri ve bazı kişilerin cinsel şiddete uğrayanlar hakkındaki “O saatte orada ne işi varmış? “O da öyle giyinmeseymiş!” “En başından niye söyleyememiş?” “Niye bunca yıl susmuş?” gibi söylemleri de maruz kalanlar tarafından içselleştirilerek failin suçu bir nevi üstlenilmiş olur. Failin suçu ve hissetmesi gereken utanç faille iade edilmelidir.

“BEYANLAR VE İFŞALAR ÖNEMLİ”

◆ **Sosyal medyada başlayan ifşa süreci ile ilgili ne düşünüyorsunuz?**

Diğer yöntemlerin mümkün olmadığı koşullarda, fail çok güçlü konumda ve kitlelerce korunuyor ise, yaşananları ortaya çıkaracak başka yol olmadığında, olay hukuki olarak zaman aşımına uğradığında, adli süreç işlemediğinde vs. “İfşa” bir yardım çığlığı, bir dayanışma, bir öz savunma aracıdır. Kendilerini ve diğer maruz kalanlara güc verecek şekilde, yaşadıkları travmaların üstesinden gelmek üzere bu adımları atan kişilerin, kişisel iletişim ve sosyal medya aracılığıyla, yaşadıkları şiddet deneyimlerini paylaşmalarını önemsiyoruz.

Faillerin kollanmasına ve yaşananların gizlenmesine daha fazla hizmet etmesine izin verilmemesi açısından beyanlar ve gerektiğinde ifşalar önemli. Cinsel suçlarda, şiddete maruz kalan kişiler sesini çıkarmaya devam etikçe; dayanışma ve her türden fail karşısında alınacak tavır sayesinde, faillerin kurdıkları bu düzen yıkılacak. Bu mücadele hepimizin ancak bunu yaparken kişilerin kendini korumayı ihmal etmemeleri önemli.

◆ **Nasıl bir korumadan bahsediyorsunuz?**

Kişiler şiddet ve cinsel şiddet yaşantılarını, terapi ortamlarında mahremiyet içerisinde paylaştıklarında dahi bazen haftalar süren ruhsal kötüleşme, yas tutma süreçleri olabilir. Bu yüzden uygun ruh-

sal durum, sosyal destek ve hazırlık olmaksızın bu akıma kapılıp, geçmişte başına gelenleri -kimliklerini açık ederek- olduğu gibi sosyal medyada paylaşma sürecinin sakıncaları olabilir. Bu paylaşımın ilk başta rahatlatıcı ve iyi hissettiren bir tarafı olduğu, yüklen-dirici ve güçlendirici olduğu tartışılmaz. Ancak bunu takip eden süreçte gerekli desteği göremediklerinde yeniden travmatize olma ya da edileme riski söz konusu olabilir.

Kişiler hazır olmadan buna zorlanmamalı. İfşanın iyi bir dayanışma ağı içindeyken, diğer kadınların deneyimlerinden ve kadın örgütlerinden, avukatlardan, ruh sağlığı uzmanlarından destek olarak gerçekleştirilmesi ya da ifşa sonrasında acilen bu desteklere başvurulması önemli. Olay sadece bir ifşa olarak kalmamalı, maruz kalan ile dayanışarak failin içinde bulunduğu kurum ve oluşumların, adli sürecin faille yaptırımlarda bulunmasının takipçisi olunmalı, maruz kalan yalnız bırakılmamalıdır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de alanda çalışan çok sayıda disiplinden uzmanlar ve aktivistler bir araya gelerek, ifşaların nasıl yapılması gerektiği, hangi durumlarda yapılması/yapılmaması gerektiği, uzun dönemde yarar ve zararları konusunda düşünüyör, araştırmalar yapıyor, fikir alışverişinde bulunuyor, tartışıyor, çerçeveler belirlemeye çalışıyor.

“HERKESİN BİR İTİBARI VAR”

◆ **İBir kadın bir erkeği karalamak için ya da başka bir nedenle “beni taciz etti” der mi?**

Cinsel şiddet başta olmak üzere, şiddete maruz kalanların değildi iftira etmek, yakın çevreleri, avukatları ya da terapistleri tarafından şikâyetçi olmaya defalarca yönlendirildikleri halde bunu -kolaylıkla- yapamadıklarına tanğıız. Sırf birini karalamak amacıyla cinsel şiddet, şiddet beyanında bulunduğu iddiası, tanıklıklarımız, olağan hayatın akışı, bilimsel veriler ve istatistiklerle bağdaşmıyor ve maruz kalanı çaresizleştirmeye hizmet ediyor. Cinselliğin tabu olduğu bir toplumda bir kadının kendisinin toplumun belli bir kesimi tarafından damgalanacağını, hedef haline geleceğini tahmin ettiği halde, bu ifşayı başka çaresi kalmadığı için gerçekleştirdiği göz önüne alınmalı. Maruz kalan kimse, şiddetin yarattığı travmaların etkisi altındayken, bir de ifşa etmek zorunda kalmanın güçlüklerini göze alarak, bir yandan olayları ilk günkü gibi yeniden yaşar ve haklılığını ispata uğraşırken, diğer yandan failin, destekçilerinin ve kitlelerin saldırısına uğruyor.

Ayrıca beyanda bulunan kadının “İtibarını zedelemek için iftira attığı” iddiası, erkeğin itibarının kadının kendi itibarından yüksek olduğu önermesini içerir. Herkesin bir itibarı var ve failin elinden gelen mağduriyet hiçbir kadına itibar kazandırmaz. Bu eril kibirdir.

◆ **Bu tür suçları toplumun her kesiminden, herkesin işleyebileceğini niye kabul etmiyoruz?**

Cinsel şiddet uygulayan kişilerin manipülasyon yetenekleri çok güçlü. Bu failer eğitimlerini, işlerini, makamlarını, ünlerini, zenginliklerini davranışlarına perde yapıyorlar. Size çok babacan davranan biri bana cinsel tacizde bulunmuş olabilir. Siz bana “Asla öyle bir şey yapmaz, böyle biri değildi, yüzde yüz kefilim” diyebilirsiniz ama bu, o kişinin bana cinsel tacizde bulunduğu gerçeğini değiştirmez.

Failin taciz davranışlarının “o zaten çapkındır”, “kızlara düşkündür” “ama iyi çocuktur” gibi tanımlarla, normalize edilmesine de sık rastlanıyor. En acısı da budur. “Karıncayı incitmez” bu insana “bazı zaaflardan” dolayı(!), adeta bazı kadınlar kurban ediliyor. Cinsel şiddet bir suçtur ve failin davranışlarının altında, alınan cinsel haz, bir cinsel “zaafiyet”, “ihtiyaç” ya da “erkeğin” fitrati değil, bir başkası üzerine baskınlık kurma ve kendini üstün hissetme arzusu yatmaktadır. Bu suçu meşrulaştıran ateşkil düzen ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılması için verilen güçlü mücadele ve metoo hareketi faillerin uyuklarını daha çok kaçıracağına benzer.

“KADINLAR ARTIK SUSMUYOR”

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu avukatlarından Leyla Süren “kadının beyanı esastır” kavramının kadına şiddet, taciz, istismar gibi durumlarda uygulanmasına dikkat çekiyor.

◆ **Kadının beyanı esastır ne demek?**

Bir iddiada bulunduğunuzda normalde bu iddianızı destekler sebepler bulmanız gerekir. Toplumumuzdaki kadının yeri, kadının ona yüklediği yükler ve toplumsal cinsiyet, kadının maruz kaldığı hak kayıpları sebebiyle kadın yaşadığı toplumda erkekler gibi açığa çıkaramaz, söyleyemez. Bir kadın suç isnadında bulunursa toplumda öncelikle kendinin bir hedef haline geleceğini ve baskı göreceğini bilir. Bu nedenle kadının beyanı esastır demek; tüm toplumsal yargılara rağmen kadın bir iddiada bulunuyorsa bunun ciddiye alınıp kovuşturma aşamasına geçilmesi ve yargılamanın da buna uygun yapılması demektir.

◆ **Kadının beyanı esastır kavramı nerede kullanılıyor? Her durumda kadının beyanı esas mıdır?**

Elbette hayır. Şiddet, taciz, istismar gibi kadının toplumda baskı gördüğü, zarar gördüğü konularda Türk Ceza Yasası uygulanırken kadının beyanı göz önüne alınır. Yani bir iş hukukunda uygulanmaz.

Bir suç duyurusunda bulunduğunuzda savcı size deliller sorar. Ama kadına cinsel istismar veya şiddet benzeri durumlarda Yargıtay, “Delil sorma, bu beyanla kovuşturma yani yargılama aşamasına geç” der.

◆ **Tacizi ispatlamak da çok zor, dava süreci nasıl yaşanıyor?**

Yargılamaya kadının beyanı ile başlanır. Bu süreçten sonra ispat yükü sanığa geçer. Sanık o tacizi gerçekleştirmediğini ispatlamak zorundadır.

“TOPLUMSAL DESTEĞE İHTİYAÇ VAR”

◆ **Bir kadın intikam almak ya da başka bir nedenle bir erkekle ilgili böyle bir suçlamada bulunabilir mi? Bunun örnekleri var mı?**

Ben hukukçu olarak denk gelmedim, fakat bu olmayacak demek değil. Kadın insandır. Bu nedenle insanların taşıyabileceği her duyguyu kadınlar da taşır. Ama ülke, din, dil, mezhep sınırı gözetmeksizin dünyadaki tüm kadınların toplumsal olarak baskı gördüğü, dışlandığı, ezildiği bir durum yaşanırken, her insanda olabilecek bir duyguyu tüm kadınlara mal etmek, milyonda bir görülecek bir şey için kadını koruma şemsiyesini yok etmememiz mümkün değil.

◆ **Diyelim ki bir kadın iftira attı, olay mahkeme intikal etti. Sanık kendini aklama şansına sahip mi?**

Elbette. Kadının beyanı sadece yargılamaya geçmeyi sağlar. Yargılama sırasında sanık her zaman olduğu gibi kendini savunma ve delil sunma hakkına sahip.

◆ **Sosyal medyada başlayan ifşa sürecini nasıl yorumluyorsunuz?**

Kadınlar artık seslerini çıkarmak istiyor. Kadının toplumsal desteğe ihtiyacı var. Bir kadın ifşaya başladığı an “o gün orada ne işin vardı”, “niye gittin”, “neden sustun”, “neden bunu söyledin”, “makyajın da abartılıymış” gibi suçlamalara uğruyor ve baskılara karşılaşıyor. Kadınlar bu kadar baskıya rağmen seslerini

çıkırıyorsa ben haklı ifşanın yamındayım. Kadınların bu ifşaya, birbirine destek olmaya, sözünün kısılmasının engellenmesine itiraz etmeye ihtiyacı var. Emine Bulut karakola gitti, koruma istedi. “Aile içi meseledir, yapmaz öyle şey” denip gönderildi. Emine Bulut, keşke ifşa etseydi de şu an yaşıyor olsaydı.

◆ **Taciz olaylarında çok fazla “niye vakitinde davacı olmadın” deniyor. Bu tür davalarda adli durum ne?**

Sadece hukuk olarak düşünmeyin, tacizi açıklamak hiç kolay değil. Çünkü toplum önce kadını suçluyor. Hukuk ayağına gelecek olursak; kadın yaşadığı tacizi polise ayrı anlatıyor, savcıya ayrı anlatıyor, mahkemede ayrı anlatıyor. Hatta çocuklar için de bunu çok söylüyoruz. Çocuk anlatıkça kanıksıyor, çok anlatırmayın diyoruz. Kadın her yerde ayrı ayrı anlatıyor ve her seferinde o tacize ve istismara maruz kalıyor. Bu hiç değişmiyor. Kadınlar her seferinde aynı acıyı yaşıyor. Çocukken uğradığı tacize ilgili “bulgu var mı” diye yıllar sonra gönderilen çocuklar, beş yıl sonra istismarla ilgili Adli Tıp’a gönderilen kadın arkadaşlarımız var. Bu durumdayken bir kadına ya da çocuğa “niye zamanında şikâyetle bulunmadın” deme lüksümüz yok.

◆ **Sosyal medyada erkeklerin bazıları bu sürecin bir linç hareketine dönüştüğünü iddia ediyor. Siz ne düşünüyorsunuz?**

Biraz önce “kadınlar iftira atar mı” diye sordunuz. Ben kadınlar böyle bir şey yapmaz dedim mi? Kadınlar için bu kadar uğraşan bir insan olarak demedim. Çünkü insan iyiyi de kötüyü de içinde barındıran bir varlık. Bu nedenle ben hiçbir erkek için de “yapmaz” demem. Ama hemen de suçlamam. Bu biraz mesleğimden de kaynaklıyor ama kadın yapmaz demediği gibi erkek de yapmaz demem.

Tabi ki linç olabilir, iftira olabilir. Ama bunun da hukukta karşılığı var. Dava açılabilir. Erkekler bu linci sevmiyorlarsa gelsinler ekonomide, politikada, yargıda kadın ve erkeğin eşit olduğu, önyargıların kalktığı bir ülkeyi beraber yaratalım. Kadınlar da sosyal medya üzerinden bu kadar kendileriyle ilgili şeyleri canları acıması pahasına paylaşmaz. Kadınlar gerçek eşit bir yargılama olacağını bilse böyle bir ifşayı tercih etmez. Gelsinler bu ülkeyi beraber yaratalım bu ifşaya gerek kalmayın.

“SUÇ DUYURUSUNDA BULUNULMALI”

◆ **Toplumda bir takım statüler olan insanlara bu tür suçları yakıştıramama gibi bir durum da var. Bunun hukukta bir karşılığı var mı? Bu yargılama sürecinde nasıl işliyor?**

Kişilerin ünlü olmasının hukukta yeri şöyle var: İlgili ceza yasalarında suçu işleyen sanığın konumunu, gücünü kullandığı durumlarda ceza ağırlaştırılıyor. Yeter ki uygulansın.

◆ **İfşa süreciyle ilgili bir sıkıntı da tacize maruz kalan kadınların kendilerini taciz eden erkeklerle fotoğraflarının yayınlanması. Bu hukuki olarak nasıl engellenebilir?**

Biz kadın cinayetlerinde de kadının resmindense sanığın resminin yayınlanmasını istiyoruz. Bunun yapılma nedeni de toplumsal bakış açısı. Mesela beraber fotoğrafları yayınlanıyor. Tacize uğrayıp zaten mağdur olan kadın bir de o insanla yan yana geldiği için yargılanıyor. “Sen niye bu adamla yan yana geldin?” deniyor. Bu durum kadına taciz kadar yara veriyor. Kimsenin o kadını sorgulamaya hakkı yok. Bu erkeği aklama, patriyarkanın devamı çabasıdır. Mağdur olan kadınlar bu tür yayınları engelleyici kararlar için mahkemelere başvurabilir. Bu yayınlar iftira ve hakaret boyutuna ulaşıyorsa mutlaka suç duyurusunda bulunulmalı.

BEHÇET ÇELİK

Bir dönüşememe romanı: “Sarhoşların Perşembesi”

Şehrin yaşadığı dönüşümün neden ve sonuçları edebiyatçıların her zaman ilgisini çekmiştir. Özellikle bu dönüşümün hızlandığı dönemlerde zihniyetlerin, ruh hallerinin ve pratiklerin aldığı yeni haller çok cazip gelmiştir. Aklıma ilk gelen örnek Oktay Akbal'ın “Garipler Sokağı” romanı. 1950'de yayımlanan bu romanda olaylar iki mezarlığı köprü gibi bağlayan bir sokakta geçer. Bu “iki mezarlığın arka tarafında [...] yepyeni mahalleler, sokaklar kurulmuş,” ama Garipler aynı kalmıştır. Romanın başkahramanı Salih “büyük evlerde, geniş odalarda, aydınlık bahçelerde yaşad[ktan]” sonra buraya yerleşmiştir. Geldiği çevredeki “anlamsız” hayatı küçümser; orada yaşayanlar “İnsani değil eşyayı seven bir topluluğun temsilcileri[dir.]” Garipler’deki hayatsa anlamlıdır. Ne ki oradaki hayat da değişmez değildir, sokağın bir yanındaki evlerin kamulaştırılacağı söylenmektedir. 70 yıl önce yayımlanmış “Garipler Sokağı”nda şehir hayatında o yıllarda yaşanan dönüşümün pek çok izini bulmak mümkündür.

Aklıma “Garipler Sokağı”nı düşünürse Jaklın Çelik’in bu sene yayımlanan “Sarhoşların Perşembesi” (İletişim Yayınları) romanı oldu. Çelik’in günümüzde geçen romanı “dikişleri günden güne bir yerlerinden patlayan şehrin” yaşadığı dönüşümle yakından ilgili. Romanın başkahramanı Beyefendi’nin “şehrin betonlaşmasında üzerine düşeni hakkıyla yapmış” bir müteahhit olduğunu söylemek yeterli olur sanırım. Roman kişilerin Berduş da uzaktan Akbal’ın romanındaki Salih’i andırır. Bir plazada çalışırken “göz alabildiğine büyümüş şehrin etine geçirmek istediği dişlerini [...] teninde hissetmiş,” bu şehre ve plazaya ait olmadığının farkına varmıştır; “bu şehir artık ona hiçbir şey hatırlatmıyor[du].” Plazayı terk edip şehri adımlaymaya başlamasının nedeni “bir köklenme, bir aidiyet arayışı[du].” Salih’le Berduş arasında temel bir fark var ama. Salih’in aksine Berduş plazadan ayrıldıktan sonra da, “hayata karışmanın huzursuzluğu[nu]” duyar. Salih’e yeten muhit değiştirmeye ona yetmez. İki roman kişisi arasındaki farkın yegâne nedeni aradan geçen 70 yılda şehrin yaşadığı dönüşüm değil; Jaklın Çelik’in şehir, insan ve edebiyata baktığı açının Akbal’dan çok, “Garipler Sokağı”ndan 10-20 yıl sonra çok önemli şehir romanları (“Aylak Adam” ve “Karıncaların Günbatımı”nı) yazar Yusuf Atılgan ve Zaven Biberyan’a yakın olması.

“Sarhoşların Perşembesi” şehirdaki dönüşümle ilgili, ama bir kentsel dönüşüm romanı değil, aksine “dönüşememe” romanı. Olaylar Tarihi Yarımada’da geçiyor, kentsel dönüşümün mümkün olmadığı, tarihi dokunun korunduğu (iddia edilen) bölgede. Gelgelelim, şehir hayatının dinamiklerinden orası da muaf değildir. Esnaf “şehrin üzerine kim bilir kaçınıcı kez saracak beton katmanını istihla beklemekte[dir];” bölgenin yerleşiklerine dünyanın dört bir yanından gelen göçmenler ile “şehrin yükselen yapılarında yaşayanlarla eski dokusu arasında bent oluşturu[an]” surların dibini yurt edilen “berduşlar ve meczuplar” katılmıştır. Eski dokunun üzerine yeni bir beton katman eklenemiyorsa da eski şehir çoktan çürümüştür, artık “hiçbir şey hatırlatmıyor, unutturuyordu[r].” Gidenlerle, kaçanlarla, yerin altına itilenlerle alabildiğine güdükleşmiş bir hayatın mekânıdır.

Şehrin geçmişi hatırlatmayıp unutturmasına koşut olarak Beyefendi Alzheimer, Berduş da alkoliktir. Bu nedenle her ikisi için de hayat alabildiğine flu bir hal almıştır; geçmiş hatırlanmayınca şimdi de sahiciğini yitirmektedir. Romanda olaylar esas olarak Beyefendi’yle Yardımcı’sı arasındaki ilişki çevresinde ilerliyor. İçerisinde çürümenin, unuttanın, menfaat ve haysiyetsizliğin farklı, tuhaf görünümelerini barındıran bir iktidar ilişkisidir aralarındaki. Keza romanın yan karakterleriyle Yardımcı arasındaki da her an nefrete dönüşebilecek bir çıkar ilişkisi bulunmaktadır ve kuşkusuz bu da bir tür iktidar ilişkisidir.

“Sarhoşların Perşembesi” günümüz şehir hayatındaki dönüşümün bir inşaat faaliyeti olmadan önce hatırlama-unutma (unutturma) ekseninde derinleşen bir çürüme ve haysiyet sorunu olduğunu ve bu sorunların iktidar ilişkileriyle bağını vurgulayan bir roman. Jaklın Çelik’in bir başarısı da şu: Romanda mekân duygusu başarıyla veriliyor; Tarihi Yarımada bütün canlılığıyla gözümüzün önüne geliyor, ama aynı zamanda mekânlar ötesi bir metin okumakta olduğumuzu da güçlü biçimde hissediyoruz.

Uzun yaşama sevdası NEYE MAL OLUYOR?

● Gökçe UYGUN

Son yıllarda televizyon kanalları ve sosyal medyada ‘sağlık’ konusu geçer akçe. Herkes bize ‘daha fazla nasıl sağlıklı oluruz?’ sorusunun binbir türlü yanıtını sunmakla meşgul. Hele ki korona pandemisiyle birlikte ölüm korkumuzun yükseldiği şu günlerde, insanlığı büyük bir telaş sarmış durumda.

İşte tam da bugünlerde, sağlık felsefesi niteliğinde ilginç bir kitap çıktı; “Sağlık Salgını” isiminde. “Uzun Yaşama Sevdamız Nelere Mal Oluyor?” alt soru başlığını taşıyan kitabı, Rockefeller Üniversitesi’nden Hücrel İmmüno-loji alanında doktora olan, sağlık ve tıp alanında yazan Amerikalı yazar Barbara Ehrenreich kaleme aldı. Didem Kizen’in çevirisiyle Mundi Kitap etiketiyle okurla buluşan 200 sayfalık kitapta Ehrenreich, sağlığın toplumsal bir takıntı haline gelmesini eleştiriyor.

Orta yaş isyanı, küçük düşürme ritüelleri, bilim kisvesi, bedeni ezmek, farkındalık cinneti, sosyal bağlamda ölüm, çatışma ve uyum arasındaki savaş, hücrel ihanet, minik zihinler, başarılı yaşlanma, benliğin icadı ve benliği öldürme, yaşayan dünyadan zevk alma olmak üzere 12 bölümden oluşan kitap, popüler kültürden mevcut bilimsel yayımlara uzanan pek çok kaynaktan yararlanarak hazırlandı.

YAŞLANMA KARŞITLIĞI

Kitabın tanıtım metninde ifade edilenlere göre yaşlanma karşıtlığı ve kontrol kültürü Batı toplumlarını tamamen etkisi altına almış durumda: “Kaçınılmazı kontrol etmeye çabalyor, kontrol edemeyeceklerimize endişeleniyoruz. Bedenimizin ve hatta ölümümüzün kontrolümüzde olduğuna inanıyoruz. Oysa en yeni bilimsel bulgular bedenimizin mikroskobik birimlerinin kendi kararlarını verdiğini ve bunun her zaman lehimize işlemediğini ortaya koyuyor. Pahalı yaşlanma karşıtı ürünler alıp rutin testler yaptırabilir, daha fazla karalahana yiyip kendimizi şifa arayışına adayabiliriz. Ama bunlar ancak kontrol yanılsamasına hizmet ediyor.”

Barbara Ehrenreich de Sağlık Salgını’nda pop kültürden mevcut bilimsel yayımlara uzanan pek çok kaynaktan yararlanarak bedenlerimiz ve sağlık konusundaki takıntımızı inceliyor. Önleyici tıbbi görünümlerden, wellness ve farkındalık kavramlarına, son moda diyetlerden fitness kültürüne kadar, uzun ve sağlıklı yaşam için pazarlanan pek çok uygulamayı ele alırken bedenimiz, benliğimiz ve evrendeki yerimiz üzerine bambaşka bir bakış açısı kazandırıyor.

Ehrenreich, kitabının giriş kısmında “Bu kitap bir-iki cümleyle özetlenmeye de bundan sonrası için kabaca bir yol haritası vermek gerekirse; kitabın ilk yarısı tıbbi bakımdan, egzersiz ve beslenmeyle ‘ya-

“Sağlık Salgını” adlı kitabında “Uzun Yaşama Sevdamız Nelere Mal Oluyor?” sorusuna yanıt arayan Amerikalı yazar Barbara Ehrenreich, sağlığın toplumsal bir takıntı haline gelmesini eleştiriyor

şam biçimi’ düzenleme ve hem bedeni hem zihni kucaqlayan, giderek büyüyen ve bulanık ‘wellness’ - yani sağlıklı olma- endüstrisindeki kontrol arayışını tanımlamaya adandı. Tüm bu müdahale biçimleri insan kontrolünün sınırları hakkında sorulara davetiye çıkarıyor. Bu da bizi bedende olup bitenlere, bedenin çeşitli parçalarının ve unsurlarının bilinçli insan kontrolüne duyarlı olup olmadığı konusunda, yani biyolojinin dünyasına götürüyor.” diyerek, “Bu unsurlar uyumlu bir bütün mü oluşturuyor, yoksa sürekli bir çatışma mı söz konusu?” diye soruyor.

BEDENE DİSTOPIK BAKIŞ

Kitabında, bedene distopik bir bakış açısı sunan yeni bir bilimsel görüşü sunan yazar Ehrenreich, bedeni tıkrı işleyen bir makine olarak değil de hücre düzeyinde süregelen bir çatışma alanı olarak tanımlıyor ve en azından bildiğimiz tüm vakalarda bunun ölümle sonuçlandığını söylüyor. “Bu kitapta ‘nasıl yapılır önerileri’ bulamayacaksınız” diye okurunu uyarayan yazar Ehrenreich, eserinde ömrünüzü nasıl uzatacağınıza, beslenme ve egzersiz düzeninizi nasıl geliştireceğinize ya da sağlığınıza faydalı olması için davranışlarınıza nasıl ince ayar yapacağınıza dair ipuçları olmadığını vurguluyor. “Aksine bu kitabın bedeniniz ve zihniniz üzerindeki kişisel kontrol planınız hakkında sizi yeniden düşünmeye teşvik etmesini umuyorum” temennisini ifade eden Barbara Ehrenreich, “Hepimiz daha uzun ve sağlıklı yaşamak istiyoruz. Burada sorulması gereken şu: hepimizin ya da en azından çoğumuzun, yapacak daha kayda değer işleri varken hayatımızın ne kadarını bu projeye adanmalıyız? Askerler fiziksel zindeliğin peşindeler ancak, savaşta ölmeye hazırlar. Sağlık çalışanları, kıtlık ve salgın hastalık durumlarında başkalarını kurtarmak için kendi hayatlarını riske atıyorlar. Ölüm zorunuza gidebilir ya da ona tevekkülle yaklaşabilirsiniz. Ölümü hayatın trajik

sonu olarak görüp, ertelemek için mümkün olan her önlemleri alabilirsiniz. Ya da daha gerçekçi olarak, hayatı kişinin ebedi var olmayışında bir kesit olarak görüp etrafımızdaki canlı, şaşırtıcı dünyayı gözlemlemek ve onunla etkileşime geçmek için verilmiş kısa fırsat olarak yakalayabilirsiniz.” diyor.

Ehrenreich, kitabının giriş yazısında “Nihayetinde, bu kitabın sonuna geldiğimizde, eğer kişisel hayatlarımızın sonunda değilse, kaçınılmaz bir soruyla karşı karşıya kalıyoruz; ‘Ben neyim’ ya da ‘Sen nesin?’. Özünde uyum içinde bir beden olmadığında ‘benlik’ nedir ve ona neden ihtiyaç duyulur ki?’ sorularını soruyor.

B. Brecht’in ölüm döşegindeki şiiri
Kitap, Bertolt Brecht’in 1956’da ölüm döşeginde yazdığı son şiirle kapanıyor:
“Charite’deki beyaz odamda
Sabaha karşı uyanıp
Karatavuşu duyduğumda
Daha iyi anladım
Ne zamandır
Kaybetmişim tüm ölüm korkusunu. Çünkü
Eğer bir hicsem ben
Olamaz hiçbir derdim. Artık
Öğrendim şarkılarının tadını çıkarmayı
Benden sonraki tüm karatavukların.”
Barbara Ehrenreich da bu şiirin sonuna “Ölüyordu ama bu sorun değildi. Karatavuklar şarkılarını söylemeye devam edeceklerdi.” notunu düşüyor.

(İllustrasyon: Elena Xausa / Kaynak: The New York Times)

COGİTO’nun 100. sayısı çıktı

Yapı Kredi Yayınları tarafından üç ayda bir yayımlanan düşünce dergisi cogito’nun 100. sayısı yayımlandı. 26 yıldan bu yana yayımlanan dergi, “bir düşünce dergisi olabilmek” amacıyla yayın hayatına başlamıştı

“Yaralanabilirlik”ten “Feminizm”e, “Queer Kuram”dan “Kötülük”e, “Aristotelesçilik”ten “Deprem”e onlarca konuyu felsefi, kültürel ve toplumsal analizlerle temalaştıran ve hem dünyadan hem Türkiye’den yazarların katkılarıyla tartışmaya açan cogito dergisi, bir yandan da özel düşünür sayılarıyla Türkiye’nin düşünsel hayatını zenginleştirmeye katkıda bulundu.

Benzersiz bir kriz dönemine denk gelen 100. Sayı “Eleştiri Zamanı”, toplum eleştirisini ve bireyin özgürleşmesini odakta tutan ve güncelliğini hep koruyan eleştirel teori geleneğini ve eleştirel düşüncenin aciliyetini ele alan yazılardan oluşuyor.

Bu kritik dönemde Türkiye’de eleştirel düşünceyle daha yakın ve daha teferruatlı bir ilişki kurulmasına, düşünsel üretimin zenginleşmesine katkıda bulunması için hazırlanan sayının içeriğinde Umut Tümay Aslan’dan Cana Bostan’a, Warren Montag’dan Robyn Marasco’ya pek çok yazar ve düşünürün eleştiriyeye dair yazıları bulunuyor.

Online Randevu Alarak Kütüphanelerimize Gelebilirsiniz

Online randevu sistemi ile

- Kemal Tahir Halk Kütüphanesi,
- Muhtar Özkaya Halk Kütüphanesi,
- TESAK,

Hafta içi 10.00 - 16.00 saatleri arasında açık olacaktır.

●●● Randevu formu için web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

kadikoy.bel.tr | ☎ 444 55 22 | 🌐 /kadikoybelediye

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Av. Şerdil Dara ODBAŞI

YAYIN KURULU

Dinç COBAN,
Ayten GENÇ, Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sayfa Tasarımı

Yasemin ÖZGÜNEŞ - Aynur ÇOLAK CANBAZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Serkan OKAY

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN - Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Osmanağa Mahallesi
Söğütöçesme Cad.
Kalem Sok. No: 7 / 2 A Blok
Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60
Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

Baskı: İleri Basım Matbaacılık Amb. Reklam Tanıtım Yayıncılık ve Teknik Hizmetleri Ticaret A.Ş.
Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11 A / 21 Yenibosna / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

90'lar RUHUyla 'Arkeyd'

Arkeyd grubunun kurucusu Emrah Karadağ, “New Wave tarzının takipçileri yoğunluklu olarak Kadıköy’den çıkıyor. Bu nedenle seyirci ile kontagımız çok daha verimli oluyor” diyor

● Simge KANSU

Esat Özcan (vokal), Ahmet Güven (gitar) ve Emrah Karadağ (klavye)’dan oluşan Arkeyd grubu, “Sunlight of Liberty” isimli ilk albümlerinin ardından ikinci albüm çalışmalarını sürdürüyor. 80’ler ve 90’ların synth tabanlı elektronik müziğinden etkilenen grup üyeleri, gruba nostaljik konsol video oyunları arasında da kullanılan “arcade” kelimesinin Türkçe yazılışı olan “arkeyd” ismini vermiş. Grup, ikinci albümde yer alacak olan ‘I Know’ isimli video klibini kısa bir süre önce YouTube platformu üzerinden sevenleriyle buluştu.

Arkeyd grubunun kuruluşundan bahseden Emrah Karadağ, “2000’li yılların ortalarında benim gibi bir synthpop aşığı Ömer Şahin ile çeşitli çalışmalarım oldu. 2015 yılında ben ve gitarist olan kuzenim Ahmet Güven ile bu grubu kurmaya karar verdiğimizde bir vokalist arayışına girdik. O dönem daha önceden de beraber çalıştığım Ömer Şahin vokalist olarak grubumuza katıldı. 2017 yılında “Sunlight of Liberty” isimli 11 şarkılı ilk albümümüzü spotify ve birçok online mecrada da yayınladık.” diyor ve şöyle devam ediyor: “Ömer Şahin sonrasında işleri gereği gruptan ayrılmak durumunda kaldı. Devamında da deneyimli bir vokalist olan Esat Özcan gruba dahil oldu. Şimdi onunla devam ediyoruz ve yeni video klibini çektiğimiz ‘I Know’ un da dâhil olacağı ikinci albüm çalışmamız devam ediyor. Bu albümde de muhtemelen 7-8 şarkı olacak.”

yut diyebiliriz. Bu nedenle seyirci ile kontagımız çok daha verimli oluyor.”

“NEW WAVE FESTİVALLERİ YAPILMALI”
1998 yılından beri profesyonel müzik hayatının içerisinde bulunan ve 11 solo albümü olan Ahmet Güven de Arkeyd grubunun bir diğer üyesi.

Günümüz müzik piyasası hakkında değerlendirmelerde bulunan Ahmet Güven, “İnternetin günlük hayatımıza girmesiyle beraber müzik piyasası kökten bir değişime uğradı. Tüm dünyada fiziki albüm satışları sıfıra indi ve kayıtlar dijital platformlardan yayınlanmaya başladı. Bu değişim birçok amatör veya alternatif çalışmalar yapan müzisyenler için dünyaya ulaşmak adına pozitif bir etki gösterse de, benim de savaşımlarımı vermekte olduğum klasik fiziki albüm dönemini sona erdirdi.” diyor ve new wave akımının Türkiye’deki durumunu şöyle anlatıyor: “New wave akımı şu anda Türkiye’de yeterli popülerlikten çok uzak. Bununla birlikte yine de iskelet bir kitleye sahip ve bu kitle her geçen gün biraz daha artıyor. Bu durumun gelişmesi için bu tarzı icra eden gruplara yatırım yapılması gerektiği kanaatindeyim. Çalışmaların geniş kitlelere ulaşması için klip, reklam, kayıt prodüksiyonu ve konser desteği verilmesi gerekiyor. Sadece new wave konseptli grupların birarada çalışacağı festivaller düzenlenmeli.”

Korona virüsü sebebiyle zor zamanlar geçirdiklerini belirten Ahmet Güven, “Şu ana kadar çıkmış olması gereken ikinci albümümüzü korona virüsü sebebiyle bekletiyoruz. Çünkü albüm çıksa bile o albümü dinleyecek olan sevenlerimizle, şarkıları tek bir ağızdan söyleyeceğimiz konserleri verememek büyük bir eksiklik olacak. Umudum salgının en kısa zamanda sona ermesi ve biz de dâhil tüm dünya müzisyenlerinin dinleyicileriyle konserlerde buluşması.” ifadelerini kullanıyor.

“KALIPLARA SIKIŞMADIK”

“23-24 yaşlarında canımın sıkın olduğu bir günde Google’a şan dersi yazmamla her şey değişti” diyen Esat Özcan, uzun yıllar çeşitli gruplarla çalıştıktan sonra Arkeyd’e katılmış.

Günümüzde belirli bir kalıba sıkıştırılmış olsalar da hâlâ yetenekli müzisyenlerin barındığını fakat ticari kriterlerin bilinirliği fazlasıyla etkilediğini dile getiren Özcan, geniş yelpazede müzikler dinleyip bazı teknikleri vokaline oturtmaya çalıştığını söylüyor ve sözlerine şöyle devam ediyor: “Grup üyelerinin tamamı new wave akımını seviyor. Fakat Arkeyd grubunu new wave kalıplarının içerisine sıkıştırılmış bir grup olarak görmek yanlış olur. Albüm için halihazırda kaydettiğimiz parçalarda new age, synthwave ve özellikle ben ve Ahmet’in müzikal geçmişinden ötürü yer yer rock tadını hissetmek de çok mümkün.”

Ulusal Beste Yarışması 2021 İLAN EDİLDİ

Kadıköy Belediyesi Süreyya Operası tarafından düzenlenen Ulusal Beste Yarışması’nın 2021 yılı şartnamesi açıklandı. Bu yılki yarışma “keman ve piyano eseri” üzerine olacak.

Kadıköy Belediyesi, ülkemizin sanat ve kültür hayatını zenginleştirmek, bu çerçevede çoksesli çağdaş Türk müziği alanında evrensel düzeyde müzik diliyle yazılmış müzik yaratıcılığını özendirme ve verdiği destekle yerel çağdaş Türk oda müziği repertuarına yeni telif eserler kazandırmak amacıyla düzenlediği Ulusal Beste Yarışması’nın beşincisini 2021’de sonuçlanmak üzere açtı.

“Keman-Piyano Eseri” üzerine düzenlenecek olan yarışma, 36 yaşından gün almamış Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı tüm bestecilere açık.

Yarışma jürisinde yine Türkiye’nin yetiştirdiği birbirinden değerli müzik insanları yer alıyor. Cihat Aşkın, Oğuzhan Balcı, Turgay Erdener, Rengim Gökmen, Özkan Manav,

Gülsin Onay ve Hasan Uçarsoy’dan oluşan seçici kurul; para ödülleri yanı sıra her yıl yayınlanan kazananlar CD’sinde hangi eserlerin yer alacağına da karar vermiş olacak.

Kadıköy Belediyesi önceki yıllarda da genç “piyano” ve “keman” icracılarına yönelik yarışmaların yanı sıra Piyanolu Dörtlü, Piyanolu Üçlü ve iki defa Oda Orkestrası için Beste Yarışmaları açmış, kazanan eserleri CD olarak yayınlamıştı.

Son katılım tarihi 13 Eylül 2021 olan Beste Yarışması’nın canlı icra edilecek olan Final Konseri ve Ödül Töreni 2021’in Aralık ayında Süreyya Operası’nda yapılacaktır.

Ayrıntılı bilgi ve yarışma şartnamesi sureyyabesteyarismasi.kadikoy.bel.tr internet adresinden edinilebilir.

Kadıköy Belediyesi’nin bir kültür hizmetidir.

KADIKÖY BELEDİYESİ SÜREYYA OPERASI ULUSAL BESTE YARIŞMASI 2021

Keman
Piyano
Eseri
için

Son Teslim Tarihi:
13 Eylül 2021

Seçici Kurul Üyeleri:
Cihat Aşkın
Oğuzhan Balcı
Turgay Erdener
Rengim Gökmen
Özkan Manav
Gülsin Onay
Hasan Uçarsoy

Birincilik Ödülü 12.000 TL
İkincilik Ödülü 10.000 TL
Üçüncülük Ödülü 8.000 TL
Mansiyon 6.000 TL
Seçilen eserlerin CD olarak basımı

ŞARTNAME İÇİN: www.sureyyabesteyarismasi.kadikoy.bel.tr

Kadıköy Belediyesi Süreyya Operası
General Asım Gündüz (Bahariye) Cad. No. 29 34710 Kadıköy İstanbul T. 0216 346 15 31 pbx.
sureyyaoperasi@kadikoy.bel.tr www.sureyyaoperasi.kadikoy.bel.tr

Yeni kısıtlamalar uyarınca, tüm kültür merkezlerimizde hafta sonu etkinlikleri iptal edilmiştir.

Tüm hafta içi etkinlikleri saat 18.00’de gerçekleştirilecektir.

Barış Manço Kültür Merkezi | Caddibostan Kültür Merkezi
Kozyatağı Kültür Merkezi | Süreyya Operası | Yeldeğirmeni Sanat

“Yalnız yaşayanlar daha fazla zorlanıyor”

Korona virüsü hastalığını atlatan kişilerin psikolojik olarak “normal” hayatlarına dönebilmesi oldukça zor ve önemli. Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Psikolog Dr. Serap Altekin, hastalığı atlatanların dikkat etmesi gerekenleri anlattı

Birçok kişi korona virüsü hastalığına yakalanıp atlatsa da vücuttaki etkileri devam ediyor. Fiziksel etkilerin yanı sıra virüsün psikolojik etkileri de sürüyor. Bu nedenle hastalığı geçirmediğimiz zaman uyduğumuz kurallara, geçiş dahi uymaya devam etmek büyük önem arz ediyor.

BÜYÜK STRES KAYNAĞI

Kadir Has Üniversitesi öğretim üyesi, Türk Psikologlar Derneği İstanbul Şubesi’nin eski başkanı Dr. Serap Altekin, Covid-19 salgınıyla ilgili “Varlığımızı, sağlığımızı ve бүтүнлүгүмүзү tehdit eden her tür dış etken bizim için bir stres kaynağıdır” diye başladığı sözlerine şöyle devam ediyor: “Salgın hastalıklar insanları alarm durumuna geçiren büyük stresörlerden biridir. Böyle-sine bir pandemi ortamında da salgın olan hastalığa yakalanmak travmatik bir stresör olarak tanımlanabilir. Herkesin kendi yapısına, mizacına, kişiliğine ve yaşamsal gelişim hikayesine göre stres tepkisi farklı olabilir. Bu salgın karşısında kimi insanların korkuları çok daha yoğun, zihinsel meşguliyetleri aşırı olurken, kimi insanlar riski ciddiye almama, gerçeklikten kaçma eğilimindeydi. Kimi insanlar ise korku ve kaygıdan neredeyse paralyze olmuş durumdaydı.”

Hastalığı atlatan kişiler üzerindeki psikolojik etkileri az da olsa gözlemleyebildiklerini belirten Altekin, uzun vadede ne gibi etkileri olacağına bakmak gerektiğini söylüyor ve ekliyor: “Hastalığı deneyimleyip iyileşen insanlarda, gerek hastalık sırasında gerekse sonrasında ortaya çıkan psikolojik etkiler, öncelikle insanların hastalık sürecinin seyrıyla yakından ilintili. Yalnız yaşayan insanların, ailesiyle, eşiyle, sevgi-

lisiyle ya da ev arkadaşlarıyla yaşayan insanlara göre daha fazla zorlandıkları gözlemlerimiz arasında. Diğer yandan evinde aile büyükleri olan ya da kronik bir hastalığı bulunan küçük çocuğu olan bir insanın yaşadığı stres ve zorlanma da ağır düzeyde olabilir. Hastalığın seyrini çok ağır yaşayan insanlarda, kısa ve uzun süreli etkiler haliyle çok daha derin ve ağır olabilir. Bir yandan korkular, kaygılar, güvensizlikler artarken, diğer yandan hayata bakış açısının değişmesi, önem ve öncelik verdiği, anlam yüklediği şeylerin değişmesi gibi travma sonrası büyüme ve olgunlaşma yönünde etkiler de yaygın gözlenen değişimler arasında.”

Bazı insanların hastalığı daha hafif semptomlarla atlattıktan sonra kaynaklı enerjilerini ve dayanıklılıklarını diri tutabildiğini söyleyen Altekin, “Dolayısıyla, psikolojik sağlığı ve sağlamlığı belirleyen en önemli değişkenler, öz kaynaklarımızın ve baş etme repertuarımızın çeşitliliği, esnekliği, sosyal ve ilişkisel destek kaynaklarımızın derinliği ve zenginliği.” diyor.

AFET, GÖÇ, SALGIN...

Altekin’e göre bu dönemde salgının birçok afet ve olayla birlikte gelmesi de insan psikolojisini olumsuz yönde etkiledi: “Özellikle son birkaç yılımız pek çok doğal afet, kaza, kriz ve toplumsal travma ile geçti. Depremler, savaş, göç, terör, uçak kazası, çığ felaketi, arka planda da gündemden hiç düşmeyen, hatta artarak devam eden kadına şiddet, çocuk istismarı, ekonomik kriz, işsizlik ve intihar haberleri üzerine geldi.”

Bu zor zamanlarda verilen tepkileri “anormal bir duruma verilen normal tepkiler” olarak niteleyen Altekin, “Salgın ne zaman bitecek?”, “Ne olacak?” gibi soruların da belirsizliğe yol açtığı ve psikolojiyi olumsuz yönde etkilediğinden bahsediyor. Fakat Altekin, tüm bu durumların atlatılacağını ve insanın yeni duruma da adapte olacağını ısrarla vurguluyor: “Sosyal mesafe kuralı, geçici bir yabancılığa ve yalnızlaşma getiriyor gibi hissettirse de, ben bunun -en azından biz yetişkinler için- kalıcı olacağını düşünmüyorum. İnsan adaptif bir varlık. Çevremizdeki değişime bir şekilde uyum sağlamaya ve uyumlanarak hayatta kalmaya programlıyız. Bu nedenle de, nasıl ki zor da olsa karantina koşullarına, sosyal mesafeye, temassızlığa bir şekilde alıştıysak, er ya da geç bu salgın bittiğinde de tekrar temas etmeye, sarılmaya başlayacağız, yeniden alışacağız.”

NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

Hastalığı atlatan kişilerde psikolojik sıkıntılar, hayatı sekteye uğratan aksilikler, panik, kaygı, huzursuzluk devam ediyorsa profesyonel bir yardımın yararlı olacağını söyleyen Altekin, salgın sürecinde insanların psikolojik bakımdan dikkat etmesi gerekenleri şöyle sıralıyor:

- ✓ Yemek ve uyku düzenine dikkat edilmeli
- ✓ Sosyal etkileşim, paylaşım ve insan ilişkilerini sürdürmek önemli
- ✓ Evdeki vakti en iyi şekilde geçirmek (film izlemek, günlük tutmak, yazı yazmak, dans etmek, spor, yoga vb)
- ✓ Bedeninizin verdiği sinyalleri fark etmek, onları takip etmek
- ✓ Zaman zaman dijital detoks yapmak, telefona, bilgisayara ara vermek
- ✓ Salgın dışında şeyler okumaya, izlemeye vakit ayırmak
- ✓ Hobilere zaman ayırmak
- ✓ Mizaha, dansa, ritme, müziğe vakit ayırmak
- ✓ Alkol ve sigara anlık iyi hissettirirken, uzun vadede olumsuz etkileri vardır. En azından arttırmamak bu süreçte iyi olacaktır.

“SALGININ OLUMLU ETKİLERİ DE OLACAK”

Altekin, salgının uzun vadede sadece olumsuz etkileri olmayacağını, olumlu yönde de değişimlere etki edileceğini vurguluyor: “Tarih boyunca insanlık pek çok benzer hastalık salgını, krizleri, savaşları, soykırımları ve felaketleri atlatabilmiş ve bugüne gelebilmiştir. Umutsuzluğa kapıldığımızda dönüp insanlık tarihine bir bakmak, gücümüzü yeniden toplamamıza ve inancımızı tazelememize yardımcı olacaktır. Hayat kendine her zaman bir yol bulur. Sanat ve mizah her zaman bu yaşam enerjisinin, direnişin, aktivizmin en değerli, en renkli, en güçlü araçlarından olmuştur. En büyük güç kaynaklarımızdan birinin de dayanışma olduğunu da unutmamak gerekir; hayatta kalmak kadar birbirimizi hayatta tutmak da önemli. Zaman kendimize de birbirimize de iyi bakma zamanı. Hepimize iyi gelecek olan: Kendimize dönmek, birbirimize dönmek ve doğaya dönmek...”

Ambulans çalışanı, Covid-19 yoğunluğunu anlattı

İstanbul'da salgınla birlikte ambulanslarda ve 112 hattında görev yapan sağlık görevlileri de oldukça yoğun bir çalışma düzenine geçtiler. Kadıköy'de ambulanslarda çalışan bir sağlık çalışanından yoğunluğu ve sahadaki son durumu dinledik

Covid-19 salgını sağlık çalışanları için ekstra yük getiriyor. Hastanelerde çalışan hekimler, hemşireler gibi ambulanslarda ve 112 hattında çalışan sağlık emekçileri için de aynı durum yaşanıyor. Hem ambulanslarda hem de 112 çağrı hattı komuta merkezinde çalışan Ali* salgından kaynaklı yoğunluğun yüksek oranda arttığını söylüyor. Üç sene-yeye yakın bir süredir ambulanslarda görev yapan Ali, çalışma vardiyalarını ve çalışma biçimlerini şöyle anlatıyor: “Biz, 24 saat çalışıp 72 saat dinleniyoruz. Çalışma saatlerimiz bu şekilde düzenleniyor ve bunun üstüne çıkmıyor. Normalde ben istasyonda çalışıyordum, ancak şimdi komuta merkezindeyim. Eğitim-nin aynı zamanda.”

NAKLİ İSTASYONLAR YAPIYOR

Komuta merkezi, ambulans için 112’yi aradığınızda sizi telefonla karşılayan ve bulunduğunuz yerin yakınındaki istasyona yönlendiren merkez. İstasyonlar ise ambulansı gönderen, vakayı alır almaz adrese giden ve uygun hastane ne-resiye hastayı hızlıca oraya ulaştıran birim. Hastanın naklini istasyonlar sağ-lıyor. İstanbul’da Anadolu ve Avrupa yakalarında iki tane istasyon bulunuyor. Ali de Kadıköy’de çalışan sağlık emekçilerinden biri. Covid-19 salgınının Türkiye’de ortaya çıktığı mart ayından itibaren yoğunlukta yüksek bir artış olduğunu söyleyen Ali, “Doğal olarak hasta sayısında da artış oldu. İlk zaman, bizim de beklediğimiz bir şey değildi. Özellikle arayan sayısında ciddi artış oldu. Ancak bu alana, salgın ilerlerken önlem amaçlı ciddi yatırımlar yapıldı. Amaç elbette bu talebi göğüslemektir. Hem yeni personel alımı oldu, hem de sahada çalışanlar eğitildi. Hızlıca sürece adapte olduk.” diyor.

MOBİL EKİPLER KURULDU

İstanbul’daki ambulans sayısı ise 100’e yakın. Ancak salgınla birlikte bu sayı da artırıldı ve bunlara ek olarak mobil ekipler oluşturuldu. Mobil ekipler, Covid-19 şikayeti olan ancak durumu acil olmayan veya evde karantinde olan ve takip edilmesi gereken hastalar için hizmet veriyor. Mobil ekiplerin içinde doktorlar da bulunuyor, bu yolla olay yerinde yani kişinin yaşadığı evde müdahale yapılabiliyor. Ali, mobil ekipler için “Covid-19 konusunda eğer hastanın ciddi sıkıntısı yoksa, baygın değilse, ağır geçmiyorsa mobil ekipler çıkıyor. Onların gelmesiyle iş yükümüz ciddi anlamda

azaldı. Önemli bir gelişme olarak görüyorum.” diyor. İstanbul’da ambulanslar bir günde ortalama 10-15 arası vakaya bakıyor. Bu sayı ise değişkenlik gösterebiliyor. Bazı günler iki eve giden ambulans, diğer gün 15-20 eve gidebiliyor. Ali, mobil ekiplerin çalışmaya başlamasıyla Covid-19 öncesi duruma döndüğünü, en büyük yararının da bu yoğunluğun azaltılması olduğunu söylüyor. Bu şekilde ayırma gidilmesi, ambulans çalışanlarını oldukça rahatlatmış. 112 hattı ve ambulansların işleyişinde belli sıkıntıların hala devam ettiğini söyleyen Ali, özellikle Anadolu Yakası’ndaki idare-cilerin sorunları hızlı şekilde çözüldüğünden bahsediyor: “Bizim çalıştığımız yerde, personelin niteliği olmadan vakaya çıkmamasını söylediler. Bazen ambulansla çalışan arkadaşlarımızın maskesi, tulumu bulmisi oluyor. Bu da yoğunluk-tan dolayı elbette. İdarecilerimiz büyük özen gösteriyor ve eğer uygun koşullar yoksa başka ambulans gönderiyor. Sistem-den hepsi kontrol ediliyor.”

“BAŞI AĞRIYAN BİLE AMBULANS ÇAĞIRIYOR”

Ambulanslarda bu sistemin dışında problemler de var. En büyük problemlerden biri ise aslında hastaneye yatması gerekmeyen, ağır olmayan hastaların da ambulansları araması. Ali bu durumu şöyle anlatıyor: “Kısırlanmış sağlık talebiyle karşı karşıyayız. İnsanlar ağır hasta değil ama ambulans istiyor evine. Örneğin başı ağrıyor ve bunun için ambulans çağırıyor. Dünyanın neresine giderseniz gidin böyle ambulans kullanılmaz. Mesela bunun için acil servise gidenler var. Şöyle bir rakam vereyim; 2019’da acil servislere 20 milyon üzerinde hasta-yakıldı, 80 milyon nüfusumuz var. Siz düşünün. İşte bu temelde kısırlanmış sağlık talebiyle ilgili. Kişi hastanede yatması gerektiğini düşünüyor ancak klinik olarak böyle bir zorunluluk söz konusu değil. Covid-19 için konuşacak olursak hastaların yüzde 70’i hastalığı ayakta atlatabiliyor. Ancak insanlar korkularından kaynaklı hastanede yatmak istiyor-lar. Bu zaten yönetilebilir bir talep, operasyon değil. Sağlık emekçileri olarak böyle olmaması gerektiğini düşünüyo-ruz. Tabii ki doktorlar buna karar vermedi. Kişinin böyle bir talebi olabilir ama karşılama zorunda değil tamamı.”

*Ali, çalışanının gerçek ismi değildir. Onun yerine müstear isim olarak kullanılmıştır.

GELİŞİM
TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

Genel Yönetmen: Prof. Dr. Paşa Göktaş

*“Değerli Dostlar:
Yeni yılınızı kutlar. 2021’in Covid-19 pandemisini yenerek düzlüğe çıktığımız bir yıl olmasını dileriz.”*

NOT: Covid-19 ile ilgili aktif hastalığı gösteren PCR, bağışıklık ve geçirilmiş olma durumunu gösteren antikor ve doğrulama testlerinin tümü laboratuvarlarımızda yapılmaktadır.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr
[facebook.com/gelisimtiplab](https://www.facebook.com/gelisimtiplab) [instagram.com/gelisimtiplab](https://www.instagram.com/gelisimtiplab)

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Bağdat Cad.No:67 Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikoncağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst. yanı) Tel: (0212) 529 89 79

Ülkemizde Yaşlılara En İyi Hizmette Öncü, Önder ve Örnek Kuruluş

KASEV Vakfı

Dinlenmeevi-Huzurevi-Özel Bakım Bölümü Tesisleri

- ✓ Felçli, Alzheimer, Parkinson gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemleri,
- ✓ Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve sosyal-psikolojik destek çalışmalarıyla,
- ✓ Ayrıca tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz,
- ✓ Yaşlılarınıza güvenli ev sahipliği yapacak kurum olarak yanındayız.

Tel: (0216) 493 57 21 (5hat) - **GSM:** (0533) 657 73 78
Fax: (0216) 494 33 57 - **E-mail:** info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kamil Çetin Oraler Kampüsü Edebalı Caddesi No:1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL
www.kasev.org.tr

BANU
YELKOVAN

Soluk mavi nokta

Yeni yılı kutlamaya hazırlanırken olan bitene farklı bakış açısından bakmak için futbolun, hayatın ve uzayın sınırlarını yollayalım mı?

Bize hiç öyle gelmeseydi de futbol kuralları olan ve kazanını net bir spor. Süre belli, oyuncular belli, takımlar ve antrenörlerin hangi kurallara çerçevesinde, neler yapabileceği belli. Sürenin bitiminde kimin kazandığı belli. 90 dakika içinde alınan ve alınmayan kararları, çalınan ve çalınmayan düdükları ne kadar tartışsak da, maçların maçtan çok önce, sahadan çok başka yerlerde kazanıldığına inansak da, insanlar değiştiğinde ne kuralları ne olan biten çok değişmiyor. Öyle ya da böyle, en olaylı maç bile bir noktada bitiyor. Skor kayda geçiyor. İstatistiğe dönüşüyor. Üzerinden yıllar geçtikten sonra geriye, sadece (ve belki maalesef) skorlar kalıyor.

Geçtiğimiz Mart ayından bu yana pandemiyle yaşıyoruz. Nisan ayında olduğu gibi, tamamen karantina şartlarında, yazın olduğu gibi neredeyse eski normal tadında ya da bugünlerdeki gibi bolca bıkınlık ve tükenmişlik duygusuyla; içindeyken geçmek bilmeyen, birbirinin aynısı günleri peş peşe ekliyoruz. Geriye şöyle bir bakıp muhasebesini çıkardığımızdaysa, a bir de ne görelim, daha bir yıl bile olmamış. “Birinci Dünya Savaşı 1914-1918 yılları arasında sürmüştür” cümlesi benim için hiç bu kadar anlamlı olmamıştı. Savaş şartlarında yaşanan dört seneyi bir cümleye sığdırdık yıllardır, 9 ayı hiçbir yere sığdıramıyoruz.

Kendimizi kapattığımız yarı karantinada bir yandan önüme gelen her maçı izlerken, bir yandan bunları düşünüyorum işte. Yurtdışındaki maçlar, farklı liglerden ya da Şampiyonlar Ligi, hızla oynanıp biter ve konuşma konusu olarak geriye sadece oynanan futbol kalırken, bizdeki maçlar 90 dakikanın çok ötesinde sürüyor. Kafayı buna takışım için, yerli ve yabancı maçların ardından, normalde yaptığının aksine, tartışmalara da kulak kesiliyorum. Tıpkı maçlar gibi tartışmalar; yurtdışında 1-2 pozisyon konuşulup iyi akşamlar denip baybaylaşıyoruz yorumcularla, bizde saatlerce sürüyor, kanallar boyu. Bir maç geçmez ve bitmek bilmezken, a bir bakacağız, o maç da bitmiş, bu maç da bitmiş ve sezon sonu şampiyonu kutluyoruz. Uzun uzun değil ha, sadece 1-2 gün. Maç tartışmaktan daha az sürüyor şampiyonluk kutlaması, mutlulukların hüznüler kadar değerli yok.

Hayat fena halde futbola benzese de bu açıdan tam öyle değil bak. Hayatta kuralları belli olmayan çok fazla oyun var; Şimdilerde ev ofislerden yapmaya çalıştığımız iş hayatımız da bir oyun, politika da bir oyun, iki kişinin arasında bile olsa, bir kazanın/kaybeden ilişkisi olan her şey aslında, oyun. Öyle bir oyun ki oyuncuların sürekli değiştiği, rakibin kim olduğu belli olmayan, kuralların yok ya da belirsiz olduğu, daha da kötüsü olan kuralların da kişiden kişiye farklı uygulandığı, pek kimsenin de kuralına uygun oynamadığı bir alanda ‘kazanmak’ mümkün mü? Peki kazanmak önemli mi?

5 Eylül 1977’de, Nasa Voyager 1’i güneş sistemini keşfetmesi için uzaya yolladı. Uzay aracı, Jüpiter’in yanından geçtiğinde tarih 5 Mart 1977 olmuştur. Satürn’ü 12 Kasım 1980’de geçti. 10 yılın sonunda güneş sisteminin aile portresi tamamlanmıştı. NASA mühendisleri, 13 Şubat 1990’da Voyager 1’e dünyanın karşısında geçiş fotoğrafını çekmesi komutunu yolladılar. Fotoğrafın yüklenmesinde haftalar sürdü, 1 Mayıs 1990’da, gönderilmesinden 42 yıl sonra baktığımız fotoğrafta bir mavi noktaydı dünya: Carl Sagan’ın sözleriyle, “Uzayın derinliğinden bu resmi çekmeyi başardık. Eğer bu resme dikkatlice bakarsanız orada bir nokta göreceksiniz. O noktaya tekrar bakın. Bu nokta bizim evimiz. O bizim. Sevdüğünüz ve tanıdığınız, adını duyduğunuz, yaşayan ve ölmüş olan herkes onun içinde bulunuyor. Tüm aslımızın ve kederimizin toplamı, binlerce birbirini yalanlayan din, ideoloji ve iktisat öğretisi; insanlık tarihi boyunca yaşayan her avcı ve toplayıcı, her kahraman ve korkak, her medeniyet kurucusu ve yıkıcısı, her kral ve çiftçi, her aşık çift, her anne ve baba, her umut dolu çocuk, her mucit, her kâşif, her ahlak hocası, yozlaşmış her politikacı, her şöhret yıldızı, her “yüce önder”, her aziz ve günahkâr işte orada yaşıyor; bir güneş ışığında asırlı duran o toz zerreciğinin içinde.” Böyle bakınca her şey ne kadar anlamsız ve biz ne kadar önemsiz değil mi?

Lisedeki felsefe hocamız, evet biz lisedeyken felsefe dersi vardı, “Hedefiniz, hayatta başarmak değil, hayatı başarmak olsun” derdi. Ne yalan söyleyeyim pek de anlamazdım ne demek istediğini. Futbol üzerinden anlamam, bence komik oldu.

Pandemi sürecinde doğa ve doğa sporuna ilginin giderek arttığını belirten Kadıköy Anadolu Dağcılık ve Doğa Sporları Derneği Başkanı Osman Kesimal, “Yasakların gelmesiyle evlerde kapalı kalan insanlar sağlığın kaynağı doğayı hatırladı” diyor

● **Görkem DURUSOY**

Korona virüsü salgını nedeniyle uzun süreler evlere kapanmak zorunda kalan insanlar adeta doğaya hasret kaldı. Doğa bu sessizlikte kendini tazelerken, doğa sporlarına da ilgi arttı. Uzun yıllardır doğa sporuyla profesyonel olarak ilgilenen ve aynı zamanda Kadıköy Anadolu Dağcılık ve Doğa Sporları Derneği’nin başkanlığını yürüten Osman Kesimal, salgın sürecinde insanların daha fazla doğada olmak için talepte bulunduğuna dikkat çekiyor. Kesimal hem kulübün faaliyetlerini hem de doğa sporuyla ilgili görüşlerini paylaştı.

“DOĞA SPORU YAYGINLAŞMALI”

Anadolu Dağcılık ve Doğa Sporları Derneği’nin 2010 yılında doğa sporları ile ilgilenen arkadaş grubunun idealleri ve amaçları doğrultusunda kurulduğunu söyleyen Osman Kesimal, “Yoğun şehir stresinden uzaklaşmak, insanları doğa ile buluşturmak ve doğa bilinci oluşturmak amacı doğrultusunda hareket ediyoruz. Faaliyet alanlarımız, Dağcılık ve Kampçılık, Arama-Kurtarma Faaliyetleri, Doğa Yürüyüşleri, Mağaracılık, Spor Tırmanış Teknikleri, Sualtı ve Dalma Sporları, Bisiklet, Kayak, Kanyon, Kano, Rafting, Yamaç Paraşütü, İzicilik, Dağ Kayağı (Tur Kayağı) ve benzeri spor dallarında faaliyet gösterir.” dedi. Kesimal sözlerini şu cümlelerle sürdürdü: “Biz aslında dağcılık ve doğa sporlarını tanıtıp yaygınlaştırmayı hedefliyoruz. Ayrıca bireylerde çevre koruma kültürünün gelişmesine bilinci bir şekilde katkıda bulunmak, üyelerinin ve toplumun daha sağlıklı bir beden ve ruh yapısına ulaşmasına yardım etmek, bireyler arasında sevgi, kardeşlik ve dayanışmayı güçlendirmek başlıca hedeflerimiz. Özellikle dünyadaki doğa sporları kulüpleri ve doğa sporcularıyla işbirliği yapmak istiyoruz.”

“Doğa sporları ile ilgili Türkiye’nin iddialı kulüplerinden biriyiz.” diyor Kesimal, bu zamana kadar 70’in üzerinde eğitim programı gerçekleştirerek 500’e yakın dağcı ve doğa sporcusu yetiştirdiklerine dikkat çekiyor.

“İNSANLAR DOĞAYI HATIRLADI”

Salgınla birlikte doğa ile ilgilenmeyen insanların bile doğaya kaçmak istediğini belirten Kesimal, “Korona virüsü sonrası yasakların gelmesiyle evlerde kapalı kalan insanlar sağlığın kaynağı doğayı hatırladı. Yasakların kalkması sonrasında toplumun büyük çoğunluğu salgından kaçıp sağlıklı ortamda olmak ve bozulan psikolojisini düzeltmek için doğa malzeme-

“PROFESYONELLERDEN DESTEK ALIN”

Kesimal dağcılık sporuyla ilgilenmek isteyen kişilere bazı tavsiyelerde de bulundu: “Doğada kamp yapmak, yürüyüş yapmak vb. amaçlar içinde bulunmak istiyorsanız ve daha önce hiçbir şekilde doğada bulunmamış ve eğitim almamışsanız doğa sporuyla ilgilenen profesyonel kulüplerden destek almanız iyi olacaktır. İsteddiğiniz dallarda (dağcılık, yürüyüş, kampçılık vb. gibi) eğitim almanız çok büyük fayda sağlamaktadır. Çünkü doğada eğitimsiz yapılan her davranış kendine özgü riskleri vardır. Doğa sporuna ilgi duyan kişilerin malzeme (giyim, donanım) ile ilgili bilgi edinmeleri, gereksiz amaç dışı ürün satın almamaları ve amaçlarına uygun hareket etmelerini tavsiye ederim.”

Kesimal, kulüp olarak korona virüsü salgını önlemleri çerçevesinde bundan sonra yapacaklarını ise şöyle anlatıyor: “İçinde bulunduğumuz şartlara uygun olarak eğitim uygulamalarımızın (dağcılık, kamp ve doğada yürüyüş) teorik derslerini sosyal medya araçlarını kullanarak yapacağız. Ayrıca uygulama eğitimlerimizi de korona şartlarına uygun bir biçimde doğada vermeye devam etmek istiyoruz. 2021 yılı için planlanan 7000 metre yüksek irtifa organizasyonu için kulüp ekibini hazırlayacağız”

Anadolu Dağcılık ve Doğa Sporları Derneği
Bahariye Caddesi, Ali Suavi Sokak
No: 7 34714 Kadıköy- İstanbul
0542 342 9113 | iletisim@anadoludagcilik.org.tr

Çocuklar ve 65 yaş üstü için parklarda spor vakti

Kadıköy Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü’nün “Daha Çok Spor, Daha Çok Kadıköy” sloganıyla başlattığı parklarda spor programı pandemi koşullarına uygun olarak hazırlandı. İçişleri Bakanlığının yayınladığı, 20 yaş altı ve 65 yaş üstü kişiler için sokağa çıkma saatlerini içeren genelge göz önünde bulundurularak hazırlanan programda profesyonel eğitmenler görev alıyor. Saat 10.00-13.00 saatleri arasında sokağa çıkabilecek 65 yaş ve üzeri kişiler pazartesi, çarşamba ve cuma günleri Kriton Curi Parkı, Özgürlük Parkı, Kalamış Spor Kompleksi, Koşuyolu Spor Tesisleri ve Yoğurtçu Parkı’nda sabah 10.15-11.00 saatleri arasında sabah sporlarına katılabilecek.

HAFTA İÇİ HER GÜN ÇOCUKLARA SPOR

Genelge kapsamında saat 13.00-16.00 saatleri arasında sokağa çıkabilecek 20 yaş altı bireyler için de “Hareket Et, Eğlen, Öğren” sloganıyla başlatılan “Parklarda Çocuk Spor” programı 7-14 yaş arası çocuklar için hazırlandı. Çocuklar Kalamış Spor Kompleksi, Koşuyolu Spor Tesisleri, Özgürlük Parkı Spor Tesisleri ve Kozyatağı Hürriyet Parkı’nda hafta içi her gün 13.00-16.00 saatleri arasında ücretsiz olarak

Kadıköy Belediyesi pandemi sürecinde kısıtlı sürelerde evden çıkabilen çocuklar ve 65 yaş üstü yurttaşlar için Kadıköy’ün parklarında spor programları hazırladı

spor yapabilecek. Sloganda yer alan “hareket et” koordinasyon ve beceri parkurlarını kapsıyor. “Eğlen” iztop, yakan top, seksek gibi geleneksel sokak oyunlarını ve “öğren” ise voleybol, basketbol, tenis gibi

olimpik dalların tanıtımını içeriyor. Programa katılan çocuklara spor dallarını sevdirmek, tarihçesini anlatmak, oyun kurallarını ve temel hareketleri öğretmek amaçlanıyor.

“Oyuncular canı pahasına çalışıyor”

Geçtiğimiz günlerde “Görünmez Olduk” açıklaması yapan Oyuncular Sendikası yönetim kurulu üyeleriyle konuştuk. Oyuncuların canı pahasına çalıştığına dikkat çeken sendika yöneticileri, tüm görsel, işitsel ve sahne sanatları çalışanlarını güvence altına alacak bir çalışma çağrısı yapıyor

● Leyla ALP

Yaklaşık bir yıldır başrol Covid-19'un. Oyuncular, dansçılar, müzisyenler, set çalışanları yaklaşık bir yıldır çalışmıyor ya da oldukça zor ve tehlikeli koşullarda çalışıyor. Oyuncular Sendikası geçtiğimiz günlerde yaptığı bir basın açıklamasıyla pandemi boyunca görsel, işitsel ve sahne sanatları alanında çalışan oyuncuların, opera şarkıcılarının, seslendirme sanatçıların, dansçıların, ve set çalışanlarının unutulduğuna dikkat çekerek “Görünmez Olduk” dedi.

Bir yıl boyunca neler yaşadıklarını, oyuncuların sorunlarını ve çözüm önerilerini Oyuncular Sendikası yönetim kurulu üyeleri Atilla Gündoğdu, Taner Rumeli ve Oyuncular Sendikası Genel Koordinatörü Sinem Çetinkaya ile konuştuk.

Taner Rumeli

Sinem Çetinkaya

Atilla Gündoğdu

“BİR STANDART YOK”

◆ Bir yıl nasıl geçti?

Taner Rumeli: Oyuncu olarak hem kendi üzerinde hem de arkadaşlarımız üzerinde yıkıcı bir etkisi oldu. İlk dönemde setlerin acilen durdurulmasını talep ettik. Setler durduruldu. Bizim bu talebimizin ardında bir talep daha vardı. O da kamu otoritesinin bu konuda bir takım sorumluluklar almasıydı. Bunun için görüşmeler yaptık. Bu görüşmeler sonucunda bir takım çalışma grupları oluşturuldu ama gördük ki biz beklentilerimizi alabilecek bir muhatap bulamıyoruz. Hali hazırda setler çok yoğun bir şekilde devam ediyor. Buna rağmen “setler durdurulsun” diyemiyoruz çünkü başka çalışma alanı da kalmadı. Oyuncuların tek nefes aldığı setler kaldı. Başka bir alan olmadığı için orada da herkes canı pahasına çalışıyor.

◆ **Biz dizilerde Covid-19'u göremiyoruz ama setlerdeki çalışma koşulları nasıl?**

Taner Rumeli: Kötü durumda. Buradaki mesele bir standart koyması gerekenlerin bu standardı koymaması ve bunu denetlememesi.

◆ **Mesela esnafı zabta denetliyor, setleri kim denetliyor?**

Sinem Çetinkaya: Çalışma Bakanlığı'nın İş Tefitiş Kurulu'nun denetlemesi gerekiyor. Normalde setler tehlikeli işyerleri. Çünkü aklınıza gelebilecek her yer bir harabe, dağ başı, maden, çöl, fabrika her yer çekim alanı olabilir. Setlerin yeri ise her gün hatta gün içinde bile değişebiliyor. Denetlenmesiyle ilgili sorun da burada başlıyor. Müfettiş denetlemeye sete değil yapım şirketinin adresinin kayıtlı olduğu yere gidiyor. Orada da doğal olarak şirketin idari çalışanları oluyor.

Taner Rumeli: Eğer denetleyici sete gelmek istiyorsa bu bilgiyi işverenenden almak durumda. Çünkü çekimin nerede ne zaman yapılacağını oyuncu ya da çalışan değil yapımçı biliyor. Otomatik olarak işverenin bu denetimden haberi oluyor.

Sinem Çetinkaya: İkinci sorun da, setleri denetleyecek olan müfettişler devlet memuru olduğu için onların mesai saatiyle, setlerin çalışma saati asla uyumuyor. Memurların mesaisi saat 17.00'de bitiyor, gece saat 01.00'de sette olan 6 yaşında olan bir çocukla ilgili ihbarda bulunduğumuzda müfettiş inisiyatif alıp gitmezse bir tespit yapılabilmesi mümkün değil.

Oyuncular Sendikası

◆ **Peki oyuncular hangi statüde çalışıyor? Yani işçi misiniz?**

Atilla Gündoğdu: Aslında çok basit bir tanımı var. İşçi işvereni olan ve belirli koşullar altında yapılacak işi tanımlanan kişi demek. Yani ben bir prova istediğim saatte gelirim diyemiyorum. Oyunculuk da böyle bir iş. Dolayısıyla biz işçiyiz ve bir işçi sendikasına üyesiyiz.

◆ **Peki yasal olarak durum ne? SSK'lı mısınız?**

Taner Rumeli: En önemli meselelerimizden biri bu, değiliz. Bize serbest meslek mabuzu kestiriyorlar. Emekliliğimiz yok, sigortamız yok, kıdem tazminatımız yok. Kendi hesabımıza çalışıyor gibi gözüküyoruz. Sette kafama bir ışık düşse ben ölse bir suçlu yok.

Sinem Çetinkaya: İki tüccar arasında imzalanan ticari bir anlaşmadaki risk gibi görünüyor.

Taner Rumeli: Halbuki bizim kâra bir ortaklığımız yok. Bağlı çalışınız fakat bunu kabul ettiremiyoruz. Sorduğumuz kişiler “çok haklısınız” diyor. Üç yıldır Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na ulaşmak için elimizden geleni yapıyoruz maalesef bir geri dönüş alamıyoruz.

Oyuncular Sendikası Yönetim Kurulu üyeleri

taya çıktı. Tek destek tiyatrolara yardım bağlamında oldu. “Bu para oyunculara nasıl gidecek, bunu nasıl denetleyeceksiniz” diye sorduk? Onlar da bize “sigortalı oyuncular belirleyin bize gönderin” dediler. Orada çarşı karıştı. Çünkü çok az tiyatrodaki sigortalı oyuncu var. Sonrasında tiyatro başına komik miktarlarda paralar dağıtıldı. 3-4 aydır kapalı tiyatrolara 15 bin lira para verildi. Tiyatro bu parayı oyuncusuna mı versin, kirasını mı ödesin? Kısaca bir takım yardımlar yapıldı ama toplamda kimseye ilaç olabilecek bir şey değil.

“ÖLÜMÜNE ÇALIŞIYORUZ”

◆ **Covid-19'a yakalanan birkaç set oldu. Setlerde durum ne?**

Taner Rumeli: Çok fazla oldu. Hemen her sette oldu, olmaya devam ediyor. Bir anlamda yapımıcının vicdanına kalmış oluyorsunuz. Bile bile sete götürülen insanlar olduğuna dair duyumlar da aldık ama buna inanmak istemiyorum. Yanlış test yapıldığı da oldu.

◆ **Testler nasıl yapılıyor? Her gün mü?**

Taner Rumeli: İyi niyetli yapımçılar haftada bir kez test yapıyor. Onun dışında ya yirmi günde yapılıyor, ya biri semptom gösterirse onu yolluyorlar. Figüranlara kesinlikle test yapılmıyor. Ölümüne çalışıyoruz. Hem duygusal anlamda hem ekonomik anlamda hayatta bizi tutabilecek bir şey yok. Biz de kendi önlemimizi almaya çalışıyoruz.

◆ **Nasıl önlem alıyorsunuz?**

Taner Rumeli: Ben mesela sahnem bitince maskemi takıyorum. Yapım ekipleri maskesini çıkarmıyor.

◆ **Peki setlerde Covid-19 kapsamında ilgili bir standart var mı?**

Sinem Çetinkaya: Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı 21 meslek alanı var bunun içinde setler yok.

Taner Rumeli: Şu anda hemen hemen her dizide “Covid-19 tedbirleri kapsamında çekilmiştir gibi bir ibare var”. Bu nedir diye sorduk. Yanıt gelmedi. Bizim bildiğimiz belirlenen bir standart yok.

◆ **Dizi süreleriyle ilgili yıllardır süren tartışmalar var, en azından pandemi sürecinde dizi sürelerinin azalması gibi bir talebiniz oldu mu?**

Sinem Çetinkaya: Bizim dizi süreleriyle ilgili bir sorunumuz yok, çalışma süreleriyle ilgili sorunu-

muz var. Biz sendika olarak ve sektör içindeki diğer meslek örgütleriyle birlikte ortak bir kılavuz hazırladık. Olağanüstü bir dönemden geçiyorsak, olağanüstü şeyleri de yani sektörün uzak olduğu şeyleri de talep etmemiz gerekiyor. Bunun başında da dizi çalışma sürelerinin azaltılması gerekiyor. Dizi setlerinin ortalama çalışma süreci 13-14 saat. Ve bu insani değil. Oyuncular maskeyle işlerinin doğası gereği çalışmıyorlar, bu yüzden çalışma sürelerinin kısaltılması gerekiyor.

“TEK KURAL VAR, O DA KÂR”

◆ **Kalabalık sahneler yani düğün, cenaze, merasim gibi sahnelerin olduğu çekimler azaldu mu?**

Taner Rumeli: Buna bir standart getirmediğiniz müddetçe sürdürülebilir olması mümkün değil. Biz haftalık dizi çekiyoruz. Yani o haftaya kaset yetiştiriyoruz. Bir yandan reytinglerin düşmemesi lazım. Bu yüzden standart yok, yasak yok, kural yok, tek kural var o da kâr.

◆ **Görünmez olduk açıklaması yaptınız? Nasıl görünür olabileceğinizi düşünüyorsunuz?**

Sinem Çetinkaya: Kamu otoritelerinin bizi dikkate alması gerekiyor. Hem Sağlık Bakanlığı hem de Bilim Kurulu üyelerine sektörün çalışma koşullarını, sorunlarını detaylı olarak yazdık ve çözüm önerilerini de sunduk. Kültür Bakanlığı'nın destekleme konusunda çalışmalar yapması gerekiyor. Kısaca her kurumun yetki alanında adımlar atması gerekiyor. Test sürelerinin bile hangi sıklıkla yapılacağına dair bir standart yok.

Atilla Gündoğdu: Birarada olursak daha güçlü ses çıkarırız. Hem de çözüm önerileri için kafa yormak ve araştırmak da gerekiyor. Hazır pandemi sürecindeyiz, hiç bilmediğimiz kavramlara, işçi nedir, sendika nedir, hangi haklarımız var gibi, bakmamız gerekiyor. Her şeyin başladığı bir dönem olacak böylece o döneme daha güçlü başlayabiliriz. Birarada olmanın daha gerekli olduğu bir zamandayız.

Sinem Çetinkaya: Pandemi döneminde yaşadığımız deneyim sosyal güvence kapsamında çalışmaya, çalışma koşullarının düzenli olmasına ne kadar çok ihtiyacımız olduğunu gösterdi.

ONLINE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK HİZMETİ

Daha önce yüz yüze yapılan yetişkin odaklı bireysel/çift psikolojik danışmanlık hizmetimiz, pandemi nedeniyle artık online ortamda yapılacaktır.

Başvuru için:
0 216 349 11 89
0 216 418 21 75

numaralı telefonlar aranarak randevu talep edilebilir.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | kadikoybelediye

BULMACA

 KELİME AVI BULMACA

B Z İ R D A Ğ İ N S İ R
B T A İ B İ N G İ B N İ
S İ İ R B V A Z İ L İ Y
O R Ş İ İ R Ü S Z G A B
R G N E Ü B İ B N E İ Ş
İ E Y Ş K K L T İ N İ Y
K O R E L K İ A E N Y İ
T S İ E R U Z R B İ D R
T E T R İ İ N U R İ B İ
Z İ G B İ B B İ U S T A

Aşağıdaki sözcükleri
bulmacada arayın ve
bulduklarınızı karalayın.
Geride kalan harfler
bir şairin dizesini
oluşturacaktır.

BİNDİ	BİRAZ
BİNEK	BİREY
BİNER	BİRÜN
BİNGİ	BİŞEK
BİNİT	BİSİKLE

A diagram of a 10-row pyramid. The rows are numbered 1 to 10 on the left. Row 1 has 10 empty squares. Row 2 has 9 empty squares. Row 3 has 8 empty squares. Row 4 has 7 empty squares. Row 5 has 6 empty squares, with a red 'T' in the 3rd column. Row 6 has 5 empty squares. Row 7 has 4 empty squares. Row 8 has 3 empty squares. Row 9 has 2 empty squares. Row 10 has 1 empty square.

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **T** harfini ipucu olarak veriyoruz. **T**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

1. Yırtıcı bir hayvan.
2. "... Ölmez"
(aktör).
3. Bir taşıt türü.
4. Vücuttan sızan
tuzlu sıvı.
5. Bir cetvel türü.
6. Küçük bitkilerin
ortak adı.
7. Karnı doymuş olan.
8. El sıkışma.
9. Pulluk, büyük saban.
10. Mukavva.

SUDOKU BULMACA

				8			5	
	1	4	5					
	3		6					1
1						7	2	
				1	9			
	2	5					3	
			4	9				
6					2		4	3
7						8		6

Her satır, her sütun ve 3×3 'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.

Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

1. Panter. 2. Taner. 3. Tren. 4. Ter. 5. Te.
6. Ot. 7. Tok. 8. Toka. 9. Kotan. 10. Karton.

KUM SAATI!

KELİME AVI BULMACA

KELİME AVI BULMACA

1. Dörfenapragu, 2. Ifrat-Park.
3. Pläyser-Öer, 4. Lapei-Pradel.
5. Aka-Brifan, 6. Nakit-Lima.
7. Ya-Sakin-Zan, 8. Aksin-Faz-Nt.
YUKARIDAN AŞAĞIYA
1. Diplarya, 2. Efflak-Ak.
3. Frapan, 4. Nasa-Ast, 5. Eit-Akan, 6. Yirik, 7. Aperiit, 8. Perat-Na, 9. Ri-Dal, 10. Akdeniz, 11. Eleman, 12. İti-Art.

SOLDAN SAĞA

6	9	8	3	5	1	2	4
3	4	5	2	7	8	9	7
7	1	2	6	9	4	3	8
9	3	1	8	7	5	2	4
5	6	4	9	2	7	8	3
8	2	7	5	4	9	6	1
1	7	9	2	6	3	8	5
4	5	3	7	8	9	6	2

ÇÖZÜMLER

SOLDAN SAĞA

1. Resimdeki sinema ve tiyatro sanatçısı – Taşkın su 2. Steven Spielberg'in bir bilimkurgu filmi – Pro-
tente sentezi asidi – "Süleyman ..." (Beşiktaş Jim-
nastik Kulübü'nün rahmetli onursal başkanı) – Öğ-
renim çağına henüz gelmemiş 2-6 yaş arasındaki
çocukları okul düzenine hazırlayan eğitim kuruluşu
3. İkiyüzlülük – Çok ince taneli kil minerallerinden
ve kalsitin değişik oranlardaki karışımından oluşan
tortul kayaç – "Nazım Hikmet ..." (şair) – Herhangi
bir alanda başkalarından üstün, başarılı olan kimse
4. Danışma Kurulu (kısa) – Orta Doğu'da bir ülke
(kısa yazılışı) – Müslüm Gürses'in ünlü bir şarkısı –
Kurşun bolların ağırları açmakta kullanılan, şimsir-
den yapılmış, ucu sivri bir takoz türü – Konya'da bir
baraj 5. Yetersiz miktarda olan – Çoğul eki – Yüz-
yıl – Tatlı ve tuzlu sulara yaşayan tek hücreli canlı
6. Altın, gümüş veya başka madenler dövülerek
oluşturulan ince, parlak yaprak – İldırıp – Engelsiz,
serbest – Avuç içi 7. "Melih ..." (sinema ve tiyat-
ro sanatçısı) – Halı, kilim dokunan tezgâh – Beddua
– Güzel sanat 8. Ekmek – Binaların en üst katın-
da bulunan, açık veya kapalı eğlence yeri – Karakter
– Herhangi bir şeyin en önde olanı 9. Pamukçuk
– İşçi 10. İleri yön – "... Özcan" (sinema sanatçısı) –
Tanırtanılmaz 11. Havadar – Bezzinlik ünlemi – He-
celerin uzunluk ve kısalık, kapalılık veya açıklık de-
ğerlerine göre türlü ses kalıplarından oluşan divan
edebiyatı nazım ölçüsü 12. Tekil ikinci kişi – İngiliz-
ce'de dipnot (kısa) – "... Hürmeric" (sinema sanat

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	E	N	I	S	B	A	T	U	R	A	H	A	R	T	A	M	A	H	
2	L	E	Y	L	A	R	E	B	I	L	A	R	L	A	N	I	H	A	Y
3	M	E	N	R	A	Y	A	R	L	A	M	A	A	A	P				
4	A	S	E	K	O	L	A	H	K		i	T	A	A	K	S			
5	A	K	I	M	E		A	R	K	A	D	A	S		A	K	S	I	
6	B	A	L	E	R	I	N		A	N	O	T		i	M	A	R	L	I
7	A	V	A	L	M	A	T	R	A	K		A	S	A	R	E	S	E	
8	D	U	Y	S	A	L								A	M	E	L	S	S
9	T		A	B	A	T								R	T	A	R	I	K
10	A	A	Y	A		E								E	N	M	A	Z	I
11	K	A	D	I		O	M							T	U	R	A	N	Z
12	A	N	A	N	E		A	S						M	A	Z	A		
13	N	I	L												M	A	N	Z	A
14	A	D	E	M		D	A	L	Y	A	N		M	A	R	I	A		A
15	K	E	T		S	A		i	O		i	K	O	N	A		M	A	N
16		N		H	A	L	A		L	A		A	N	A	B	A	Ç	M	
17	T		B	A	K	I		T	A	T	A	M	I		K	A	N	A	D
18	E	V	i	Y	E		Y	A	K			K	U	T	S	A	L		R
19	A	K	A		H	A	C		L	A		Ö		M	i	A		M	Ö
20	K	H	A	L	K	E	D	O	N		D	E	R	E	A	Ğ	Z		R

çısı) 13. Avusturya ve Almanya'da bulunan bir ırmak - Tömör - Müs-tahkem mevki 14. Vergi, gelir ve nüfus bilgilerinin kayıtlarının tutulduğu resmi belge - Kadıköy'ümüzün nostaljik taşıtı - Burun 15. Tutam - "... Sınay" (sinema yönetmeni) - Orga-nize Sanayi Bölgesi (kısa) - Tenis-te bir vuruş 16. Rusya'da bir nehir - Bir işin tamamlanması için tanınan ek süre - "... Behramoğlu" (şair) 17. Tayin edilmek - Ayrııcı özellikli, belgi - İskambilde papaz - Ağaçlıklı yol 18. Eski Mısır tanrısı - O gösterme sıfatı - Öz varlık, kişilik - Polonyalı - Sod-yum elementinin simgesi 19. Üst karşıtı - "Sertab ..." (ses sanatçı-sı) - Sultanlar, padişahlar 20. Posta pullarına uğraşan bilim, pulculuk - Kuyruk sokuma kemiği - "... İştir kiş-inin, lafa bakılmaz" (Ziya Paşa)

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Bir tarafında E-5 karayolu, diğer tarafında Göztepe bulunan semtimiz - İlkel benlik - Bir şeyin belli bölümü, kısmı 2. Ahlakı - Ağabey (yöresel) - Öznel, kişiye özgü olmayan - İkinci derecede olan, ikincil 3. Boğa güreşi alanı - Lenf düğümlerinde çıkan ve lenfositlerden oluşur - Paramızın simgesi 4. Merdiven korkuluğu - Bir makinenin, hizını kesmeye veya onu durdurmaya yarayan mekanizma - Trinidad ve Tobago plaka işareti - Japon tiyatrosu 5. Hayvanlara veya eşya vurulan damga - Yastık (yöresel) - Bir bağlaç - Bir yumurta yemeği 6. Koltuk değneği (yöresel) - Rutenyum elementinin simgesi - Her zaman, sürekli olarak - Bir salata bitkisi - Bir nota 7. Bir haber ajansı (kısa) - Avrupa'da bir ülke - Şart eki - Vücutun orta bölümü 8. İsrar eden - Türk Malı (kısa) - Nikel elementinin simgesi 9. Akkan - Sahip, iye - Kristalleştirme, damıtma gibi ayırma yöntemleriyle istenmeyen maddelerden arındırılmış 10. Merkez Bankası (kısa) - Demir elementinin simgesi - Lahza - Hava 11. İsviçre'da bir nehir - Kabaca evet ünlemi - Gelenek 12. "... Demirer" (komedyen) - Bir ilimiz - Hristiyan peygamberi 13. Yaşam sıvısı - Suudi Arabistan plaka işareti - Arsa (yöresel) 14. Tarla sınırı - Bağ budamaya yarayan dişli bıçak - Kadıköy'de bir semt - Lantan	10	
	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	18	
	19	
	20	

[illegible]

elementinin simgesi 15. Dua - Radyum elementi-
nin simgesi - Gözde canlılık - Genellikle üç tabur
veye bunlara bağlı birliklerden oluşan asker topluluğu
16. Ana atardamar - Afrika'da yaşayan inek anti-
lobu - Eğitim Bilgi Ağı (kısa) - Hitit 17. Eski Mısır'da
evrensel güç - Pamuk, keten veya ipekten, seyrek
dokunmuş delikli bir kumaş türü - Öğütülmüş su-
samin koyu sıvı durumu 18. Arklar veya savaklar

yardımlı ile su akıtarak herhangi bir toprak bölgesini kuraklıktan kurtarma - "Selim..." (yazar) - Aktif - Neon elementinin simgesi 19. Tutma organı - Şarap bardağı, içki kadehi - Birleşmiş Milletler Teşkilatı (kısa) - "... Kardeşler" (Altın Palmiye ödülü de almış sinema yönetmeni) 20. Bostancı'da hem çocuklar hem de büyükeri için çok eğlenceli bir yer - Belirti - Gerçek - Cıplak

“Elleriniz değil, ruhunuz

ÖNEMLİ”

Kadıköy'deki küçük atölyesinde bağlama yapan Mehmet Uysal ile bu işin inceliklerini ve enstrümanların ruhunu konuştuk. Uysal, “Enstrüman yapımında ustanın ruhundan bir şey olmalı, o yüzden tek çalışıyorum. Başka birinin eli değdiği zaman işin ruhu bozuluyor” diyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Kadıköy'ün sokaklarını dikkatle gezerse-
niz küçük atölyelere ve bu atölyelerde ağa-
ca, cama, taşa ve birçok malzemeye hayat
veren ustalarla karşılaşabilirsiniz. Tabii ki
her ustanın bir hikayesi ve gayesi var. Uzun yıllardır
Kadıköy'deki atölyesinde telli çalgılar, özellikle bağ-
lama yapan Mehmet Uysal da hikayesi ve hüneryi olan
ustalardan biri. Gençliğinin başında ağaca şekil verme-
ye heves eden ve bu uğurda parmaklarının bir kısmını
kaybeden Uysal 32 yıldır butik bir şekilde bağlama, ko-
puz, cura ve ud yapıyor. İşte Uysal'ın Toroslar'dan Kadı-
köy'e uzanan hikayesi.

AMCASININ YANINDA BAŞLAMIS

1968 yılında Isparta'da doğan Uysal, 18 yaşınday-
ken gurbete geldiği İstanbul'da önce bir süt üretim tes-
sinde işe başlamış ancak bu işin kendisine göre olmadı-
ğına karar verip yabancısı olduğu İstanbul'un yollarına
düşmüş. Süt kazanını temizleyen ellerin bami teline do-
kunması da bu karardan sonra başlamış.

Uysal o yılları şöyle anlatıyor: “Isparta'nın Sütçü-
ler ilçesindenim. Toroslara yakın bir ilçe, sanırım ser-
de Yörüklük de var. Küçükken de oyuncak yapmak için
ahşap oyardım, şekil verirdim. Sanırım çocukluktan ge-
len bu merakın etkisi de var mesleğime. 18 yaşınday-
ken babam ile birlikte İstanbul'a geldik. Beni Alibey-
köy'deki bir hemşerimizin yanına götürmüştü. Süt ve
peynir işlerinin yapıldığı bir yerdi. Orada işe başladım
ama bir gece dayanabildim. Sabah herkes uyurken düş-

tüm yollara, Alibeyköy'den Sirkeci'ye kadar yürüdüm.
Amcam İzzet Uysal o yıllarda Sirkeci'deki dükkanın-
da müzik aletleri satıyordu. Onun yanına gitmeye karar
verdim. İstanbul'da yol yordam da bilmiyordum. Neyse
amcamın dükkanını buldum, babam da oradaydı. ‘Ben
çalışmam orada’ dedim. Amcam da babama ‘bırak bu-
rada kalsın belli ki yabancılık çekmiş’ dedi. Kalış o ka-
lış. Müzik aletleriyle, bağlamayla tanışmam ve mesleğe
başlama hikayem böyle.”

FİKİRTEPE'DE İLK ATÖLYE DENEYİMİ

Uysal'ın, amcasının yanında adım attığı meslek ha-
yatı bir süre Sirkeci'de devam etmiş. Başta sadece ud
üretimi yaparken bir süre sonra telli çalgıların birço-
ğunda yetkinleşmeye başlamış Uysal. İnişli çıkışlı ustahık
hayatı onu 1996 yılında Fikirtepe'ye sürüklemiş.
Amcasının yanından ayrılıp Fikirtepe'de kendi atölye-
sini kurmuş. 2013 yılına kadar Fikirtepe'de kalan Uysal,
hikayenin devamını şöyle anlatıyor: “Atölyeyi aç-
tım ama işin ayrıntılarını çok bilmiyordum. Düşse kalka
öğrendim. O yıllarda bağlama utarılan enstrümandı.
Daha çok gitar ön plandaydı. Yaptığım sazları amca-
ma veriyordum o da satıyordu. İşleri geliştirdikçe ünlü
sanatçıların arkasında çalan müzisyenler için üretimler
yapmaya başladım. Daha sonraki yıllarda yurtdışında-
ki müzik gruplarına telli enstrümanlar yaptım, hala da
yapıyorum.”

KENTSEL DÖNÜŞÜMLE YIKILAN ATÖLYE

Uysal 17 yıl boyunca Fikirtepe'de üretim yapmış
ancak bölgede başlayan kentsel dönüşüm çalışmaları
onu da etkilemiş. Atölyesinin de içinde olduğu apart-

man yenilenmek üzere yıkıl-
mış. Uysal da şu an çalıştığı
Osmanağa Mahallesi'ndeki
atölyesine taşınmış. Uysal
yedi yıldır tek başına üreti-
yor. Bunun sebebini de şö-
yle açıklıyor: “Enstrüman ya-
pımında ustanın ruhundan bir
şey olmalı o yüzden ben tek çalış-
ıyorum. Başka birinin eli değdiği zaman
işin ruhu bozuluyor.”

“100 YAŞINDA OLMALI”

İyi bir bağlama ustasının sestem,
müzikten, tavırdan anlaması gerektiğini
söyleyen Uysal, parmaklarının bir kısmı-
nı kaybedene kadar bağlama da çalışıyordu.
Uysal üretimdeki incelikleri ise şöyle anlatıyor:
“Bağlama ailesinin bütün enstrümanlarını yapıyorum.
Enstrüman yapımında kullanılan ağaçlar gidip de ke-
resteciden alınan ağaçlar değil, özel ağaçların olması
gerekli. Bizim ülkemizde yetişmeyen, Afrika'dan
gelen ağaçlar var, onları kullanıyoruz. Örneğin Hindis-
tan ve Brezilya'dan gelen rosewood var, abanoz ağacı
var. Maun ailesinin maun başlığı altında 200'e yakın
türü var mesela. Türkiye'den de dut ağacı var. Dut bağ-
lamada tercih edilen geleneksel bir ağaçtır. Ama onun
da yekpare bir şekilde oyulması tercih edilmeli. Ama şu
günlerde yaprak dediğimiz teknelerde yapılıyor. Nor-
malde tek ağaçtan olmalı. Tabii en önemlisi enstrüman
yapılacak bir ağacın minimum 100 yaşında olması ge-
rekiyor.”

“ÇALMAZSANIZ SİZE KÜSER”

“Peki bir bağlamanın ömrü var mı?” Bu sorumuza
ise şöyle cevap veriyor Uysal, “Bir bağlamanın ömrü
sonsuz bence. Bakımının yapılması lazım tabii. Ölü bir
ağaca farklı bir kimlik kazandırabilirsiniz, ‘sen enstrü-
man oldun’ diyorsunuz. İyi bakılırsa, iyi yerlerde kul-
lanılırsa uzun süre yaşar. Antik enstrümanlar var me-
sela. Öncelikle rutubet enstrümanın düşmanıdır,
rutubetten korumak gerekiyor. Çünkü yıllarca
bunu kurutmak için bekletiyoruz biz. Benim
‘bugün kullanacağım’ dediğim ağaç mini-
mum dört yıl önceden bende olmalı, ra-
finda beklemiş olmalı ki buranın şartları-
na uyum sağlasın. Ama tabii ki İstanbul'un
havasının bir rutubeti, nemi var. Enstrüma-
nı uzun süre çalmazsanız size küser. Onunla
sohbet etmeniz gerekiyor, bir ruhunun olduğu-
na inanıyorum. Enstrümanı akortlu bıraktığınız za-
man bile üzerinde bir tansiyon oluşuyor, zaman içinde
teller yükseliyor.” diyor.

“HAYAL DÜNYALARI GELİŞİYOR”

Uysal, bir bağlamanın tamamlanması için 4-5 ay gibi
bir süreye ihtiyaç duyulduğunu söylüyor ve özellikle ço-
cuklar için şunları ekliyor: “İstanbul Büyükşehir Beledi-
yesi'nin İSMEK'te düzenlediği kurslar sayesinde bağla-
maya olan ilgi arttı. Özellikle çocukların ilgisinin olumlu
anlamda değiştiğini söyleyebilirim. Çocukların kişisel
gelişimi için bence bu çok önemli. Hayal dünyaları ge-
lişiyor, daha fazla yaratıcı oluyorlar. Ben bir usta olarak
çocukların küçük yaşlarda müziğe yönlendirilmesi ge-
rektiğini düşünüyorum.”

NOEL BAYRAMI

Kutlu Olsun

Hristiyan komşularımızın Noel Bayramı'nı kutluyor, sağlıklı;
sevgi ve paylaşmanın ruhuyla dolu bir bayram geçirmelerini diliyorum.

Av. Şerdil Dara ODABAŞI

Kadıköy Belediye Başkanı

